

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΚΟΛΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ 4432
ISSN: 1108-7315

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΑΡ. ΦΥΛ. 131, ΧΡΟΝΟΣ 23ος, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΤΟΥ

ΕΚΔΟΤΗ

Η ομιλία του Προέδρου του ΔΣΠ κατά την κοπή της πίτας

«Αγαπητοί προσκεκλημένοι,
κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως πέρσι, τέτοιες μέρες δίνουμε το παρόν, στην καθιερωμένη πρωτοχρονιάτικη συνάντησή μας, με τις προσδοκίες να συνωστίζονται ανυπόμονα, με τη χαρά της γιορτής που μας δίνει κάθε αρχή, επιμένοντας στην εξασφάλιση ενός πλαισίου δίκαιων αναμετρήσεων σε κάθε επίπεδο και διεκδικώντας τελικά το αυτονόητο και στοιχειώδες δικαίωμα να ζούμε τις επιλογές μας, σε περιβάλλον προσωπικής και κοινωνικής ανταπόδοσης.

Τέλειωσε ο χρόνος και γυρνώντας πίσω βλέπεις όσα έκανες ή παρέλειψες να κάνεις... και το αποτέλεσμά τους... Κάνεις την προσθαφαίρεση και βρίσκεις το θετικό ή αρνητικό πρόσημο... Διατηρείς και ενισχύεις τις σωστές επιλογές και πορεύεσαι. Αν μπορείς διορθώνεις και τα λάθη σου...

Η αδιαφορία και η σιωπή δεν βοήθησαν κανέναν... συλλογικά ή ατομικά...

Σε απόσταση αναπνοής από την περσινή

αντίστοιχη εκδήλωσή μας, ο Κλάδος μας ενεπλάκη σε μια μακρόπνοη και αδυσώπητη, θα έλεγα, μάχη, για την υπεράσπιση των αιτημάτων του, προβάλλοντας σθεναρά την άρνησή του στο άδικο και εξοντωτικό ασφαλιστικό νομοσχέδιο.

Οι δικηγόροι το 2016 μίλησαν με όρους δημοκρατίας σε όλη την Επικράτεια... Ο τόνος ανέβηκε, οι κινητοποιήσεις κλιμακώθηκαν! Διαβήματα στα αρμόδια Υπουργεία και στη Βουλή σε επίπεδο Ολομέλειας, Συντονιστικής, γενικές συνελεύσεις, πορείες, ψηφίσματα, συνεντεύξεις τύπου! Ομόφωνα το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας αντέδρασε με κάθε πρόσφορο μέσο, καταδεικνύοντας την αντίθεση στην επιβολή τόσο άνισων και αφανιστικών μέτρων για την επιστημονική μας κοινότητα, με άμεσες αρνητικές συνέπειες στη λειτουργία και απονομή της Δικαιοσύνης.

Με κάποιες βελτιώσεις - τροποποιήσεις που πετύχαμε στον ψηφισμένο νόμο, η ανάγνωση των δεδομένων, όπως ισχύουν σήμερα, προβάλλει πλήθος ζητημάτων σε σαφή αντισυνταγματική υπόσταση, στα οποία δικαστικά θα αντιταχθούμε σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Δεδομένα που καθιστούν επισφαλή την περαιτέρω πορεία και δεν επιτρέπουν εφησυχασμό και σιωπή, όχι μόνον από την πλευρά των δικηγόρων αλλά και από εκείνη άλλων ελεύθερων επαγγελματιών που επίσης πλήττονται από το εν λόγω ασφαλιστικό σύστημα.

Ήδη από 1/1/2017 ξεκίνησε η

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ομιλία του Προέδρου του ΔΣΠ κατά την κοπή της πίτας	σελ. 1
Κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας σε μια ξεχωριστή εκδήλωση του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά	σελ. 6
Οι Αποφάσεις της Ολομέλειας Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος στις 4.2.2017	σελ. 8
Εκδήλωση ΔΣΠ: Γενοκτονίες - Ολοκαύτωμα - Εθνοκαθάρσεις	σελ. 11
Απονομή τίτλων επιτίμων δικηγόρων και πρωτευσάντων νέων δικηγόρων	σελ. 13
Ο Εορτασμός των πενήντα χρόνων από την έκδοση του περιοδικού EUROPEAN TRANSPORT LAW (ETL)	σελ. 15
Στον αστερισμό των εθνών - κρατών	σελ. 20
ΔΙΕΘΝΗ ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ - CCBE	σελ. 21
ΠΑΡΙΣΤΑΜΑΙ	σελ. 22
Αυστηροποίηση της ποινικής καταστολής της παράνομης διακίνησης μεταναστών: Πραγματική ή φαινομενική λύση του προβλήματος	σελ. 24
Κτίρια του Πειραιά	σελ. 28
Η Συνθήκη της Λωζάνης και η δικαιοπολιτική της σημασίας σήμερα	σελ. 30
Αρκτούρος	σελ. 37
Πολιτιστικές εκδηλώσεις του ΔΣΠ	σελ. 38
Οργεώνες	σελ. 40
Στίξεις	σελ. 42

 ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

ISSN: 1108-7315

ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47, ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΤΗΛ.: 210-4176.251

<http://www.dspeir.gr>

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ

ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΜΑΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Π.

ΜΑΙΡΗ ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΑΚΡΗ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΚΟΥΤΣΗΣ

ΜΕΛΗ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

Αποστολίδου Λίλη

Βλάχος Μιχάλης

Βούτας Γιάννης

Μιχαλάκη Πωλίνα

Μπαλάσκας Αριστομένης

Μπενετάτου Λέττα

Πατεστής Γιώργος

Πατρικοπούλου Ελένη

Πιστικός Δημήτριος

Σαββίδου Όλγα

Τσαγκάρη Κική

Τσουρούλης Ευάγγελος

Χηούρης Γιώργος

Τυπογραφείο
Καραγιάννη

Νοσοκόμη 92, Πειραιάς 185 35
e-mail: typokaragianni@gmail.com
τηλ.: 210 4136 322 - 210 4170 479
site: typokaragianni.gr

* Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται

* Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν προσωπικές απόψεις

* Επιτρέπεται η αναδημοσίευση κειμένου υπό τον όρο να αναγραφεί η πηγή

εφαρμογή του νέου νόμου. Ο δικηγόρος καθημερινά βιώνει σκληρά με τις κρατήσεις τις υπέρμετρες και δυσανάλογες αυξήσεις με αβέβαιη την ανταποδοτικότητα που είναι συστατικό στοιχείο της κοινωνικής ασφάλισης. Αυτά σε συνδυασμό με τις απαιτητές εισφορές του 2016 τις οποίες καλούνται οι συνάδελφοι να καταβάλουν, ενώ ταυτόχρονα είναι απαιτητές και οι εισφορές του 2017 σε μηνιαίο πλέον επίπεδο.

Ασφυκτικός οικονομικός κλοιός, ατμόσφαιρα που δεν μπορεί ο δικηγόρος να λειτουργήσει επιστημονικά, νομικά ως συλλειτουργός της Δικαιοσύνης, αφού πρωταρχικός στόχος είναι η επιβίωση! Οι αριθμοί είναι αμείλικτοι και δεν βγαίνουν...

Είμαστε αντίθετοι σε οποιοδήποτε εγχείρημα για τη περαιτέρω συρρίκνωση της ήδη περιορισμένης δικηγορικής ύλης αφενός με τα δρομολογούμενα διαζύγια εξπρές από μη δικαιοδοτικά όργανα, ενέργειες για τις οποίες είχαμε στο παρελθόν (2011) την συμπαράσταση δικαστικών ενώσεων και αφετέρου με την καθαρά εισπρακτικού χαρακτήρα και χωρίς άλλη αιτιολογική βάση επιβολή προστίμου σε ποινικά κολάσιμες πράξεις.

Σχετικά με το κόστος πρόσβασης στο δημόσιο αγαθό της Δικαιοσύνης με το προ μηνός ψηφισθέντα νόμο, αυτό αλλού μειώθηκε (ενδεικτικά παράβολα ενδίκων μέσων, μηνύσεων, δικαστικού ενσήμου στις αναγνωριστικές αγωγές) και αλλού αυξήθηκε ή το πρώτον επιβλήθηκε (παράβολα ανώτερων δικαστηρίων και αναβολόσημο) δηλ. τέλος για την αναβολή. Η θέση πρέπει να είναι μία. Δεν πρέπει να τίθενται οικονομικά εμπόδια στην πρόσβαση στη Δικαιοσύνη, γιατί τότε αποκτά ταξικό χαρακτήρα.

Τη χρονιά που πέρασε ο Σύλλογος στήριξε, μεταξύ άλλων, τους ασκούμενους και νέους δικηγόρους που αναμφισβήτητα είναι οι πρώτοι που έρχονται αντιμέτωποι με τα δύσκολα...

Ο διανεμητικός λογαριασμός, τα υψηλού επιπέδου σεμινάρια, κατά κλάδο δικαίου, τόσο ενόψει των Πανελλήνιων εξετάσεων υποψηφίων δικηγόρων και της Επιτροπής Επάρκειας, όσο και γενικότερα στην προσπάθεια διάχυσης της γνώσης, απαραίτητο όπλο και εφόδιο για την αντιμετώπιση του ανταγωνιστικού επαγγελματικού περιβάλλοντος

αλλά και της ποιότητας των παρεχομένων δικηγορικών υπηρεσιών.

Από την Επιτροπή Αξιολόγησης και Επάρκειας των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας λήφθηκαν καθοριστικές και πιστεύουμε δίκαιες αποφάσεις σε πρωτόγνωρα για τους Δικηγορικούς Συλλόγους πεδία, αξιολογώντας τα πτυχία Νομικών Σχολών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε καθαρά επαγγελματικό επίπεδο, αντιμετωπίζοντας την κριτική αλλά και τη λάσπη δήθεν προστατών των νέων πτυχιούχων. Η απάντησή μας δόθηκε με τον πιο αυστηρό και ευθύ συνάμα τρόπο. Η προσπάθειά μας και ο προσανατολισμός μας ήταν και είναι απόλυτος και σαφής... Η δίκαιη και ισότιμη αντιμετώπιση πτυχιούχων, ημεδαπών και αλλοδαπών Πανεπιστημίων.

Ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Πειραιώς κ.κ. Σεραφεΐμ ευλογεί και κόβει την πίτα παρουσία του Προέδρου του ΔΣΠ

Κορυφαία επιστημονική διοργάνωση του 2016 το 9^ο Διεθνές Συνέδριο Ναυτικού Δικαίου, το οποίο γίνεται κάθε τρία χρόνια στη χώρα μας και διοργανώνει ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, αποτελεί θεσμό και λίκνο διάδοσης και ανταλλαγής των επιστημονικών εξελίξεων διεθνώς στον τομέα του Ναυτικού Δικαίου. Επτακόσιοι κυρίως νέοι δικηγόροι, επί τρεις εργάσιμες μέρες άφησαν τη δουλειά τους για να παρακολουθήσουν και συμμετάσχουν στο αναγνωρισμένης και εγνωσμένης ταυτόχρονα σημασίας Ναυτικό Συνέδριο. Μας τίμησε ακόμα και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Και όλο αυτό, αποτέλεσμα της άρτιας επιστημονικής αρωγής της Καθηγήτριας της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλους μας, κ. Λίας Αθανασίου, ως Προέδρου της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου και φυσικά των επίλεκτων μελών αυτής.

Αλλά και πέρα από τα στενά νομικά πλαίσια

δώσαμε βήμα και σε άλλους τομείς, πραγματοποιώντας εκδηλώσεις ιστορικού, πολιτιστικού και κοινωνικού περιεχομένου... ενδεικτικά μια εκδήλωση για το προσφυγικό-μεταναστευτικό με εκπροσώπηση της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης και των Γιατρών του κόσμου... μία άλλη με θέμα ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΕΣ-ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ-ΕΘΝΟΚΑΘΑΡΣΕΙΣ με τη συμμετοχή διακεκριμένων Καθηγητών Ιστορίας των Πανεπιστημίων της χώρας... και επίσης αναδείξαμε τις μη νομικές συγγραφικές ιδιότητες μαχόμενων δικηγόρων, ενώ παράλληλα διοργανώσαμε μουσικές εκδηλώσεις, κύρια με κορμό τις χορωδίες, τόσο των παιδιών των δικηγόρων όσο και των ίδιων των συναδέλφων, ένα μικρό δείγμα των οποίων μόλις γίνατε κοινωνοί.

Το επιστημονικό μας περιοδικό «Πειραιϊκή Νομολογία» με περιεχόμενο κυρίως Ναυτικού Δικαίου, αλλά και η Δικηγορική Επικαιρότητα, το περιοδικό-εφημερίδα του Συλλόγου μας αποσπούν τα καλύτερα σχόλια για την ποιότητά τους και εκδίδονται ανελλιπώς αντιστεκόμενα στην εποχή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Ο θεσμός της νομικής αρωγής που παρέχεται

Ο Πρόεδρος και μέλη του Δ.Σ. του ΔΣΠ

στους πολίτες με χαμηλό εισόδημα σε όλες τις διαδικασίες υποστηρίζεται και διαχέεται ισομερώς στους συναδέλφους, ενώ παράλληλα συνδράμαμε συναδέλφους που βρέθηκαν σε δεινή οικονομική κατάσταση.

Παράλληλα συνεχίστηκε η αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών, σε επίπεδο πληροφορικής, αφού με την ισχύ του νέου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας είναι πλέον απαραίτητη η ηλεκτρονική παρακολούθηση της υπόθεσης και αυτά με την ανεκτίμητη συμβολή του Γιώργου Καραμιζάρη,

μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.

Είμαστε κάθε μέρα εκεί, στο χώρο εργασίας μας, δηλαδή στα Δικαστήρια, για να προσπαθούμε να λύσουμε στη γένεσή του το οποιοδήποτε πρόβλημα, σε συνεργασία με όλους τους φορείς της Δικαιοσύνης... Δικαστικούς, Εισαγγελικούς λειτουργούς και δικαστικούς υπαλλήλους... Προσπαθήσαμε και πετύχαμε με όλους τους παραπάνω να περιορίσουμε τις ελλείψεις του Δικαστικού Μεγάρου Πειραιά, με τη αντικατάσταση και λειτουργία των ανελκυστήρων και την επισκευή των εγκαταστάσεων του κτιρίου για μια αξιοπρεπή καθημερινότητα... Η προσπάθεια δημιουργίας εξόδου κινδύνου, που αποτελεί ζήτημα ύψιστης ασφάλειας, για μια ακόμα φορά δεν είχε αποτέλεσμα.

Αναπόφευκτα, στο σημείο αυτό, έρχεται στο μυαλό όλων η προσπάθεια της πόλης για το νέο Δικαστικό Μέγαρο στην πλατεία Δημοτικού Θεάτρου... ως ένα χώρο αντάξιο της αποστολής των Δικαστηρίων, δηλαδή της απονομής Δικαιοσύνης στην πόλη μας, που είναι το πρώτο λιμάνι της χώρας και συνάμα καθρέφτης για εκατομμύρια τουρίστες, αλλά και των υπηκόων αυτής της πόλης, που τόσα χρόνια το διεκδικούν και δεν γίνεται.

Οι εξελίξεις υπάρχουν (επικαιροποίηση παραχώρησης χρήσης του χώρου από το Δήμο, δεσμεύσεις της πολιτείας – ΤΑΧΔΙΚ για σταδιακή χρηματοδότηση του έργου επί τετραετία...)

Καλώ όλους τους φορείς της πόλης να συνδράμουν την προσπάθεια που συντονίζει ο Δ.Σ.Π. για την δαπάνη της μελέτης της στατικής επάρκειας του νέου κτιρίου, που θ' αποτελεί αφενός προϋπόθεση της οικοδομικής άδειας αλλά θα προσδιορίσει και το κόστος ανακατασκευής του κτιρίου.

Πιστεύουμε στο θεμέλιο λίθο αυτής της χρονιάς...

Δηλωμένη αρωγός στην προσπάθεια αυτή και η αξιότιμη Πρόεδρος του Αρείου Πάγου που μας τιμεί με την παρουσία της.

Η προσφυγική κρίση οξύνθηκε τη χρονιά που πέρασε, απόρροια των μακρόχρονων πολέμων και των ανείπωτων συμφορών. Η χώρα μας με όρους αλληλεγγύης και ανθρωπιάς έδωσε το παρόν, αφού βρέθηκε στο μάτι του κυκλώνα. Η πόλη μας, μία από τις βασικές εστίες εγκλωβισμού των προσφύγων, αν και ήταν εύλογα απροετοίμαστη, αντέδρασε με

γρήγορα και αποτελεσματικά αντανακλαστικά. Ως Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, αφουγκραστήκαμε έγκαιρα την κατάσταση και συνδράμαμε δυναμικά, έμπυχα και υλικά στην προσπάθεια της πόλης μας. Με υλική βοήθεια αλλά κύρια με τη θεσμική μας παρέμβαση και παρουσία στους χώρους του λιμανιού, σε καθημερινή βάση, επί δυόμισι μήνες. Παράλληλα επικοινωνήσαμε τη δράση μας αυτή αλλά και της πόλης μας, με εκτενή αναφορά που έγινε με αφορμή το μεταναστευτικό στη Λυών, στην Πανευρωπαϊκή Συνέλευση των Δικηγορικών Συλλόγων.

Τα περιθώρια έχουν εξαντληθεί. Το δικηγορικό επάγγελμα χρειάζεται έναν αναπροσανατολισμό, ίσως ανακαθορισμό και οι Δικηγορικοί Σύλλογοι πρέπει να είναι οδηγοί προκειμένου να δώσουν τις κατευθυντήριες γραμμές για να προχωρήσουμε στέρεα και ευπρόσωπα. Ζητούμενα αφενός η διαχείριση της σκληρής πραγματικότητας και αφετέρου κυρίως νέοι δρόμοι επαγγελματικής ενασχόλησης, επεξεργασία δεδομένων που προβάλλει η νέα εποχή και ο εκσυγχρονισμός του συστήματος απονομής της Δικαιοσύνης στην απαρέγκλιτη βάση της συνεκτίμησης του θεμελιώδους ρόλου του δικηγόρου ως εγγυητή του κράτους δικαίου. Αυτό θεωρώ ότι είναι η πεμπτούσια της επιχειρηματολογίας μας για την προάσπιση των δικαιωμάτων του κλάδου και τη δημιουργία νέων παραμέτρων της επαγγελματικής μας δραστηριότητας.

Οι προτάσεις για συνεργασία των δικηγόρων, έρχονται μέσω των Δικηγορικών Συλλόγων, τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και στη Ρωσία και τις όμορες εκεί χώρες. Δεν υπάρχουν περιθώρια για απώλεια ευκαιριών.

Ένα νέο μονοπάτι είναι αυτό του διαχειριστή αφερεγγυότητας που αφορά αρμοδιότητες του συνδίκου, του μεσολαβητή, του ειδικού εντολοδόχου και του ειδικού εκκαθαριστή που περιλαμβάνονται στο νέο Πτωχευτικό Κώδικα.

Η στήριξη και προώθηση του θεσμού της διαμεσολάβησης, που, όπως γνωρίζετε, πήρε σάρκα και οστά στον Πειραιά, με τη δημιουργία του ΚΕ.ΔΙ.Π., του πρώτου πανελλαδικού φορέα κατάρτισης διαμεσολαβητών, που με νέα και οικονομικά προγράμματα προσπαθεί να δώσει πνοή στο θεσμό, αποτελεί έναν άλλο δρόμο εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών και ένα διαφορετικό πεδίο επαγγελματικής δράσης του δικηγόρου, η στήριξη του οποίου είναι στις προτεραιότητές μας. Βήμα

πολιτισμού θα το χαρακτηρίζα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, φίλες και φίλοι

Ο καθένας μας βιώνει την ανασφάλεια για το πώς θα πορευτεί η χώρα και ποια θα είναι η δική μας τύχη υπό την καταλυτική επίδραση της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας. Τα περιθώρια λανθασμένων επιλογών είναι μηδενικά. Η πολιτεία έχει την ευθύνη της διαχείρισης της κρίσης. Η λύση προφανώς σχετίζεται με διεθνείς συνεργασίες μεταξύ των λαών, υπό την απαραίτητη προϋπόθεση του σεβασμού των κοινωνικών κεκτημένων δικαιωμάτων παγκοσμίως.

Ο σχεδιασμός γίνεται από την πολιτεία, οι κοινωνικές ομάδες οφείλουμε να νικήσουμε τον ατομικισμό και να προβάλουμε τους κυρίαρχους όρους και κανόνες της κοινωνίας που θέλουμε, να ορίσουμε τι σημαίνει δικαιοσύνη, ισότητα και ελευθερία. Να σκεφτόμαστε για μας ως ένας μέρος του όλου.

Η ζωή μας έχει αλλάξει και παλεύουμε να κρατήσουμε τα αυτονόητα, όπως και εκατομμύρια άλλοι άνθρωποι στον κόσμο. Παράλληλα είμαστε επαγγελματίες που έχουμε ονειρευτεί να προσφέρουμε στον κοινωνικό ιστό αλλά και να ευδοκιμήσουμε, να εξελιχθούμε, προσωπικά και κοινωνικά. Είναι η στιγμή που ο καθένας μας πρέπει να αναλάβει την προσωπική του ευθύνη. Απεμπολώντας κάθε συναίσθημα ματαιώσης και ακύρωσης των στόχων και της προοπτικής μας είμαστε εδώ για να αγωνιστούμε γι' αυτά. Εκτός από την αλληλεγγύη που επιβάλλεται όσο ποτέ άλλοτε στην ιστορία της χώρας μας, έχουμε εντός εισαγωγικών και το προνόμιο να γνωρίζουμε ως νομικοί και δικηγόροι τον τρόπο να διεκδικήσουμε τα δικά μας.

Ας ενώσουμε τις δυνάμεις μας, τις γνώσεις μας και το προσωπικό талант του καθενός από εμάς για να προχωρήσουμε με αξιώσεις, να βγούμε από την κρίση. Προσωπικά πιστεύω ότι και η πιο μικρή συνεισφορά έχει μεγάλη αξία.

Το 2017 να έχει λιγότερο πόνο, να τελειώσουν οι πόλεμοι, να σταματήσει το δράμα των προσφύγων, να πάψει η καταπίεση, να εξαλειφθεί η τρομοκρατία και να επικρατήσει η ειρήνη και η ελευθερία.

Εύχομαι σε όλους καλή χρονιά, υγεία, δύναμη και επιμονή στην πραγματοποίηση των στόχων και προσδοκιών μας. Ο καθένας από μας κάνει το σύνολο. Το σύνολο δεν κάνει τον καθένα από μας. Τόσο εγώ όσο και όλο το Δ.Σ. σας ευχαριστούμε που μας τιμήσατε!»

Η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας σε μια ξεχωριστή εκδήλωση του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά

Την Κυριακή 15 Ιανουαρίου 2017, ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά γιόρτασε την υποδοχή του νέου χρόνου με την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας σε μια ξεχωριστή εκδήλωση που φιλοξενήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων της Ιωνιδείου Σχολής Πειραιά, ενός ιστορικού σχολείου της πόλης και από τα καλύτερα δημόσια σχολεία της χώρας.

Σε κλίμα εορταστικό, ο Πρόεδρος, **Γιώργος Σταματογιάννης** και το Δ.Σ. υποδέχτηκαν τους προσκεκλημένους, μέλη και φίλους του Συλλόγου, σε ατμόσφαιρα καλωσορίσματος και ανταλλαγής ευχών για τις προσδοκίες όλων, προσωπικές και επαγγελματικές. Ο τόνος δόθηκε από τη χορωδία του Συλλόγου υπό τη διεύθυνση του πιανίστα και δικηγόρου Αθηνών, κ. **Μάριου Καζά και την παιδική χορωδία!**

Ο Πρόεδρος, απευθυνόμενος στους παρευρισκόμενους, έκανε τον απολογισμό της χρονιάς που πέρασε και παρέθεσε τις σκέψεις του για τις προγραμματισμένες δράσεις της νέας χρονιάς.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιά, κ.κ. Σεραφείμ ευλόγησε τους παρευρισκόμενους και ευχήθηκε για τη νέα χρονιά.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν: Ο **Δήμαρχος Πειραιά, Γιάννης Μώραλης**, ο οποίος έκανε σύντομο χαιρετισμό και αναφέρθηκε στις εξελίξεις που υπάρχουν στο ζήτημα του νέου Δικαστικού Μεγάρου της πόλης. Οι βουλευτές Πειραιά, κ.κ. Ελένη Σταματάκη, Γεωργία Γενιά, Κωνσταντίνος Κατσαφάδος, Ιωάννης Τραγάκης και Ευαγγελία Καρακώστα. Ο κ. Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος, πρ. Υπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού. Από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η κ. Μαρία Γιαννακάκη, Γεν. Γραμματέας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο κ. Σταύρος Τασιόπουλος, από το γραφείο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης.

Από τη δικαστική ηγεσία μας τίμησαν: Η Πρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. Βασιλική Θάνου, η οποία απηύθυνε και ιδιαίτερο χαιρετισμό στους παρευρισκόμενους, ο κ. Ιωάννης Γιαννακόπουλος, Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, οι Αρεοπαγίτες κ.κ. Στυλιανή Γιαννούκου και Βασίλειος Καπελούζος, η κ. Ειρήνη Γιανναδάκη, Πρόεδρος της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών, ο κ. Παναγιώτης Λυμπερόπου-

λος, Αντι/δρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων, η κ. Ζαμπέτα Στράτα, Πρόεδρος Εφετών Αθηνών. Ο κ. Νικόλαος Κουτρούμπας, Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Δ/σης του Πρωτοδικείου Πειραιά, η κ. Ειρήνη Τζίβα, Προϊσταμένη της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Πειραιά, η κ. Μαρία Λαζαρίδου, Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Δ/σης του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά και τα μέλη κ.κ. Βασιλική Τσιρογιάννη και Βικτωρία Σπυροπούλου. Ο Πρόεδρος του Ναυτοδικείου Πειραιά, κ. Κωνσταντίνος Κονιδάρης. Ο Πρόεδρος Πρωτοδικών Πειραιά, Δημήτριος Κουλαξίζης, η κ. Χριστοφίλη Ασημάκου Προϊσταμένη του Ειρηνοδικείου Πειραιά, καθώς και η τ. Πρ/νη, Βιολέττα Λαγογιάννη, η Προϊσταμένη του Πταισματοδικείου Πειραιά, κ. Δάφνη Μαγγανά. Η κ. Χριστίνα Κουντούρη, μέλος του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Ο κ. Ηλίας Μπογιώκας, Προϊστάμενος Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Πειραιά. Από τον Συμβολαιογραφικό Σύλλογο Αθηνών Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσου, μέλος του Δ.Σ. κ. Ευαγγελία Χριστοπούλου-Σταμέλου. Από τους φορείς της πόλης, ο κ. Βασίλης Κορκίδης, Πρόεδρος της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας και Πρόεδρος ΕΒΕΠ, ο κ. Νικόλαος Μανεισιώτης, Πρόεδρος Εμπορικού Συλλόγου Πειραιά, ο κ. Κωνσταντίνος Τσόγκας, μέλος του Δ.Σ. του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Πειραιά. Ο ετ. Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, κ. Βασίλειος Βενέτης, ο τ. Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά και Διευθυντής του ΚΕ.ΔΙ.Π., κ. Στέλιος Μανουσάκης, ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικηγόρων Ναυτικού Δικαίου, κ. Γρηγόριος Τιμαγένης. Η κ. Αθηνά Χαρβαλάκου, Αντιδήμαρχος οικονομικών του Δήμου Πειραιά, ο κ. Βασίλης Ταταρόπου-

λος, Γεν. Γραμματέας του Δήμου Πειραιά και ο Ιωάννης Αληφραγκής, Σύμβουλος Α' Δημοτικής Κοινότητας Πειραιά. Ο κ. Σπυρίδων Λάσκος, Διοικητής Τροχαίας Πειραιά. Ο κ. Σπύρος Σπυρίδων, μέλος της Ελληνικής Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών και πρώην Γεν. Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η κ. Μαρία Κεϊκογλου, Πρ/νη Δ/σης Γραμματείας του Εφετείου Πειραιά και ο κ. Ιωάννης Χριστάκης, Πρ/νος Δ/σης Γραμματείας του Πταισματοδικείου Πειραιά. Ο κ. Δημήτρης Χατζίνας, Πρόεδρος του Συλλόγου Δικαστικών Υπαλλήλων Πειραιά. Οι πολιτευτές κ.κ. Πέτρος Μαυρέας και Πέτρος Μούγιος. Ο κ. Κωνσταντίνος Σπυράκος, Καθηγητής της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ. Ο κ. Κωνσταντίνος Μπουρλετίδης, Πρόεδρος του Συνδέσμου Αποφοίτων της Ιωνιδείου Σχολής. Ο κ. Απόλλων Καρακάλας, Πρόεδρος του Σωματίου Ναυτικών Πρακτόρων Αττικής- Πειραιώς. Την εκδήλωση επίσης τίμησαν πολλοί δικηγόροι και φίλοι του Συλλόγου.

Ολόκληρη η ομιλία του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά κ. Γιώργου Σταματογιάννη κατά την κοπή της πίτας 2017 παρατίθεται στην πρώτη σελίδα του περιοδικού μας.

Οι χορωδίες του ΔΣΠ

Ανακοίνωση του ΔΣΠ για POS

Κύριοι συνάδελφοι,

Από 01/02/2017, τίθεται σε ισχύ η διάταξη του άρθρου 66 του ν. 4446/2016, σύμφωνα με την οποία και οι δικηγόροι είναι υποχρεωμένοι να ενημερώνουν τους εντολείς τους σχετικά με την αποδοχή καρτών και μέσων πληρωμής του συστήματος καρτών πληρωμής, με σαφή τρόπο που δεν επιδέχεται παρερμηνείας:

**Το Δικηγορικό Γραφείο μας διαθέτει
εγκεκριμένο τερματικό αποδοχής καρτών POS
POS Card Terminal available**

ή

**Το Δικηγορικό Γραφείο μας
ΔΕΝ ΔΙΑΘΕΤΕΙ
ακόμη τερματικό αποδοχής καρτών POS**

Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς στην είσοδο της επαγγελματικής στέγης. Στους παραβάτες των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) Ευρώ.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
Γιώργος Σταματογιάννης

Ο Γεν. Γραμματέας
Παναγιώτης Πετρόπουλος

Οι Αποφάσεις της Ολομέλειας Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος στις 4.2.2017

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας, που συνεδρίασε το **Σάββατο, 4 Φεβρουαρίου 2017** στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, έλαβε τις παρακάτω αποφάσεις:

Ασφαλιστικό

α) Η Ολομέλεια των Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας, στη συνεδρίαση της 4.2.2017, αποφάσισε να ασκηθεί από όλους τους Δικηγορικούς Συλλόγους της χώρας αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας κατά των διοικητικών πράξεων που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ασφαλιστικού νόμου, και συγκεκριμένα κατά των εξής διοικητικών πράξεων:

Α) της με αριθμ. 61502/3399/30-12-2016 Υπουργικής απόφασης για τον υπολογισμό της βάσης υπολογισμού ασφαλιστικών εισφορών αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών από 1-1-2017,

Β) της με αριθμ. 60298/1472/23-12-2016 Υπουργικής απόφασης για την προθεσμία καταβολής από 1-1-2017 των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων, ελεύθερων επαγγελματιών κλπ. οι οποίοι έως την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 υπάγονταν στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ,

Γ) της υπ' αριθ. 59522/2205/30-12-2016 (ΦΕΚ Β 4486) απόφασης της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ)»,

Δ) της με αριθμ. Δ9/56379/14950/28-12-2016 Υπουργικής απόφασης για τον διορισμό Δ/ντή, Υποδ/ντων, Προέδρου και μελών στο Δ.Σ του ΕΦΚΑ.

Με τις αιτήσεις ακυρώσεως θα προβληθεί η αντισυνταγματικότητα του ασφαλιστικού νόμου ν. 4387/2016, σε ό,τι αφορά την εισφοροδοτική επιβάρυνση των δικηγόρων.

Στην σχετική ομάδα εργασίας που θα εκπονήσει το δικόγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως συμμετέχουν ο Πρόεδρος της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας και Πρόεδρος του ΔΣΑ, Βασίλης Αλεξανδράκης, η Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ιωαννίνων, Αναστασία Γιογλή, οι Καθηγητές Πανεπιστημίου και δικηγόροι, Φίλιππος Σπυρόπουλος, Ξενοφώντας Κοντιάδης, Γιώργος Γεραπετρίτης, Πατρίνα Παπαρρηγόπουλου καθώς και οι δικηγόροι Σωτήρης Αθανασίου, Αθηνά Πετρόγλου και Διονύσης Ρίζος.

Η Επιτροπή θα συντάξει παράλληλα υπόδειγμα ατομικών προσφυγών, που θα μπορούν να χρησιμο-

ποιηθούν οι συνάδελφοι.

β) Επειδή η τυχόν καταβολή ασφαλιστικών εισφορών χωρίς επιφύλαξη των ασφαλισμένων θα μπορούσε να εκληφθεί ως σιωπηρή αποδοχή της ασφαλιστικής οφειλής, έχει καταρτιστεί σχέδιο δήλωσης επιφύλαξης, η οποία πρέπει να κοινοποιείται προ της καταβολής, επί αποδείξει, στον ΕΦΚΑ.

Το περιεχόμενο της δηλώσεως έχει ως εξής:
«Προς τον Ε.Φ.Κ.Α.

Ο κάτωθι υπογεγραμμένος, ασφαλισμένος στον ΕΦΚΑ, με ΑΜΚΑ, δια της παρούσης δηλώνω ότι οι προκαταβολές ασφαλιστικών εισφορών, στις οποίες προβαίνω από 1.1.2017 και εφεξής, δια της παρακράτησης 20% επί των γραμματίων προείσπραξης των Δικηγορικών Συλλόγων, καθώς και οι μηνιαίες καταβολές ασφαλιστικών εισφορών, στις οποίες προβαίνω από 1.1.2017 και εφεξής, δυνάμει των ατομικών ειδοποιήσεων που μου κοινοποιούνται, γίνονται με τη ρητή επιφύλαξη ασκήσεως κάθε νομίμου δικαιώματός μου, και ιδίως της διοικητικής ή/και δικαστικής αμφισβήτησης και προσβολής όλων των σχετικών πράξεων, είτε προσωρινών, είτε οριστικών. Σε καμία περίπτωση η όποια καταβολή εκ μέρους μου, με οποιοδήποτε τρόπο και αν γίνεται, δεν συνιστά αναγνώριση χρέους ή αποδοχή των εκδοθεισών πράξεων και οφειλών.

Τόπος, Ημερομηνία

Ο Δηλών»

Συναινετικά Διαζύγια

Σε ό,τι αφορά την δημόσια δεδηλωμένη πρόθεση του Υπουργού Δικαιοσύνης να αφαιρέσει από την δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων την έκδοση των συναινετικών διαζυγίων η Ολομέλεια των Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας δηλώνει την ομόθυμη και απερίφραστη αντίθεσή της στον ως άνω κυβερνητικό σχεδιασμό για τους ακόλουθους λόγους:

Παρά το γεγονός ότι προβλέπεται υποχρεωτική παράσταση δικηγόρων και επομένως δεν τίθεται θέμα αφαίρεσης δικηγορικής ύλης, η προωθούμενη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης τροποποίηση των διατάξεων για την έκδοση συναινετικού διαζυγίου, ώστε να εκδίδεται από τους συμβολαιογράφους, δημιουργεί τα εξής κρίσιμα νομικά ζητήματα:

Δογματικά ο γάμος δεν είναι απλή σύμβαση. Πρόκειται για ιδιαίτερη σύμβαση, και για το λόγο αυτό η

λύση του δεν μπορεί να είναι προσαρμοσμένη σε ένα απλώς συμβατικό πρότυπο.

Η λύση του γάμου με συμβολαιογραφική πράξη καταλήγει σε σύγχυση και πλήρη σύμπτωση του γάμου με το σύμφωνο συμβίωσης ετεροφύλων. Μάλιστα, το σύμφωνο συμβίωσης καθίσταται ελκυστικότερο διότι επιτρέπει την συμβατική ρύθμιση των συνεπειών, ιδίως σε ό,τι αφορά τα αποκτήματα. Για το λόγο αυτό γεννάται ζήτημα συνταγματικότητας, εν σχέσει προς το άρθρο 21 του Συντάγματος.

Η συμβολαιογραφική λύση του γάμου δεν περιβάλλεται από τις εγγυήσεις της δικαστικής απόφασης, όπως η δημοσιότητα. Εξάλλου, ο αμιγής συμβατικός χαρακτήρας της λύσης δίνει την ευκαιρία ύπαρξης και επίκλησης ελαττωμάτων της βούλησης, όπως η απειλή ή και η εικονικότητα, η οποία δεν χωρεί ενώπιον δικαστηρίου.

Αν εκδίδεται το συναινετικό διαζύγιο από συμβολαιογράφο, γεννάται ο κίνδυνος να μην αναγνωρίζεται αυτόματα από άλλες χώρες μέλη της Ε.Ε. ενόψει των διατάξεων του Κανονισμού 2201/2003, στα άρθρα 1§ 1, 2 § 1, 3 § 1, 4, 21 § 1 και την αιτιολογική σκέψη 7 του οποίου αναφέρονται οι όροι «δικαστήριο» και «απόφαση».

Η έκδοση συναινετικού διαζυγίου από συμβολαιογράφο, και όχι από Δικαστήριο, θέτει ζήτημα μη συμβατότητας με τα άρθρα 26 § 3, 94 § 1,2 και 96 § 1 του Συντάγματος

Παραμένει αδιευκρίνιστη η δυνατότητα προσβολής της συμβολαιογραφικής πράξης όταν υπάρχουν ελαττώματα στη βούληση των συζύγων. Αντιθέτως, στην περίπτωση δικαστικής απόφασης είναι σαφές ότι μπορεί να ανατραπεί με την άσκηση έφεσης.

Δεν είναι σαφές σε ποια αρχή και με ποια διαδικασία θα γίνεται παραίτηση από τα ένδικα μέσα και θα εκδίδεται πιστοποιητικό τελεσιδικίας ή αμετακλήτου ή πιστοποιητικό ότι λύθηκε ή ότι δεν λύθηκε ένας γάμος.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι η διεθνής τάση είναι η συγκρότηση ειδικών οικογενειακών δικαστηρίων με αρμοδιότητα για όλα τα θέματα της οικογένειας και όχι η αφαίρεση των οικογενειακών διαφορών από τα δικαστήρια.

Κατόπιν αυτών είναι εμφανές ότι τίθεται ζήτημα αντισυνταγματικότητας της προωθούμενης ρύθμισης, αντίθεσης με το ενωσιακό κεκτημένο ενώ, επιπροσθέτως, εγείρονται σοβαρά δικαιολογικά, ουσιαστικά και διαδικαστικά ζητήματα, που δεν επιτρέπουν τη νομοθέτηση στην κατεύθυνση που εξαγέλθηκε.

Τοποθέτηση POS στα δικηγορικά γραφεία

Με τον ν. 4446/2016 (Φ.Ε.Κ. Α' 240/22.12.2016) [άρθρα 62 επ.] καθιερώνεται η υποχρεωτική αποδοχή μέσων πληρωμής με κάρτα από καταναλωτές.

Προβλέπεται ότι αρχικά θα καθοριστούν με ΚΥΑ ορισμένοι κλάδοι επιχειρήσεων που θα υπαχθούν στη ρύθμιση, ενώ στη συνέχεια το μέτρο θα επεκταθεί σταδιακά στο σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελληνική επικράτεια. Συγκεκριμένα, με την παρ. 3 του άρθρου 65 του ως άνω νόμου προβλέπεται μεταξύ άλλων, πως θα καθοριστούν με Κ.Υ.Α. των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Οικονομικών, οι υπόχρεοι συμμόρφωσης, βάσει των κύριων Κ.Α.Δ, η προθεσμία συμμόρφωσής τους, οι διαδικασίες και τα δεδομένα παρακολούθησης των τηρούμενων Επαγγελματικών Λογαριασμών στους Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 3862/2010 καθώς και οι κυρώσεις που θα επιβάλλονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις παραπάνω υποχρεώσεις.

Με τον ίδιο νόμο, θεσπίζεται υποχρέωση ενημέρωσης των καταναλωτών αναφορικά με την αποδοχή καρτών και τη διενέργεια ηλεκτρονικών συναλλαγών με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ενώ προβλέπεται συγχρόνως η δυνατότητα προσφυγής των καταναλωτών στις αρμόδιες αρχές (Διεύθυνση Θεσμικών Ρυθμίσεων και Εποπτείας Αγοράς Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή και τα Τμήματα Εμπορίου των Διευθύνσεων Ανάπτυξης των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας) στις περιπτώσεις παραβάσεων από τις επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, με το άρθρο 66 του ίδιου νόμου προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι, οι επιχειρήσεις που αποδέχονται κάρτες πληρωμών υποχρεούνται από την 1η Φεβρουαρίου του 2017 να ενημερώνουν τους καταναλωτές σχετικά με την αποδοχή καρτών και μέσων πληρωμής του συστήματος καρτών πληρωμής, με σαφή τρόπο που να μην επιδέχεται παρερμηνεία και με αναγραφή ευκρινώς της πληροφορίας αυτής «στην είσοδο του καταστήματος και στο ταμείο» καθώς και ότι, σε όσους παραβαίνουν την υποχρέωση αυτή, θα επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ.

Κατόπιν αυτών, οι δικηγόροι δεν έχουν κατ' αρχάς υποχρέωση χρήσης POS καθώς δεν έχει εκδοθεί σχετική Κοινή Υπουργική Απόφαση για την ένταξη των δικηγόρων στην υποχρεωτική αποδοχή καρτών μέσω Ρ.Ο.Σ.

Περαιτέρω, από την γραμματική διατύπωση της προαναφερθείσας διάταξης δεν προκύπτει ρητή και ειδική υποχρέωση για τους δικηγόρους να ενημερώνουν από 1 Φεβρουαρίου 2017 για την αποδοχή ή μη των καρτών, με δεδομένο ότι η διάταξη και η σχετική εγκύκλιος αναφέρονται σε αναγραφή των σχετικών πληροφοριών «στην είσοδο του καταστήματος και στο ταμείο», ενώ είναι γνωστό ότι οι δικηγόροι δραστηριοποιούνται σε δικηγορικά γραφεία και όχι σε εμπορικά καταστήματα με ταμείο.

Για την προωθούμενη τροποποίηση διατάξεων σχετικά με την έκδοση συναινετικού διαζυγίου από συμβολαιογράφους

Εν όψει της προωθούμενης από το Υπουργείο Δικαιοσύνης τροποποίησης των διατάξεων για την έκδοση συναινετικού διαζυγίου, ώστε να εκδίδεται από τους συμβολαιογράφους, με επικαλούμενο στόχο την επιτάχυνση απονομής της Δικαιοσύνης, παρά το γεγονός ότι προβλέπεται υποχρεωτική παράσταση δικηγόρων και επομένως δεν τίθεται θέμα αφαίρεσης δικηγορικής ύλης, επισημαίνουμε, μεταξύ άλλων, ενδεικτικά, τα ακόλουθα κρίσιμα ζητήματα:

1. Αν εκδίδεται το συναινετικό διαζύγιο από συμβολαιογράφο, θα μπορεί να αναγνωρίζεται σε άλλες χώρες μέλη της Ε.Ε. ενόψει των διατάξεων του Κανονισμού 2201/2003, στα άρθρα 1§ 1, 2 § 1, 3 § 1, 4, 21 § 1 και την αιτιολογική σκέψη 7 του οποίου αναφέρονται οι όροι «δικαστήριο» και «απόφαση»;
2. Η έκδοση συναινετικού διαζυγίου από συμβολαιογράφο θα είναι σύμφωνη με τα άρθρα 26 § 3, 94 § 1,2 και 96 § 1 του Συντάγματος;
3. Υπό το ισχύον δίκαιο, αν υπάρχουν ελαττώματα στη βούληση των συζύγων, γίνεται δεκτό ότι η απόφαση μπορεί να ανατραπεί με την άσκηση έφεσης. Αν εκδίδεται το συναινετικό διαζύγιο από συμβολαιογράφο, πως θα προσβάλλεται μία ελαττωματική πράξη;
4. Σε ποια αρχή και με ποια διαδικασία θα γίνεται παραίτηση από τα ένδικα μέσα και θα εκδίδονται πιστοποιητικό τελεσιδικίας ή αμετακλήτου ή πιστοποιητικό ότι λύθηκε ή ότι δεν λύθηκε ένας γάμος;
5. Η συμβολαιογραφική πράξη θα αποτελεί εκτελεστό τίτλο ως προς το περιεχόμενο των συμφωνιών των συζύγων για την επιμέλεια, επικοινωνία και διατροφή του τέκνου;

Συνεπώς -πέραν των δικαιοπολιτικών θεμάτων που μένουν αναπάντητα- θεωρούμε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση εγείρει σοβαρά αμιγώς νομικά ζητήματα, καθώς δεν έχει επαρκές έρεισμα στο Σύνταγμα και τις διατάξεις υπερνομοθετικής ισχύος. Εξάλλου δεν επιτυγχάνει τον επαγγελόμενο στόχο με δεδομένο ότι δεν έχουν επιλυθεί πλείστα πρακτικά ζητήματα.

Αποφάσεις του ΔΣ του ΔΣΠ

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά κατά τη συνεδρίασή του της 24/01/2017, εξέφρασαν ομόφωνα την απόλυτη αντίθεσή τους, θεωρώντας εαυτούς προσβεβλημένους από επιστολή-δημοσίευμα του μέλους του Δ.Σ. κ. Χρίστου Τσάλλου, ζητώντας την άμεση αποκατάσταση της πραγματικότητας εκ μέρους του.

Δήλωση Προέδρου ΔΣΠ Δικηγορείν ή αγρεύειν;

Αυτό είναι το ερώτημα που τίθεται σχετικά με το προσβλητικό δημοσίευμα που εστάλη στους δικηγόρους Πειραιά με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από το μέλος του Δ.Σ. Χρίστο Τσάλλο.

Η αναντιστοιχία μεταξύ επικεφαλίδας και περιεχομένου του δημοσιεύματος οδηγεί σε παρερμηνείες για αδιαφάνεια των οικονομικών του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά. Κλήθηκε το μέλος του Δ.Σ. από ΟΛΟ το Διοικητικό Συμβούλιο να αποκαταστήσει άμεσα την πραγματικότητα, αλλά αδιαφόρησε.

Είναι γνωστό ότι το 2017 αποτελεί προεκλογική χρονιά για τους δικηγόρους.

Όμως η ηθική, η αξιοπρέπεια και η εντιμότητα είναι αδιαπραγμάτευτα χαρακτηριστικά και δεν μπορούν να αποτελούν βορά των προεκλογικών διαθέσεων και σχεδιασμών (αγρεύειν) οποιουδήποτε νεόκοπου συνδικαλιστή.

Πιστεύω ότι η προεκλογική αντιπαράθεση πρέπει να γίνεται με όρους αξιοπρέπειας και δεοντολογίας που συνάδουν με την παράδοση του δικηγορικού σώματος.

Ο Πρόεδρος
του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά
Γιώργος Σταματογιάννης

ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΕΣ - ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ - ΕΘΝΟΚΑΘΑΡΣΕΙΣ

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά πραγματοποίησε επιστημονική εκδήλωση με θέμα:

ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΕΣ - ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ - ΕΘΝΟΚΑΘΑΡΣΕΙΣ

στις 30 Νοεμβρίου 2016 και ώρα 18:30 στην αίθουσα εκδηλώσεων του Συλλόγου

Εισηγητές ήσαν: οι κ.κ.

Γιώργος Κόκκινος, Καθηγητής Ιστορίας και Διδακτικής της Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου
«Ανάμεσα στην Κλειώ και την Θέμιδα»

Μάρκος Καρασαρίνης, Δρ. Ιστορίας, Δημοσιογράφος
«Οι δικαστές και οι ιστορικοί – Η άρνηση του ολοκαυτώματος στο εδώλιο»

Έλλη Λεμονίδου, Επ. Καθηγήτρια Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας του Πανεπιστημίου Πατρών
«Οι δίκες για το καθεστώς του ΒΙΣΥ στη μεταπολεμική Γαλλία»

Βλάσης Αγτζίδης, Δρ. Σύγχρονης Ιστορίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
«Γενοκτονία στην Οθωμανική Ανατολή ως πεδίο ιδεολογικής αντιπαράθεσης»

Την εκδήλωση συντόνισε ο κ. **Γιάννης Γεωργακαράκος**, δικηγόρος Πειραιά.

Φωτό από την εκδήλωση

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Δικηγόροι και νέος ασφαλιστικός φορέας (ΕΦΚΑ)

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά διοργάνωσε στην αίθουσα εκδηλώσεων του Δ.Σ.Π. δύο ενημερωτικές εκδηλώσεις στις 17/1/2017 και 24/1/2017 αντίστοιχα με θέμα: **Δικηγόροι και νέος ασφαλιστικός φορέας (ΕΦΚΑ)**. Ομιλητές ήσαν οι κ.κ. **Ανδρέας Κουτσόλαμπρος**, Δικηγόρος, Προϊστάμενος Νομικής Υπηρεσίας ΕΦΚΑ και **Δημήτρης Μπούρλος**, Δικηγόρος ειδικευμένος σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης. Στην δεύτερη ενημερωτική εκδήλωση κ. **Διονύσης Ρίζος**, Δικηγόρος ειδικευμένος σε κοινωνικο-ασφαλιστικά θέματα και **Αντώνης Μουζάκης**, Φοροτεχνικός, Α' Αντιπρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Φοροτεχνικών Ελευθέρων Επαγγελματιών.

Ανακοίνωση του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την εφαρμογή του ηλεκτρονικού παραβόλου και τον τρόπο πληρωμής του ειδικού παραβόλου στις αναβολές υποθέσεων

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Από το υπουργείο Δικαιοσύνης εξεδόθη η παρακάτω ανακοίνωση, σχετικά με την εφαρμογή του ηλεκτρονικού παραβόλου μέσω της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων καθώς και του τρόπου πληρωμής του παραβόλου για την αναβολή των υποθέσεων στα Δικαστήρια.

Η ανακοίνωση αναφέρει επίσης ότι “το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων παρατηρεί την πορεία εφαρμογής των νέων διαδικασιών και παραμένει σε ετοιμότητα συνεργασίας με κάθε εμπλεκόμενο φορέα για την αντιμετώπιση των τυχόν προβλημάτων που θα εμφανιστούν αλλά δηλώνει ότι δεν θα υπάρξει καμία αναστολή εφαρμογής του μέτρου”.

Ακολουθεί αναλυτικά η ανακοίνωση του υπουργείου:

Ένταξη του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο «e-Παράβολο»

Σε εφαρμογή του Νόμου 4446/2016 από τις 22 Ιανουαρίου, τα τέλη, τα παράβολα καθώς και τα δικαστικά έξοδα που επιβάλλονται στην πολιτική, διοικητική και ποινική δικαιοσύνη εντάσσονται προοδευτικά στην εφαρμογή του ηλεκτρονικού παραβόλου της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων:

<https://www1.gsis.gr/sgsisapps/eparavolo/public/welcome.htm>.

Το ηλεκτρονικό παράβολο θα αντικαταστήσει σταδιακά την έντυπη μορφή παραβόλου και των σχετικών αποδεικτικών είσπραξης με στόχο να συμβάλει στην ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, καθώς και στην ουσιαστική προώθηση της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στο Δημόσιο και στους συνεργαζόμενους με αυτό φορείς.

Όσον αφορά τις αξίες των νέων παραβόλων, αυτές αναπροσαρμόστηκαν με στόχο τον εξορθολογισμό τους και τη διευκόλυνση της πρόσβασης των πολιτών στη δικαιοσύνη. Ενδεικτικά αναφέρεται:

-Καταργείται το δικαστικό ένσημο για τις αναγνωριστικές αγωγές

-Το δικαστικό ένσημο για τις καταψηφιστικές αγωγές μειώνεται κατά 50% στις περιπτώσεις των εργατικών διαφορών.

-Τα παράβολα έφεσης στην πολιτική δίκη, που πριν την ψήφιση του νόμου ανέρχονταν σε ύψος 200€, μειώνονται σε ποσοστό ακόμη και μεγαλύτερο από 60%.

-Τα παράβολα μήνυσης ή έγκλησης μειώνονται σημαντικά.

Παράλληλα, προβλέπεται η καταβολή ειδικού παραβόλου, εφόσον χορηγείται αναβολή εκδίκασης της υπόθεσης μετά από αίτημα που υποβάλλεται από τους ιδιώτες διαδίκους σε αστικές και διοικητικές υποθέσεις καθώς επίσης και από το ΤΑΧΔΙΚ (ΝΠΔΔ) όταν είναι διάδικος.

Για τη διευκόλυνση του κοινού διατίθεται εγχειρίδιο από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων για την έκδοση ηλεκτρονικού παραβόλου και έκδοση κωδικού πληρωμής του. Τα στάδια της διαδικασίας περιγράφονται αναλυτικά και στον σύνδεσμο: http://www.gsis.gr/sgsis/info/sgsis_site/Services/Polites/eparavolo.html.

Η πληρωμή του ηλεκτρονικού παραβόλου γίνεται με τους εξής τρόπους:

1. Άμεσα με πιστωτική ή χρεωστική κάρτα Ελληνικών Τραπεζών

2. Μετά από δύο εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία πληρωμής του, στις Τράπεζες ή στα ΕΛΤΑ.

Οι πολίτες που δεν έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο έχουν τη δυνατότητα να εκδίδουν τα παράβολα μέσω ΚΕΠ.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων παρατηρεί την πορεία εφαρμογής των νέων διαδικασιών και παραμένει σε ετοιμότητα συνεργασίας με κάθε εμπλεκόμενο φορέα για την αντιμετώπιση των τυχόν προβλημάτων που θα εμφανιστούν αλλά δηλώνει ότι δεν θα υπάρξει καμία αναστολή εφαρμογής του μέτρου.

**ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΙΤΛΩΝ ΕΠΙΤΙΜΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΠΡΩΤΕΥΣΑΝΤΩΝ
ΣΤΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ
ΤΗΣ Α΄ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2016**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ
12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2017

ΕΠΙΤΙΜΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

Αλέξανδρος Ανδρουλάκης του Σπυρίδωνος
Ιωάννης Γιατράκος του Δρακούλη
Θεοδώρα Δριτσάκου του Ιωάννου
Εμμανουήλ Ανδρέας του Ιωάννου
Αικατερίνη Καρδάση του Σταύρου
Χρήστος Μιχάλαϊνας του Βασιλείου

Ελένη Νικολάου-Κολοκούρη του Κωνσταντίνου
Νεόφυτος Ξυδάς του Ιωακείμ
Δημήτριος Οικονομάκης του Χρήστου
Κανέλλα Ροζάκη-Βουτεράκου του Δημητρίου
Στέφανος Σαΐνης του Ευάγγελου
Άννα Τσουμενή-Ιερωνυμάκη του Εμμανουήλ

**ΠΡΩΤΕΥΣΑΣΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ
Α΄ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2016**

Αθηνά Καφέ του Γεωργίου
Καλλιόπη Σταματογιάννη του Γεωργίου
Τρικαλοπούλου Παρασκευή του Βασιλείου
Σοφία Κυριαζή του Βασιλείου

Συντονιστική Επιτροπή: Αίτημα αναστολής των νέων παραβόλων του Ν. 4446/2016 προς τον υπουργό Δικαιοσύνης

Η Συντονιστική Επιτροπή των Δικηγορικών Συλλόγων εντοπίζοντας μια σειρά εκκρεμοτήτων σε σχέση με τα νέα παράβολα αναβολής του Ν. 4446/2016, **απευθύνει αίτημα αναστολής του μέτρου προς τον υπουργό Δικαιοσύνης. Αναλυτικά η επιστολή της Συντονιστικής Επιτροπής:**

“Τη Δευτέρα 23.1.2017 καλούνται οι διάδικοι, σε περίπτωση που επιθυμούν την αναβολή της υπόθεσής τους στα πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια, να καταβάλουν τα προβλεπόμενα παράβολα του ν. 4446/2016.

Ωστόσο, η πρακτική εφαρμογή του μέτρου αυτού δημιουργεί πλείστα όσα ζητήματα, που θα προκαλέσουν κυριολεκτικά χάος στις δικαστικές αίθουσες και έχουν ήδη εγείρει εύλογα ερωτήματα δικηγόρων και δικαστικών λειτουργών.

Ενδεικτικά αναφέρουμε: Δεν έχει προβλεφθεί δυνατότητα έκδοσης εντύπων παραβόλων, με αποτέλεσμα είτε να απαιτείται η έκδοση του ηλεκτρονικού παραβόλου πριν την προσέλευση των διαδίκων στα δικαστήρια είτε όποιος δε διαθέτει e-banking να υποχρεούται να μεταβεί σε τραπεζικό ίδρυμα προκειμένου να εκδώσει το αντίστοιχο παράβολο, κάτι που είναι πρακτικά αδύνατον.

Επίσης δεν έχει προβλεφθεί – ούτε ηλεκτρονικά - η δυνατότητα έκδοσης από κοινού παραβόλου, ως προβλέπεται στη σχετική διάταξη, αλλά ούτε έχει διευκρινισθεί η τύχη του παραβόλου σε περίπτωση απόρριψης του σχετικού αιτήματος αναβολής, καθώς και άλλα ζητήματα που δεν αναφέρονται εν προκειμένω.

Ως εκ τούτου, προκειμένου να αποφευχθεί η **δεδομένη σύγχυση που θα προκληθεί με την εφαρμογή του μέτρου, με προφανή κίνδυνο να απολεσθούν σημαντικά δικονομικά δικαιώματα των διαδίκων, ζητούμε την αναστολή του μέτρου μέχρι την οριστική ρύθμιση όλων των πρακτικών δυσχερειών.”**

Ο υπουργός Δικαιοσύνης έκλεισε το θέμα της αύξησης του ορίου ηλικίας των Δικαστών

Μετά τις συνεχείς ανακοινώσεις, ο υπουργός έκλεισε οριστικά το θέμα με σημερινή συνέντευξή του

Μετά το πλήθος των ανακοινώσεων και των αντιδράσεων από τις Δικαστικές Ενώσεις, τα πολιτικά κόμματα και έγκριτους Καθηγητές συνταγματικού δικαίου για το θέμα της σύγκλησης της Διοικητικής Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, προκειμένου να γνωμοδοτήσει για το θέμα της αύξησης του ορίου ηλικίας των δικαστών, αντίθετα με τη ρητή συνταγματική πρόβλεψη, ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Σ. Κοντονής, έκλεισε οριστικά το θέμα από την πλευρά της κυβέρνησης.

Συγκεκριμένα, ο υπουργός σε συνέντευξή του επανέλαβε ότι «η διάταξη του συντάγματος είναι ρητή» αποκλείοντας έτσι κάθε ενδεχόμενο να προχωρήσει η κυβέρνηση σε νομοθετική ρύθμιση για παράταση του ορίου ηλικίας των ανώτατων δικαστών, πέραν του 67ου έτους, που προβλέπεται στο Σύνταγμα.

Ο εορτασμός των πενήντα χρόνων από την έκδοση του περιοδικού *European Transport Law (ETL)*

15

Μαρίνα Αλειφεροπούλου

Δικηγόρος, LL.M. (Ναυτικό Δίκαιο)

Διαπιστευμένη Διαμεσολαθήτρια Υ.Δ.Δ.Α.Δ.

Υποψήφια Δ.Ν. Ε.Κ.Π.Α. (Δίκαιο θαλάσσιας ασφάλισης)

Πραγματοποιήθηκε στην Αμβέρσα ο εορτασμός των πενήντα χρόνων από την έκδοση και τη διαρκή κυκλοφορία του περιοδικού *European Transport Law (ETL)*, το οποίο είναι από τα παλαιότερα στην Ευρώπη στον τομέα του δικαίου των μεταφορών¹. Ιδρυτής ήταν ο Βέλγος δικηγόρος Robert Wijffels.

Τα κυριότερα θέματα που αναπτύχθηκαν κατά την ημερίδα ήταν τα ακόλουθα:

(α) Αναδρομή στην εξέλιξη της μεταφοράς των εμπορευμάτων με πλοία², («container revolution»), από το 1956 μέχρι σήμερα, ως παραδείγματα αναφέρθηκαν, το 1956 το πλοίο «Ideal-X» μεταφορικής ικανότητας 55 33-foot εμπορευματοκιβωτίων, μετά το δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, τα πλοία «Liberty ships» και σήμερα το πλοίο «MSC Oscar», μεταφορικής ικανότητας 19,224 20-foot εμπορευματοκιβωτίων, δηλαδή δέκα οκτώ φορές μεγαλύτερης ικανότητας από εκείνης των «Liberty ships». Ταυτόχρονα, αναδρομή έγινε στη γέννηση του περιοδικού ETL το 1965. Επίσης, στο νομικό πλαίσιο της διεθνούς

μεταφοράς εμπορευμάτων από το 1965 μέχρι σήμερα, στο πεδίο της θαλάσσιας μεταφοράς, οι κανόνες Hague και σήμερα, κυρίως, οι κανόνες Hague-Visby, και σε σχέση με τη μεταφορά που προηγείται ή έπεται της θαλάσσιας, η σύμβαση CMR για την οδική μεταφορά και η σύμβαση CIM-COTIF για τη σιδηροδρομική^{3,4}. Η εισήγηση τελείωσε με τα βασικά σημεία των κανόνων Rotterdam για συνδυασμένη μεταφορά, η οποία περιλαμβάνει και θαλάσσια μεταφορά⁵.

(β) Ο νέος Ισπανικός Ναυτικός Νόμος^{6,7}:

Η τροποποίηση του Ισπανικού Ναυτικού Νόμου είναι ευρεία⁸. Σημειώνουμε κυρίως τη διάκριση μεταξύ διαχειριστή και κυρίου του πλοίου: Ship operator (armador) «as someone who» «whether or not it is the owner, has the possession of a ship or vessel, directly or through its servants, and uses it for navigation in its own name and under its responsibility» (άρθρο 145.1) και shipping company «defined as»

1. Το περιοδικό *Il Diritto Marittimo* του Francesco Berlingieri είναι το παλαιότερο στην Ευρώπη καθώς ιδρύθηκε στα τέλη του 19ου αιώνα.

2. Η εισήγηση έγινε από τον κ. Michael F. Sturley, Fannie Coplin Regents Chair in Law, University of Texas at Austin.

3. Βλέπε επίσης ETL Vol.I No 4/5-2015, σελίδα 361 υποσημείωση 23: «From the perspective of the truckers, railroads, and shipowners, there may still be a series of separate contracts. For example, a non-vessel-owning carrier (NVO) may conclude a single, multimodal contract of carriage with the original shipper covering the door-to-door carriage, but the NVO would then subcontract with truckers, railroads, and shipowners for each leg of the journey. Or an ocean carrier may conclude the multimodal contract of carriage with the origin shipper and subcontract with truckers or railroads for the inland portions of the journey».

4. Σε σχέση με τους κανόνες του Αμβούργου ο κ. Sturley είπε: «A higher profile change was the Hamburg Rules' elimination of the navigational fault defense.... The Hamburg Rules have only a slightly broader scope of application, governing shipments on a port-to-port basis rather than the narrower tackle-to-tackle coverage of the Hague and Hague-Visby Rules...».

5. Βλέπε σελ. 368, ETL Vol.I No 4/5-2015, «The Rotterdam Rules therefore match the governing regime to the parties' contract. If the parties conclude a contract of carriage on a tackle-to-tackle or port-to-port basis, then the Convention also applies on a tackle-to-tackle or port-to-port basis».

Οι κανόνες Rotterdam έχουν επικυρωθεί από Ισπανία, Togo, Kongo.

6. Εισήγηση του Ισπανού δικηγόρου F.Javier Zabala.

7. The New 14/2014 Spanish Maritime Navigation Act (Spanish Shipping Act, SSA).

8. Περιλαμβάνει τροποποιήσεις στα εξής: Shipbuilding Contracts, Ship Operator and Shipping company, Master, Contracts for the use of vessels, Towage, Ship Management Contract, Ship agents, Pilotage Contracts, Maritime Liens, Classification Societies, Port Handling Contracts, Collisions, General Average, Salvage, Ship Wrecks, Civil Liability for Pollution, Marine Insurance, New Procedural Rules, New Limitation Periods for the exercise of Legal Actions.

«the natural or legal person that, using own or third party merchant ships, carries out the operation thereof, even when that is not its main activity under a mode permitted in international practice» (άρθρο 145.2).

Επίσης σε σχέση με την ευθύνη του ναυτιλιακού πράκτορα, ο τελευταίος δεν ευθύνεται να αποζημιώσει τους παραλήπτες φορτίου σε περίπτωση απώλειας, ζημίας ή καθυστέρησης στην παράδοση του φορτίου⁹. Θα ευθύνεται όμως έναντι της πλοιοκτήτριας ή της διαχειρίστριας για ζημιές που προκλήθηκαν από τις πράξεις του. Επίσης θα είναι εις ολόκληρον υπεύθυνος (με τον διαχειριστή, πλοιοκτήτη ή ναυλωτή) για το φορτίο, αν υπογράψει φορτωτική χωρίς να διακρίνει ότι το ενεργεί για τα ανωτέρω πρόσωπα.

Στο δίκαιο της ασφάλισης αστικής ευθύνης η κύρια αλλαγή είναι η ασφάλιση αστικής ευθύνης του διαχειριστή πλοίου και η ευθεία αγωγή κατά του ασφαλιστή από τρίτο ο οποίος έχει απαίτηση αποζημίωσης από ασφάλιση αστικής ευθύνης¹⁰.

(γ) Ο Νέος Γερμανικός Ναυτικός Κώδικας¹¹

Η Γερμανία εκσυγχρόνισε τον εμπορικό της κώδικα (Handelsgesetzbuch, HGB), τροποποιώντας εξ ολοκλήρου το 5ο Βιβλίο που αφορά τη θαλάσσια μεταφορά. Ειδικότερα, το Κεφάλαιο Συμβάσεις μεταφοράς («Beförderungsverträge», Transport Contracts) χωρίστηκε σε Συμβάσεις για τη θαλάσσια μεταφορά («Seefrachtverträge», Contracts for the carriage of goods by sea) και Συμβάσεις για τη μεταφορά επιβατών και των αποσκευών τους («Personenbeförderungsverträge», Contracts for the carriage of passengers and their luggage). Επίσης το Κεφάλαιο «Seefrachtverträge» χωρίστηκε σε Συμβάσεις για τη μεταφορά γενικού φορτίου («Stückgutfrachtverträge», Contracts for the carriage of general cargo) και συμβάσεις ναυλοσυμφώνων ταξιδιού

(«Reisefrachtverträge», voyage charter contracts). Επίσης, σε άλλο κεφάλαιο ρυθμίστηκαν οι συμβάσεις για τη χρήση των πλοίων, («Schiffsüberlassungsverträge», Contracts for the use of ships), και σε διαφορετικό κεφάλαιο το ναυλοσύμφωνο γυμνού πλοίου («Schiffsmietverträge», Bare boat charter contracts) και το χρονοναυλοσύμφωνο («Zeitcharter», Time charter contracts).

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τις υποχρεώσεις των μερών της ναυτιλιακής σύμβασης, όπως για παράδειγμα την υποχρέωση του παραλήπτη (consignee) να πληρώσει ναύλο, το δικαίωμα ελέγχου και τις ευθύνες του μεταφορέα και του ενέγραφου μεταφορέα (shipper, documentary shipper/Ablader). Επίσης οι προβλέψεις της φορτωτικής ως αξιογράφου (negotiable bills of lading) ευθυγραμμίστηκαν με τους γενικότερους αξιογραφικούς κανόνες.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά την ευθύνη για ζημιές στο φορτίο, η βάση και ο περιορισμός βασίζονται στους κανόνες Χάγης-Βίσμπυ. Η ευθύνη του μεταφορέα είναι πταισματική (on fault), περιορίζεται σε 2 SDR/κιλό ή σε 667.67 SDR ανά στοιβασιά/δέμα. Η ευθύνη, σύμφωνα με τους κανόνες, εφαρμόζεται σε όλο το ταξίδι από τη στιγμή της αποδοχής του φορτίου για μεταφορά μέχρι την παράδοσή του και ασχέτως του είδους του εγγράφου. Ο περιορισμός της ευθύνης είναι εύθραστος στην περίπτωση της ηθελημένης κακής διαχείρισης του ιδίου του μεταφορέα (willful misconduct).

Υπάρχουν όμως και αποκλίσεις σε σχέση με τους κανόνες Χάγης-Βίσμπυ, όπως για παράδειγμα ότι ο μεταφορέας δεν εξαιρείται εκ του νόμου από την ευθύνη του για το πταίσμα του πληρώματός του σε σχέση με τη λειτουργία και τη διαχείριση του πλοίου, ωστόσο ο μεταφορέας δεν δεσμεύεται υποχρεωτικά από το νόμο, αλλά μπορεί να συμφωνήσει με το φορτωτή σε τέτοια εξαίρεση με τη χρήση γενικών όρων. Η εισαγωγή της αντίληψης της περιορισμένης ισχύος νόμου («new concept of restricted binding force of

9. Σύμφωνα με το δίκαιο που ίσχυε πριν την τροποποίηση, ο ναυτιλιακός πράκτορας ευθυνόταν για καταστροφή, ζημία, ή καθυστέρηση στην παράδοση του φορτίου που μεταφερόταν από τη θάλασσα, ακόμη και αν δεν είχε υπογράψει τη σχετική σύμβαση στο δικό του όνομα.

10. Βλέπε ETL Vol.I No 4/5-2015, σελίδα 404, «Lastly, the main changes concern the regulation of civil liability insurance. Among the most noteworthy aspects, we find the inclusion of the ship operator's insurance cover for civil liability or the novel approval of direct action against the insurer by a prejudiced third party seeking indemnities in any civil liability insurance».

11. Το πλήρες κείμενο του νέου νόμου στα Αγγλικά υπάρχει στο www.transportrecht.org. Εισήγηση Rolf Herber, ETL 4/5, σελ. 407 επ.

law») έγινε για πρώτη φορά στο νέο γερμανικό δίκαιο μεταφορών του 1998 και μεταφέρθηκε από εκεί στο ναυτικό δίκαιο.

(δ) Η «P3 Alliance»

Εξαιρετικά ενδιαφέρουσα εισήγηση¹² αφορούσε τη λεγόμενη «P3 Alliance» μεταξύ Danish Maersk, Swiss-Italian MSC, French CMA CGM. Συγκεκριμένα, το έτος 2013, η Δανέζικη Maersk, η Ιταλοελβετική MSC και η Γαλλική CMA CGM ανακοίνωσαν τη σύσταση κοινοπραξίας (alliance) με την ονομασία “P3” για λόγους αντιμετώπισης των δύσκολων οικονομικών συνθηκών παγκοσμίως και δημιουργίας πλεονεκτημάτων κόστους. Σοβαρές ανησυχίες εξέφρασαν τα συμφέροντα των φορτίων (cargo interests), των λιμένων (ports) και των ανταγωνιστών, σε σχέση με το μέγεθος της κοινοπραξίας, παρά το ό,τι οι εταίροι της κοινοπραξίας τόνισαν ότι σκοπός τους ήταν η μείωση του λειτουργικού κόστους. Η κοινοπραξία “P3” επετράπη από την Ομοσπονδιακή Ναυτιλιακή Επιτροπή των Ηνωμένων Πολιτειών (Federal Maritime Commission) μετά από τροποποιήσεις (amendments to the Vessels’ sharing agreement (VSA)). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε ότι το ζήτημα δε χρήζει έρευνας, αλλά οι εξελίξεις είναι υπό παρακολούθηση. Όμως το Υπουργείο Εμπορίου της Κίνας μετά από εκτενή έρευνα τον Ιούνιο 2014 απαγόρευσε την “P3” διότι εκφράστηκαν φόβοι για αρνητική επίδραση στον ανταγωνισμό (negative effects on competition).

(ε) Εισήγηση του Βέλγου δικηγόρου κ. Yan Loyens.

Ο κ. Yan Loyens ανέπτυξε ευρωπαϊκή νομολογία σε ζητήματα δικαίου των μεταφορών, στην πλειοψηφία της δημοσιευμένη στο ETL, οι οποίες εφάρμοσαν τον Κανονισμό των Βρυξελλών (Brussels-I), (η νομολογία αφορούσε jurisdiction clauses, place of performance of the obligation, relation to specialized Conventions such as the 1952 Arrest Convention, applicable law, Rome Convention). Επίσης αναφέρθηκε

και στο νέο Κανονισμό των Βρυξελλών (Brussels I-bis), Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2012 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ο οποίος αντικατέστησε τον Κανονισμό (ΕΚ) 44/2001, ο οποίος αντικατέστησε τη σύμβαση των Βρυξελλών του 1968.

Σημειώνω επίσης και την απόφαση Sky Reefer του Ανώτατου Αμερικανικού Δικαστηρίου, για την οποία έγινε πολύς λόγος, η οποία έκρινε ότι δεν είναι αντίθετη με τον Αμερικάνικο νόμο για τη Θαλάσσια Μεταφορά Εμπορευμάτων (GOGSA 1936) ρήτρα διαιτησίας σε φορτωτική, σύμφωνα με την οποία η φορτωτική διέπεται από αλλοδαπό δίκαιο (Ιαπωνικό) και κάθε διαφορά από τη φορτωτική υπάγεται σε διαιτησία στο Τόκυο¹³.

(στ) Η νομική θέση του παραγγελιοδόχου μεταφοράς (freight forwarder) στις Σκανδιναβικές χώρες¹⁴.

Στις Σκανδιναβικές χώρες ισχύουν οι Γενικοί Όροι της Νορβηγικής Ένωσης Διαμεσολαβούντων/Παραγγελιοδόχων μεταφοράς (General Conditions of the Nordic Association of Freight Forwarders (NSAB)).

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έκδοσή τους (NSAB 2000), οι αρμοδιότητες και η ευθύνη του παραγγελιοδόχου μεταφοράς ορίζονται ως εξής:

«2. The freight forwarder contract may include the performance of:

- carriage of goods
- storage of goods
- other services in connection with the transport or storage of goods, such as
 - 1) clearance of goods
 - 2) cooperation in the performance of the customer’s obligations under public law,
 - 3) handling and marking of goods,
 - 4) signing of insurance,
 - 5) assistance with documents for export and import,

12. Prof. Dr.Ralph De Wit, «From P3 to 2M, A case study on Competition Policy in Shipping in the US, the EU and China».

13. Η επίδικη φορτωτική περιείχε τον ακόλουθο όρο: “(1) The contract evidenced or contained in this Bill of Lading shall be governed by Japanese Law. (2) Any dispute arising from this Bill of Lading shall be referred to Arbitration in Tokyo by the Tokyo Maritime Arbitration Commission (TOMAC) of the Japanese Shipping Exchange Inc. in accordance with the rules of TOMAC and any amendments thereto and the award given by the arbitrators shall be final and binding on both parties”.

14. «From Chameleon to Carrier. A Freight Forwarder’s Journey over 50 Years from a Nordic Perspective». By Jes Anker Mikkelsen and Louise Lundsby Wessel. ETL 4/5 page 415 seq.

«Freight forwarder means the arrangement and performance of a carriage of goods..... the freight forwarder acts as an intermediary between the customer and the performing carrier and partly the actual carriage whereby the freight forwarder assumes full liability for the performance of the carriage.....».

6) collection of 'cash on delivery' charges and other assistance concerning the payment of the goods,
7) advice in matters of transport and distribution.

The freight forwarder may carry out these services either on his own account or as intermediary.

A. The freight forwarder has a liability as carrier under §§15-23:

- a) When he performs the carriage of goods with his own means of transport (performing carrier), or
- b) When he has expressly or impliedly accepted liability as carrier (contracting carrier).

The freight forwarder shall be considered as contracting carrier:

- 1) when he has issued a transport document in his own name,
- 2) when in connection with marketing or in his offer he formulated his undertaking in such a way, e.g. quoting his own price for the transport, that it can be reasonably assumed that he has undertaken a liability as carrier,
- 3) when he undertakes carriage of goods by road.

B. Under §§ 24-26 the freight forwarder has a liability as intermediary, without liability as a carrier, with regard to carriage of goods not covered by A.

C. The freight forwarder's liability includes liability for those he has engaged to perform the contract (agents and independent contractors):

- a) when he has a liability as carrier in accordance with A.,
- b) when the services have been performed by himself with the help of his own equipment or employees, or

c) when he has accepted responsibility for the services on his own account.

These conditions apply equally to the persons of whose services the freight forwarder makes use for the performance of the contract as to the freight forwarder himself, irrespective of the grounds for the customer's claims against the freight forwarder and such other persons.

The aggregate liability of the freight forwarder and such other persons is limited to what applies to the freight forwarder's liability under these conditions.

When the freight forwarder has undertaken to perform the contract on his own account, in addition to what has been expressly agreed, general practice and generally accepted terms are applicable in so far as they do not deviate from these conditions.

In other cases than those mentioned under a)-c) the freight forwarder is responsible as intermediary without liability for other parties than his own employees. D. With regard to warehousing, the conditions of § 27 apply».

(ζ) Άλλα θέματα

(i) Ιταλικές αποφάσεις σε σχέση με την κατάσχεση πλοίων.

Η εισήγηση έγινε από τον Ιταλό δικηγόρο κ. Claudio Perella και αναπτύχθηκε νομολογία σε σχέση με την Arrest Convention 1952. Οι κυριότερες αποφάσεις είναι οι ακόλουθες:

-Zeppelin Power System GMBH c. Stradeblu S.r.l., του Εφετείου Cagliari, 8 Ιουλίου 2009¹⁵,

15. Βλέπε «forwarderlaw.com, Library», «A very recent decision of the Court of Appeal of Cagliari however has held that an action based on Article 47.1 Regulation 44/2001/CE (i.e. a protective measure pending the declaration of enforceability of a foreign judgment, in the case at hands a judgment handed down by the Court of Hamburg) is subject to the provisions of Italian law and claimant must prove therefore the existence of periculum in mora. The decision is in sharp contrast with the position previously reached by Italian Courts as to measures taken pursuant to Article 39 of Brussels Convention 1968, but has been likely influenced by the fact that the quantum for which arrest was sought (60.000 €) was limited compared to the value of the ship and claimants had failed to pursue alternative actions which would have been less disruptive for the Owners. The Court may alternatively issue an order preventing the vessel from leaving pursuant to article 646 Navigation Code: the order does not state the quantum for which the arrest is granted and is not, strictly speaking, an arrest, but has in practice the same effects».

-Alpha Trading c. Venezia Shipping, του δικαστηρίου Genova, 19 Φεβρουαρίου 2010¹⁶.

-The Anagenisi, δικαστήριο Udine, 2014¹⁷.

(ii) Από την εισήγηση του Γάλλου δικηγόρου κ. Sebastien Lootgieter, σε σχέση με την ευθύνη για την καθυστερημένη παράδοση (κυρίως εμπορευμάτων)

σε γαλλικές αποφάσεις, σημειώνω την απόφαση The Law Professor v. SNCF, η οποία αφορούσε αγωγή καθηγητή Πανεπιστημίου κατά των γαλλικών σιδηροδρόμων, ο οποίος καθυστέρησε κάθε πρωί στη δουλειά του, εξαιτίας της ανακρίβειας των δρομολογίων. Η αγωγή είχε επιτυχία.

16. Βλέπε «forwarderlaw.com, Library», «A recent and quite detailed (but probably controversial) decision of the Court of Genoa has opted for the full applicability of article 3.4 of the Convention to arrests arising from claims vs. the charterer regardless of the fact that at the time the arrest is sought the charter-party is terminated, holding that the applicant is entitled to obtain security in form of bankbook issued “to the order of the Court”. The Court has argued that the Convention does not explicitly require the actual existence of the contract at the time of the application, hence implying that the arrest is possible even following termination of the contract (provided that the claim is not time-barred), that Owners can seek some form of protection from risks of arrest arising from charterer’s operations by asking the charterer to provide a suitable performance guarantee. The Judge added (with a comment which may sound rather questionable to many readers) that Owners are “likely aware of the employment of the ship” and can therefore foresee the liabilities which may arise from the conduct of the charterer. The Court has furthermore held that the creditor can cash the sums deposited as security as soon as he has obtained a judgment liquidating the claim, and there is no need that the judgment is made against the guarantor; the decisions has therefore rather swiftly bypassed the notoriously thorny issue of the wording of the guarantee to be issued for the release of the ship in case the arrest is originated by a claim vs. the charterer and the party seeking the release is the registered owner».

17. Βλέπε «forwarderlaw.com, Library», «According to the court, since the Convention does not create new liens, the option is between rejecting the arrest application based on art. 3.4. if the creditor without a lien is unable to enforce the claim on the ship, or considering the arrest just as a tool to exert pressure to settle the claim in order to obtain the release of the ship. The court argued that the wording of the Convention is in principle consistent with the latter interpretation, in light of the fact that the only requirement stipulated by the Convention is the existence of a maritime claim. The court added however, that pursuant to art. 31.1. of the Vienna Convention on the Law of Treaties (Vienna, 23 May 1969) “a treaty shall be interpreted in good faith in accordance with the ordinary meaning to be given to the terms of the treaty in their context and in light of its objective and purpose”. The aim pursued by the Convention is to enable the claimant to successfully recover a maritime claim. However, even assuming that the arrest can be conceived as a tool to exert pressure in view of a settlement, the owner of the ship could be unable to settle the claim, and the goal pursued with the arrest would be thus frustrated. Furthermore, the action brought by the claimant could be defeated by placing the claim value under escrow, because the claimant would be then unable to enforce a judgment on such an escrow, which could be sought exclusively vs. the actual debtor (the disponent owners). The court concluded the analysis holding that it was not conceivable that the Convention admitted arrest of the ship independent of the subsequent enforcement, which is, according to the court, “the natural development and prosecution of the arrest».

Στον αστερισμό των εθνών - κρατών

Κριτσίκης Αλέξανδρος
Δικηγόρος

Λίγο μόλις μπήκε το 2017 και τα πράγματα φαίνονται, ότι δεν εκτυλίσσονται και τόσο ομαλά για όλο τον πλανήτη. Έναν πλανήτη φυσικά, που υπό τη σκιά της παγκοσμιοποίησης έχει μετατραπεί εδώ και δεκαετίες σε ένα τεράστιο πλανητικό χωριό! Κάποιοι όμως φαίνεται ότι έχουν αντίθετα σχέδια. Όσο και αν φαίνεται απίστευτο και ακατόρθωτο λόγω της τεχνολογικής εξέλιξης (πχ διαδίκτυο, μέσα κοινωνικής δικτύωσης) κάποιιοι θέλουν να ξαναγυρίσουν τον κόσμο δεκαετίες αν όχι αιώνες πίσω, στην εποχή των εθνών-κρατών για τους δικούς τους λόγους και αιτίες!

Είναι ολοφάνερο πως αυτό έχει στο νου του αρχικά ο νέος πλανητάρχης, ο οποίος με το που ανέλαβε στην πρώτη κιάλας ομιλία του, άκρως διχαστική, επιτέθηκε κατά της παγκοσμιοποίησης. Θέλοντας να απομονώσει την χώρα του, προχώρησε άμεσα στην έκδοση αντιμεταναστευτικού διατάγματος, το οποίο όμως πρόλαβε ο Ομοσπονδιακός δικαστής του Σιάτλ να μπλόκαρε προσωρινά. Και αυτό φυσικά είναι μόνο η αρχή. Με το καλημέρα, λοιπόν, του νέου προέδρου η υπερδύναμη σε αναταραχή!

Από την άλλη πλευρά του στην γηραιά Ήπειρο δεν είναι γές σε μεγάλες χώρες (Γερμανοακροδεξιούς σχηματισμούς να εκλογικά ποσοστά σε δημοτην ταυτότητα και συνοχή του τους. Και η Ευρώπη βρίσκεται σικά η Ευρώπη αυτή δεν έχει της αλληλεγγύης, της κοινωνιθρωπίνων δικαιωμάτων που ηγέτες και ιδρυτές της. πρέπει να διαλυθεί και να ξαναγυρίσουμε στα παλιά έθνη-κράτη. Όλοι πρέπει να θέλουμε μια ενωμένη Ευρώπη και όχι ανεξάρτητα Ευρωπαϊκά κράτη με ξεχωριστό νόμισμα και πολιτικές. Ίσως τώρα είναι η ώρα να αρχίσουν σοβαρές συζητήσεις για το μέλλον της Ευρώπης από όλα τα ευρωπαϊκά κόμματα και το πώς αυτή θα ανασυνταχθεί, ώστε να κρατηθεί ενωμένη και δυνατή, ικανή να αντιμετωπίσει τους νέους κινδύνους και προκλήσεις.

Ατλαντικού τα πράγματα καλύτερα. Επίκεινται εκλογνία, Γαλλία κλπ) με συγκεντρώνουν μεγάλα σκοπήσεις και να απειλούν Ευρωπαϊκού οικοδομήμαλοιπόν σε αναβρασμό. Φυκαμία σχέση με την Ευρώπη κής δικαιοσύνης, των ανοραματίστηκαν οι μεγάλοι Ωστόσο, δεν σημαίνει ότι θα

Όσο και αν η παγκοσμιοποίηση έχει προκαλέσει αρκετές δυσάρεστες συνέπειες σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να ξαναγυρίσουμε στον απομονωτισμό των λαών. Βέβαια, τώρα η οικονομία έχει δυστυχώς επιβληθεί στην πολιτική. Οι ηγέτες και τα κόμματα είναι υποδεέστερα έναντι των αγορών και των χρηματιστηρίων. Στην ενδεχόμενη, όμως, περίπτωση που επιστρέψουμε στην παλιά μορφή των εθνών-κρατών τα «γεράκια» των αγορών, θα θριαμβεύσουν με ό,τι αυτό συνεπάγεται (πχ καταδυνάστευση ακόμη μεγαλύτερη των λαών). Μήπως εντέλει αυτός είναι ο σκοπός τους;

Σε κάθε περίπτωση ο καπιταλισμός δεν πρέπει να αγνοούμε, ότι ιστορικά από το 1800 και μετά έχει αποδείξει, ότι είναι ένα σοφό σύστημα, που μπορεί να επιβιώνει διαχρονικά. Δεν θέλουμε όμως τον στυγνό και αδυσώπητο καπιταλισμό, που επικράτησε. Αντίθετα, θέλουμε τον δημοκρατικό καπιταλισμό με πίστη στις αρχές του κοινωνικού φιλελευθερισμού, στα ανθρώπινα δικαιώματα και στην αξία του ανθρώπου. Ενωμένοι οι λαοί έχουμε να πετύχουμε πολλά! Διασπασμένοι όχι...

ΔΙΕΘΝΗ ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

της **Μαίρης Φλωροπούλου- Μακρή**
 Αντιπροέδρου ΔΣΠ
 Μέλος της Ελληνικής Αντιπροσωπείας CCBE

CCBE: Νέο Προεδρείο

Στις 2 Δεκεμβρίου 2016 έλαβε χώρα η Συνεδρίαση Ολομέλειας του Συμβουλίου των **Δικηγορικών Συλλόγων Ευρώπης (CCBE)** κατά την οποία εξελέγη το Προεδρείο για το 2017. Νέος Πρόεδρος είναι ο κ. Ruthven GEMMEL (Σκωτία), Α' Αντιπρόεδρος ο κ. Antonin MOKRY (Τσεχία), Β' Αντιπρόεδρος ο κ. Jose DE FREITAS (Πορτογαλία) και Γ' Αντιπρόεδρος ο κ. Ranko PELICARIC (Κροατία). Θερμά συγχαρητήρια και ευχές για επιτυχία στο έργο τους απευθύνουμε όλοι οι Ευρωπαίοι Δικηγόροι στα μέλη του νέου Προεδρείου.

Η Ολομέλεια εξέφρασε τις ειλικρινείς ευχαριστίες της στον αποχωρήσαντα Πρόεδρο κ. **Michel BENICHOU** (Γαλλία) για τις πολύτιμες υπηρεσίες που προσέφερε στο Δικηγορικό Σώμα της Ευρώπης. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο κ. Michel Benichou ήταν και είναι θερμός υποστηρικτής των θέσεων των Ελλήνων Δικηγόρων, τις οποίες έμπρακτα στήριξε και με επίσκεψή του στην Ελλάδα και με την αποστολή επιστολών προς τον Πρωθυπουργό και τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

BREXIT

Ειδική επιτροπή του CCBE εξετάει τις συνέπειες που το "BREXIT" θα έχει για το Δικηγορικό Σώμα της Ευρώπης, λαμβάνοντας υπόψη τον μεγάλο αριθμό Άγγλων Δικηγόρων που έχουν «εγκατασταθεί» και προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε Κράτη-Μέλη της Ε.Ε., αλλά και τον εξίσου μεγάλο αριθμό Ευρωπαίων Δικηγόρων που έχουν «εγκατασταθεί» και ασκούν δικηγορία στο Λονδίνο. Δεδομένου ότι ικανός αριθμός Άγγλων Δικηγόρων, (αλλά και υποκαταστήματα αγγλικών δικηγορικών εταιριών) έχουν εγκατασταθεί σε Αθήνα και Πειραιά, ενώ και Έλληνες Δικηγόροι δραστηριοποιούνται στο Λονδίνο, οφείλουμε να παρακολουθούμε τις εξελίξεις και να συνδράμουμε στο έργο της παραπάνω Επιτροπής.

EUROPEAN TRAINING PLATFORM

Με τη στήριξη του Προγράμματος «Ποινική Δικαιοσύνη» της Ε.Ε., το CCBE έχει προ πολλού εγκαινιάσει μια ηλεκτρονική πλατφόρμα (EUROPEAN TRAINING PLATFORM – "ETP") η οποία παρέχει πληροφορίες για εκπαιδευτικά μαθήματα ή προγράμματα σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Με αυτήν τη μέθοδο, κάθε Ευρωπαίος δικηγόρος μπορεί να πληροφορηθεί για την δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων (συνήθως εντατικών) που παρέχονται από Δικηγορικούς Συλλόγους, Πανεπιστήμια και άλλους φορείς, τα οποία ανταποκρίνονται στις ανάγκες του σχετικά με κάθε τομέα δικαίου (π.χ. δίκαιο ανταγωνισμού, ποινικό δίκαιο, οικογενειακό δίκαιο κλπ.) της Ε.Ε. και/ή κάθε Κράτους-Μέλους της Ε.Ε.

Ειδικά για το μείζον και επίκαιρο ζήτημα του μεταναστευτικού/προσφυγικού, το CCBE σε συνεργασία με την Επιτροπή ΕΕ και με ενδιαφερόμενους Δικηγορικούς Συλλόγους (όπως της Ελλάδος) διοργανώνει σεμινάρια σε διαφορετική χώρα κάθε φορά με σκοπό να εκπαιδεύσει δικηγόρους σε θέματα που αφορούν αυτό τον ευαίσθητο κλάδο και ειδικότερα στο θέμα ασύλου. Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να ληφθούν από την Επιτροπή Μετανάστευσης και Προσφύγων της Ολομέλειας που εδρεύει στο ΔΣΠ (μέλος αυτής είναι η κα Μαίρη Φλωροπούλου, Αντιπρόεδρος του Συλλόγου μας).

Στοιχεία επικοινωνίας με το Σύλλογο

Facebook:

ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΑΣΚΟΥΜΕΝΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

Email: snadpeir@gmail.com

Απόστολος Κόντος,
Πρόεδρος Σ.Ν.Α.Δ.Π.

Αγαπητοί συνάδελφοι/ισες και φίλοι/ες,

Η παρούσα έκδοση αποτελεί την πρώτη ετήσια επέτειο από την επανέκδοση του Παρίσταμαι, της Φωνής των Νέων κι Ασκούμενων Δικηγόρων μέσα από τις φιλόξενες σελίδες της Δικηγορικής Επικαιρότητας, γεγονός που γεμίζει όλους μας χαρά και ευθύνη.

Δυστυχώς, δεν μπορεί να ειπωθεί το ίδιο για την κατάσταση που βιώνει ο καθένας μας. Φαντάζει ανεδαφικό να διατυπώνει κανείς ευχές, όταν κάθε χρονιά που έρχεται συνοδεύεται κι από νέα ευφάνταστα μέτρα που οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια στην έξοδο μας από το επάγγελμα. Ας μην σκύβουμε το κεφάλι κι ας ελπίσουμε πως η νέα χρονιά θα φέρει πρωτίστως στις οικογένειές μας υγεία και προσωπικά δύναμη για να παλέψουμε για τις ζωές μας εντός και εκτός δικαστικών αιθουσών.

Αγαπητοί/ες,

Τον επόμενο μήνα το Δ.Σ. του Συλλόγου μας ολοκληρώνει κι επίσημα το έργο του. Ξεκινώντας, θέλω να ευχαριστήσω από καρδιάς τα μέλη του Δ.Σ. για την συνεργασία μας όλο αυτό το απαιτητικό διάστημα όπως επίσης και τα μέλη του προηγούμενου Δ.Σ. που καλωσόρισαν τις προσπάθειες μας. Ως εκ τούτου

ήρθε η στιγμή για έναν συνοπτικό απολογισμό της θητείας μας.

Δίχως την επιβάρυνση των μελών του Συλλόγου και σεβόμενοι την δυσπραγία που επικρατεί καταφέραμε την αύξηση του αποθεματικού ταμείου μας. Στην ίδια κατεύθυνση, δίχως την παραμικρή οικονομική επιβάρυνση του Συλλόγου, πετύχαμε σε αγαστή συνεργασία με την συντακτική ομάδα της Δικηγορικής Επικαιρότητας την επανέκδοση του «Παρίσταμαι» με την ενσωμάτωσή του στην απαιτητική μα κυρίως φιλόξενη έκδοσή της.

Παράλληλα, με πνεύμα ομοφωνίας πετύχαμε ο Σύλλογος μας να είναι παρών σε όλα τα κρίσιμα ζητήματα που μονοπώλησαν τη δικηγορική μας ζωή αυτό το διάστημα. Η επιβολή του Φ.Π.Α., η κατάργηση του αφορολογήτου, η προκαταβολή φόρων, τα τέλη επιτηδεύματος, οι ασφαλιστικές εισφορές, οι συνθήκες και οι όροι εργασίας των συναδέλφων μας και η κατάσταση της Δικαιοσύνης ως αποτέλεσμα των κυβερνητικών πολιτικών που γνωρίσαμε απετέλεσαν τον πυρήνα των ανακοινώσεων και των τοποθετήσεων μας σε κάθε γενική συνέλευση και σειράς επιστολών στα Υπουργεία Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

Σεβόμενοι τις ανάγκες του Δικηγορικού μας Συλλόγου αιτηθήκαμε, προτείναμε και πετύχαμε από κοινού με τους υπόλοιπους συναδέλφους τη μείωση του ετήσιου τέλους για την ανανέωση των ταυτοτήτων. Σε θεσμικό επίπεδο, ο Σύλλογος μας ενέτεινε τη εξωστρέφεια του συμμετέχοντας και επικοινωνώντας τα προβλήματα των συναδέλφων μας σε συνέδρια και forum ενώ παράλληλα ήταν παρών και συνδιαμορφωτής κάθε προσπάθειας για τη συνεργασία με τις υπόλοιπες ενώσεις Νέων κι Ασκούμενων συναδέλφων της χώρας. Καρπός των προσπάθειών αυτών ήταν η ίδρυση πανελλαδικού συντονιστικού οργάνου με τη συμμετοχή των Ενώσεων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, ενώσεις που ευχαριστούμε για τη συνεργασία τους. Την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές, ήδη κοινοποιήθηκε στο Υπουργείο αίτημα για την μοριοδότηση των πτυχίων της νομικής για την πλήρωση των θέσεων στα Δικαστήρια της χώρας.

Οφείλουμε ωστόσο να θέσουμε το ερώτημα, *μπορούμε να είμαστε ικανοποιημένοι απ' όλα τα παραπάνω;* Ας απαντήσουμε με παρρησία: περήφανοι ΝΑΙ, ικανοποιημένοι ΟΧΙ!!!

Δεν πέτυχε ο Σύλλογος μας να σπάσει στην πράξη τη θεωρία της διαχείρισης των προβλημάτων από έναν τρίτο ώστε να συσπειρώσει στην αντίθετη κα-

τεύθυνση ενεργά και δραστήρια μέλη. Δεν πετύχαμε να φέρουμε στη καθημερινότητα του Νέου κι Ασκούμενου Συναδέλφου το ενδιαφέρον για τις δραστηριότητες του Συλλόγου με αποτέλεσμα να μην αξιοποιήσουμε τις δυνατότητες που μπορεί να μας προσφέρει.

Ας αναλογιστούμε αγαπητοί πως οι Νέοι κι Ασκούμενοι συναδέλφοι μετρούν εκατοντάδες σε αριθμό και περικλείουν πρόσωπα υψηλού ακαδημαϊκού υπόβαθρου μα και επαγγελματικής δεοντολογίας. Μπορούμε να αξιοποιήσουμε και να αναδείξουμε μέλη του Συλλόγου, πρωτίστως εκτός ΔΣ, σε μια σειρά επιστημονικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων. Μπορούμε συντονισμένα να λειτουργήσουμε ως μοχλός πίεσης για μια σειρά από κατακτήσεις. Πεδίο δόξης λαμπρό οι εκλογές που θα λάβουν χώρα το μήνα Μάρτιο να μη χρησιμοποιηθούν ως ευκαιρία αυτοπροβολής τυχόν συμμετεχόντων αλλά να στοχεύσουν στην ανάθεση και στην μετέπειτα συνδιαμόρφωση των Δράσεων και της Προσπάθειας του Συλλόγου για την βέλτιστη εκπροσώπηση κάθε Νέου κι Ασκούμενου Συναδέλφου μας.

Ας κάνουμε άλμα πιο γρήγορο από τη φθορά...

Αυστηροποίηση της ποινικής καταστολής της παράνομης διακίνησης μεταναστών: πραγματική η φαινομενική λύση του προβλήματος

της **Στέλλας Ι. Δερμιτζάκη**
Δικηγόρου Πειραιά

Το φαινόμενο της παράνομης διακίνησης μεταναστών έχει λάβει πλέον τεράστιες διαστάσεις, και απασχολεί ιδιαίτερως τη δημόσια συζήτηση περισσότερο από κάθε άλλη περιοχή του ποινικού δικαίου. Σε καιρούς έντονης οικονομικής κρίσης αλλά και λόγω της παραδοσιακής πλέον εκμετάλλευσης του λεγόμενου τρίτου κόσμου, καθώς και εξαιτίας εμφυλιοπολεμικών συρράξεων σε διάφορες περιοχές του πλανήτη, η Ελλάδα, ως εξωτερικό σύνορο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνεχίζει να γίνεται αποδέκτης ενός μεγάλου αριθμού απελπισμένων ανθρώπων, οι οποίοι αναζητούν μια καλύτερη μοίρα στην ΕΕ. Στην προσπάθειά τους αυτή, καθίστανται συχνά αντικείμενο εκμετάλλευσης οργανωμένων κυκλωμάτων διαχείρισης του φαινομένου.

Οι δύο βασικές οδοί παράνομης διακίνησης μεταναστών προς την Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική αποφέρουν σχεδόν 7 δισεκατομμύρια δολάρια το χρόνο στα δίκτυα των διακινητών, σύμφωνα με μια εκτίμηση που δημοσιοποίησε προσφάτως το Γραφείο του ΟΗΕ για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος¹.

Τα συνολικά έσοδα των δικτύων σε παγκόσμιο επίπεδο «είναι πιθανώς σημαντικά πιο αυξημένα», υπογραμμίζει η υπηρεσία. Περίπου 40.000 μετανάστες έχουν χάσει τη ζωή τους σε όλο τον κόσμο από το 2000, οι περισσότεροι εκ των οποίων στη Μεσόγειο κατά την τρέχουσα χρονιά, σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης (ΔΟΜ).

Ανάμεσα στον Ιανουάριο 2015 και τον Αύγουστο 2016, μεγάλες αλλαγές έχουν σημειωθεί στην εικόνα της διακίνησης προσφύγων και μεταναστών προς και εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με στοιχεία

που δόθηκαν στη δημοσιότητα από τη Europol. Το μόνο στοιχείο που παρέμεινε σταθερό σε αυτήν περίοδο είναι η ικανότητα των δικτύων να προσαρμόζονται στην εφαρμογή αυστηρότερων συνοριακών ελέγχων, βρίσκοντας νέους δρόμους και τρόπους λειτουργίας. Το σφράγισμα των συνόρων εντός της ζώνης του Σένγκεν προκάλεσε τη δημιουργία αυτοσχέδιων προσφυγικών καταυλισμών σε σειρά συνοριακών ζωνών, όπως η Ειδομένη, η Δουνκέρκη, το Κόμο. Τα δίκτυα των διακινητών εκμεταλλεύθηκαν τις συγκεντρώσεις αυτές προσφύγων και μεταναστών για να διαφημίσουν και να διαθέσουν καλύτερα τις υπηρεσίες τους. Κατά τους προηγούμενους μήνες, η ροή μέσω των θαλασσίων οδών της Ανατολικής Μεσογείου σημείωσε αύξηση, αν και οι δίαυλοι της Κεντρικής Μεσογείου παραμένουν ο κύριος άξονας που χρησιμοποιούν οι διακινητές προς την Ευρώπη.

Οι κίνδυνοι εργασιακής εκμετάλλευσης των ευάλωτων παράτυπων μεταναστών από τα εγκληματικά δίκτυα διακίνησης παραμένουν πολύ υψηλοί.

Η εργασιακή εκμετάλλευσή τους αυξήθηκε από 0,2% το 2015 σε 5% το 2016.

Εκτός του τομέα της διακίνησης προσφύγων και μεταναστών, ο οποίος καταλαμβάνει το 20% των εγκληματικών δραστηριοτήτων, τα ως άνω δίκτυα ασχολούνται με το εμπόριο ναρκωτικών (15%) και με εγκλήματα κατά της περιουσίας (23%)².

Δεδομένου ότι χάνονται καθημερινά εκατοντάδες ανθρώπινες ζωές, προκειμένου να κερδοσκοπήσουν οι διακινητές, οι οποίοι εκμεταλλεύονται την ανθρωπινή ανάγκη για επιβίωση, ο νομοθέτης κινητοποιείται να επεμβαίνει συνεχώς στις σχετικές ποινικές διατάξεις, σκληραίνοντας ολοένα και περισσότερο τη στάση του έναντι του μεταναστευτικού φαινομένου.

1. ΟΗΕ: Η παράνομη διακίνηση μεταναστών αποφέρει 7δισ το χρόνο

2. www.iefimerida.gr

Η ελληνική πολιτεία, αν και συναντά μεγάλη δυσκολία στο να αντιμετωπίσει το πρόβλημα στην πράξη, ιδίως όσον αφορά τη μεταχείριση και τις συνθήκες διαβίωσης των ίδιων των αλλοδαπών που εισέρχονται παράνομα στην Ελλάδα, δεν μπορεί να μείνει αδιάφορη στο φαινόμενο της παράνομης μετανάστευσης.

Πρόκειται βεβαίως για ένα φαινόμενο άμεσα συνδεδεμένο με την παγκοσμιοποίηση. Η εστίαση λοιπόν της προσοχής του Έλληνα νομοθέτη στην αντιμετώπισή του μέσω του ποινικού δικαίου βαίνει παράλληλα με αντίστοιχες κανονιστικές πρωτοβουλίες σε διεθνές επίπεδο, με προεξάρχουσα και εδώ την ενωσιακή δραστηριότητα. Τα διεθνή κείμενα εξηγούν μάλιστα κάποτε και συναφείς εθνικές νομοθετικές επιλογές. Όπως αποδεικνύει πάντως η χρονική συσχέτιση των σύγχρονων ελληνικών μεταναστευτικών νόμων και των συναφών διεθνών κειμένων, δεν πρόκειται στο πεδίο αυτό για μια «εισαγόμενη» τυποποίηση, ώστε το εσωτερικό δίκαιο να συνιστά ένα απλό παρακολούθημα των διεθνών εξελίξεων.

Η νομοθετική αντίδραση στο σύγχρονο μεταναστευτικό φαινόμενο μετρά στη χώρα μας ήδη τέσσερις νόμους, με αφητηρία το Ν 1975/1991 αλλά και πολλές εμβόλιμες νομοθετικές ρυθμίσεις, που κατά κανόνα αφορούσαν τις ποινικές διατάξεις περί του αξιοποιήσιμου των μεταφορέων. Η συχνότητα των αλληπάλληλων αυτών νομοθετικών επεμβάσεων είναι τέτοια που η κατανόηση του ισχύοντος δικαίου και η προσέγγιση των επιμέρους ερμηνευτικών προβλημάτων προϋποθέτει σχεδόν πάντα την αναδρομή και στις προϊσχύουσες διατάξεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών του πρώιμου Ν 4310/1929.

Η εμβέλεια των τροποποιήσεων που επέφερε ο πρόσφατος νόμος 4251/2014, τροποποίηση του προϊσχύοντος Ν3385/2010, και το γεγονός ότι αυτές θα συνυπάρξουν για αρκετό καιρό με τις προϊσχύουσες ρυθμίσεις, επέβαλε, πέραν της αυτονόητης ερμηνευτικής προσέγγισής τους, να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στα πολλά ζητήματα διαχρονικού δικαίου που τίθενται και πρόκειται να απασχολήσουν τον εφαρμοστή του δικαίου στο προσεχές διάστημα.

Οι διατάξεις του νέου νόμου περί ποινικής καταστολής των μεταφορέων παρανόμων μεταναστών χαρακτηρίζονται από υπέρμετρη αυστηρότητα, καθώς προβλέπουν δρακόντειες ποινές, κυρίως αναφορικά με τις διακεκριμένες μορφές τέλεσης της πράξης από τους μεταφορείς, που διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο και στην κοινωνική αποτύπωση του φαινομένου. Γι' αυτό και η σχετική διάταξη του άρθρου 30 Ν 4251/2014³ και προηγούμενα του άρθρου 88 Ν 3386/2005, συγκέντρωνε και συγκεντρώνει την προσοχή τόσο της θεωρίας όσο και της νομολογίας, ενώ ως χαρακτηριστικό παράδειγμα συμβολικού ποινικού δικαίου είναι στην κυριολεξία «φορτωμένη» με διακεκριμένες μορφές που απειλούνται με ακραία υψηλές ποινές. Σε μια πρώτη γενική κατηγορία η επιβάρυνση της ποινής, και συνακόλουθα η διακεκριμένη μορφή του αδικήματος, θεμελιώνεται στη βάση διαφορότροπων στοιχείων που αναφέρονται στο πρόσωπο του δράστη, ή αφορούν τη συναυτουργική δράση δύο ή περισσότερων προσώπων καθώς ένα κοινώς επικίνδυνο έγκλημα, ως διακεκριμένη μορφή υποστήριξης της παράνομης μετανάστευσης από μεταφορείς, η οποία συνοδεύεται από δυνατότητα κινδύνου για άνθρωπο, και το συνδεδεμένο με αυτήν εκ

3. Άρθρο 30Ν 4251/2014 παρ. 1 (η οποία είναι και η πιο αντιπροσωπευτική της υπερβολικής αυστηρότητας των ποινών): Υποχρεώσεις μεταφορέων – Κυρώσεις 1. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα πολίτες τρίτων χωρών, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους παραλαμβάνουν από τα σημεία εισόδου, τα εξωτερικά ή εσωτερικά σύνορα, για να τους προωθήσουν στο εσωτερικό της χώρας ή στο έδαφος κράτους – μέλους της Ε.Ε. ή τρίτης χώρας ή διευκολύνουν τη μεταφορά τους ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη, τιμωρούνται: α. με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων (10.000) έως τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, β. με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τριάντα χιλιάδων (30.000) έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν ο υπαίτιος ενεργεί εκ κερδοσκοπίας, κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή είναι υπότροπος ή έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή τουριστικού ή ναυτιλιακού ή ταξιδιωτικού πράκτορα ή αν δύο ή περισσότεροι ενεργούν από κοινού, γ. με κάθειρξη τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο, δ. με ισόβια κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ για κάθε με- ταφερόμενο πρόσωπο, αν στην περίπτωση γ' επήλθε θάνατος.

του αποτελέσματος έγκλημα, όταν στην προηγούμενη περίπτωση επέρχεται θάνατος⁴.

Ο νομοθέτης προέβη σε αυτές τις ρυθμίσεις επιδιώκοντας να περιορίσει δραστικά τη μάστιγα της παράνομης διακίνησης μεταναστών, δημιουργώντας όμως σε ορισμένες περιπτώσεις ζητήματα συνταγματικής νομιμότητας και τήρησης των αρχών της δικαιοκρατούμενης ποινικής καταστολής.

Εντούτοις, οι διατάξεις αυτές θέτουν τρία κύρια προβλήματα: το πρώτο είναι κατά πόσο στοιχεία που θεμελιώνουν την πρώτη βαθμίδα επιβάρυνσης της ποινής, και ειδικά η τέλεση της πράξης από κερδοσκοπία, κατά συνήθεια, ή τέλος η συναυτουργική δράση περισσοτέρων προσώπων δικαιολογείται να οδηγούν στη συγκεκριμένη περίπτωση σε διακεκριμένο έγκλημα με μια ποινή κάθειρξης κατά δέκα έτη αυξημένη (κατά το ανώτατο της όριο) και σωρευτικά διπλάσια αντίστοιχα χρηματική ποινή. Το δεύτερο πρόβλημα αφορά την ταυτότητα του προβλεπόμενου στη διάταξη του άρθρου 30 παρ. 1 στοιχ. γ' εγκλήματος ως κοινώς επικίνδυνου ή μη και τέλος, το τρίτο πρόβλημα αφορά την εκ του αποτελέσματος ευθύνη του στοιχ. δ' του άρθρου 30 παρ. 1 και την ποινή της. Οι διατάξεις αυτές καθαυτές θέτουν σοβαρά προβλήματα.

Πέραν των νομοτεχνικών προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου, το βασικό ερώτημα που τίθεται εν προκειμένω συνίσταται στο αν η αυστηρή τιμώρηση των μεταφορέων καταφέρνει τελικά να ανακόψει τις ροές προς τη χώρα μας και αν οι αλληπάλληλες μετατροπές του σχετικού νόμου φέρουν αποτελέσματα, χωρίς τούτο να σημαίνει πως το ζήτημα αυτό δεν θα πρέπει θέτει συνεχώς σε εγρήγορση τον ποινικό νομοθέτη.

Είναι γεγονός ότι η κυρίαρχη τάση των τελευταίων δεκαετιών ευνοεί τη μετακίνηση του κεφαλαίου και όχι της εργασίας, με πρώτιστο στόχο τη μείωση του κόστους παραγωγής μέσω της οικονομικής μεγέθυνσης σε κοινωνίες που δεν ευνοούν τη συμμετοχή των λοιπών οικονομικών παραγόντων στο προϊόν της ανάπτυξης, οξύνοντας έτσι τις παγκόσμιες

ανισότητες. Θα έπρεπε επομένως να αναμένεται ότι όποιοι συμβάλλουν στη μείωση του κόστους παραγωγής δεν θα ανέχονται αδιαμαρτύρητα τη συμβολή τους στην αύξηση του παγκόσμιου πλούτου- των άλλων- ιδίως μάλιστα όταν οι συνθήκες της παγκοσμιοποίησης των συναλλαγών, αλλά και των μεταφορών, επιτρέπουν την άμεση και ευρύτερη συνειδητοποίηση των συγκεκριμένων ανισοτήτων και ευνοούν τη διάχυση πεδίων έντασης και συρράξεων σε εκτεταμένες περιοχές του φτωχού κόσμου, συχνά ως αποτέλεσμα του διεθνούς ανταγωνισμού για τον έλεγχο κρίσιμων πλουτοπαραγωγικών πηγών.

Όπως γίνεται λοιπόν αντιληπτό, η λύση στο πρόβλημα είναι σύνθετη και δεν μπορεί να παραχθεί από ένα μόνο κράτος ούτε από μεμονωμένες ποινικές διατάξεις. Το προφανές πλέον είναι πως αποτελεί επείγουσα προτεραιότητα η σοβαρή ενασχόληση με το υπό συζήτηση ζήτημα αλλά και η προώθηση συγκεκριμένων λύσεων για τα γενεσιουργά αίτια του φαινομένου, τις συνθήκες ζωής στις χώρες καταγωγής. Μόνο η παύση των πολέμων και η οικονομική αρωγή στις χώρες της Ανατολής αλλά και σε πολλές χώρες της Αφρικής, ούτως ώστε να υπάρξει ανάπτυξη σε αυτές και να μπορέσει ο πληθυσμός τους να επιβιώσει κάτω από αξιοπρεπείς συνθήκες ζωής. Ως εκ τούτου, η συνεχής αύξηση της ποινικής καταστολής για την πάταξη του φαινομένου της παράνομης μετανάστευσης αποδεικνύεται άνευ ιδιαίτερης σημασίας, αφής στιγμής δεν αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες από τις κυβερνήσεις της Δύσης για βελτίωση των συνθηκών ζωής στις χώρες αυτές, μέσω της παύσης της ανάμιξής τους σε πολεμικές διαμάχες.

Η όξυνση των διασυνοριακών ελέγχων από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 έχει αποδείξει ότι δεν είναι ικανή να αναχαιτίσει τη μεταναστευτική ροή. Ωστόσο, στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημάνουμε ότι στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίστηκε κατά καιρούς η αναγκαιότητα της παρουσίας των μεταναστών⁵ για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας στα ευρωπαϊκά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης⁶.

4. Βλ. Ν.Δ. Χατζηνικολάου, Η ποινική καταστολή της παράνομης μετανάστευσης, 2009, Γ. Μπέκας, Η ποινική ευθύνη του μεταφορέα λαθρομεταναστών, σε Α. Συκιώτου (Επιμ.), Αλλοδαποί στην Ελλάδα, 2008, Ν. Δημητράτος, Ποινικές και εγκληματολογικές διαστάσεις στο ζήτημα της εγκληματικότητας των αλλοδαπών και της λαθρομετανάστευσης, Ποιν Χρ 2005, σελ. 685 επ, Μ. Καϊάφα- Γκμπάντι, Ο νέος κώδικας μετανάστευσης και οι διακεκριμένες μορφές υποβοήθησης της παράνομης μετανάστευσης από «μεταφορείς»: διαιωνίζοντας την αμφισβήτηση της αρχής της αναλογικότητας, ΠοινΔικ 2014, σελ. 847

5. Βλ. π.χ. Ανακοίνωση της Επιτροπής για τις προτεραιότητες πολιτικής για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης υπηκόων τρίτων χωρών (2006)

6. Βλ. π.χ. Ανακοίνωση Επιτροπής, Μια κοινή μεταναστευτική πολιτική για την Ευρώπη: Αρχές, Ενέργειες και μέσα (2008)

Από την άλλη πλευρά ωστόσο βασικοί άξονες της ενωσιακής πολιτικής συνεχίζουν να αποτελούν η ένταση του ελέγχου των συνόρων, με την επίσημη πλέον αποδοκιμασία των «μαζικών» νομιμοποιήσεων, η περαιτέρω προώθηση της ποινικής καταστολής καθώς και η «αποφασιστική» υλοποίηση των συμφωνιών επανεισδοχής.

Ειδικότερα, σε σχέση με την τελευταία αυτή κατεύθυνση, η οποία πρόσφατα φάνηκε να αναδεικνύεται και στη χώρα μας ως μια λύση παράλληλα βέβαια με την αυτονόητη ποινική παρέμβαση, με αναφορά ιδίως στην εφαρμογή του Πρωτοκόλλου επανεισδοχής με την Τουρκία και τη σύναψη σχετικής συμφωνίας σε επίπεδο Ε.Ε., θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αποτελεσματικότητά της συναντά συγκεκριμένα όρια: Ακόμα κι αν κάποτε διεθνείς πιέσεις ή προσφερόμενα μελλοντικά ανταλλάγματα ωθούν τα τρίτα κράτη να αποδέχονται τη σύναψη συμφωνιών επανεισδοχής με την Ε.Ε., η συμβολή αυτών στον έλεγχο της μετανάστευσης είναι εξαιρε-

ότι οι προκρινόμενες θεσμικές- νομοθετικές κατευθύνσεις εξαρτώνται από τις ευρύτερες δικαιοπολιτικές παραδοχές. Τονίζεται για παράδειγμα στη χώρα μας ότι πρέπει να μοιραστούμε το πρόβλημα με τα υπόλοιπα κράτη, ενόψει του γεγονότος ότι τα ελληνικά σύνορα δέχονται τις ισχυρότερες πιέσεις ανθρώπων που κατά κανόνα επιθυμούν να διέλθουν απλώς από την Ελλάδα, προκειμένου να έχουν πρόσβαση στις χώρες της δυτικής και βόρειας Ευρώπης. Η ενίσχυση της πολιτικής αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών μπορεί υπό προϋποθέσεις να νομιμοποιηθεί και δικαιοπολιτικά και αποτελεί μια προοπτική που ευνοεί οπωσδήποτε τη χώρα μας στην παρούσα συγκυρία, όπως και κάθε κράτος που είναι επιφορτισμένο με τη φύλαξη των εξωτερικών συνόρων του χώρου Σένγκεν. Ζητούμενο όμως είναι και εδώ η εξειδίκευση της αλληλεγγύης: εάν υπονοείται ότι χρειάζονται χρήματα για την επ' αόριστον κράτηση των παράνομων μεταναστών ή ακόμη ότι είναι αναγκαία η προώθησή τους σε «κέντρα φιλοξενίας» (δηλαδή

σε ιδιότυπα καταστήματα κράτησης) σε άλλες χώρες, πρόκειται και πάλι για μια κοντόφθαλμη προοπτική με εμφανή δικαιοκρατικά και πρακτικά όρια.

Πέραν όμως από την ποινική καταστολή των κυκλωμάτων διακινητών παρανόμων μεταναστών, τις προσπάθειες απορρόφησης ενός αριθμού προσφύγων από τις χώρες της Ευρώπης και τις εφαρμογές επαναπατριsmού μιας άλλης μερίδας αυτών, θα πρέπει να θυμόμαστε ότι «τα ανθρώπινα σκουπίδια απλώς δεν μπορούν να

εξαφανιστούν». Ακόμα κι αν εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των πολιτικών επανεισδοχής, και πριν ακόμα τεθεί και πάλι οιαδήποτε διάσταση της πίεσης του προσφυγικού δικαίου που η πολιτική αυτή συνεπάγεται μέσω της ανάλογης διαμόρφωσης των σχετικών κοινοτικών ρυθμίσεων, είναι προφανές ότι αν δεν προταχθεί ως προτεραιότητα η βελτίωση των συνθηκών ζωής και η παύση των πολεμικών συγκρούσεων στις χώρες καταγωγής το αποτέλεσμα θα είναι μια διαρκώς ανακυκλούμενη μεταναστευτική ροή.

Στο πλαίσιο της συζήτησης αυτής είναι προφανές

Κτίρια του Πειραιά

του Διονύση Πλέσσα
Δικηγόρου Πειραιά

Ο Πειραιάς σαν πόλη γνώρισε μια συνεχόμενη πληθυσμιακή και οικονομική ανάπτυξη κατά το τελευταίο μέρος του 19ου αιώνα και τις αρχές του 20ου όπου μεγάλος αριθμός βιομηχανιών και εργοστασίων βρέθηκαν να εδρεύουν στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά καθώς βρίσκονταν σε κοντινή απόσταση τόσο από τα φθηνά εργατικά χέρια (που προσήλθαν από την επαρχία προς την ευρύτερη περιοχή της πρωτεύουσας) όσο και από το λιμάνι που αποτελούσε το κύριο μέσο ανάπτυξης και διεύρυνσης των εμπορικών δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων αυτών, δίνοντας στην πόλη το προσωνύμιο της Μανχέστριας (Manchester) της Ανατολής (χαρακτηριστικά παραδείγματα επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνταν στον Πειραιά αποτελούν η ποτοποιία Μεταξά, το εργοστάσιο του Δηλαβέρη διάφορες ναυτιλιακές εταιρείες τόσο κρουαζιερόπλοιων όσο και εμπορικών σκαφών κοκ). Η οικονομική αυτή άνθιση είχε σαν αποτέλεσμα την απαίτηση για κατασκευή και διάφορων μεγάρων γραφείων και οικιών. Δυστυχώς, τα περισσότερα δείγματα αυτών των κτιρίων χάθηκαν κατά την οικιστική ανάπτυξη που επήλθε κατά τις δεκαετίες του 1960 και μετά (με κυριότερες απώλειες των κτιρίων της συνοικίας Τσίλερ στην περιοχή της Καστέλας).

Παρόλα αυτά, κάποια δείγματα έχουν απομείνει και εμείς με το άρθρο μας θα προσπαθήσουμε να ανακαλύψουμε δύο από αυτά καθώς και την ιστορία πίσω τους.

Μέγαρο Αδερφών Βάττη (ή Βάττη)

Το (πρώην) Μέγαρο Αδερφών Βάττη και νύν Ναυτιλιακό Υποκατάστημα της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος βρίσκεται στην διασταύρωση της Ακτής Μιαούλη με την οδό Μπουμπουλίνας και την οδό Αγ. Σπυρίδωνα. Ανεγέρθηκε την περίοδο του μεσοπολέμου (1924-1929) με επίσημο έτος ολοκλήρωσης της κατασκευής το 1929 σε σχέδια του αρχιτέκτονα Αλέξανδρου Νικολούδη ενός εκ των κορυφαίων εκφραστών της ελληνικής αρχιτεκτονικής της εποχής και εκ των ιδρυτών της Σχολής Αρχιτεκτόνων του Εθνικού

Μετσόβιου Πολυτεχνείου (έργα του αποτελούν μεταξύ άλλων το Σαρόγλειο Μέγαρο δηλαδή η Λέσχη Αξιωματικών Ενόπλων Δυνάμεων, ο κινηματογράφος “Αττικών” και ο Ιππόδρομος του Φαλήρου).

Ιδιοκτήτες του μεγάρου ήταν τα αδέρφια Βάττη επιχειρηματίες και εφοπλιστές της εποχής που εξ αρχής θέλησαν να δώσουν στο Μέγαρο διπλή επιχειρηματική υπόσταση με γραφεία επιχειρήσεων στο ισόγειο και στον πρώτο όροφο και το ξενοδοχείο “Διεθνές” στους δύο τελευταίους ορόφους (αναφέρεται μάλιστα από μερικές πηγές ότι το συγκεκριμένο ήταν το πρώτο κτίριο που χρησιμοποίησε ανελκυστήρα στην Αθήνα). Από το 1929 έως το 1940 στο Μέγαρο Βάττη στεγάστηκαν διάφορες ναυτιλιακές επιχειρήσεις με πιο γνωστές εξ αυτών την Ατμοπλοϊκή Εταιρεία των Βασιλικών Βρετανικών Ταχυδρομείων, της “Canadian Pacific”, της “Χαμβουργκ Σουνταμερικανσε”, την Χιακή Ατμοπλοΐα, των γραφείων του εφοπλιστή Ι. Χανδρή καθώς και της “United States Lines”. Κατά την διάρκεια της κατοχής ολόκληρο το κτίριο επιτάχθηκε και φιλοξένησε την έδρα του Κεντρικού Λιμεναρχείου Πειραιά.

Η χρήση του κτιρίου ως Κεντρικό Λιμεναρχείο βρίσκει το Μέγαρο Βάττη και η απελευθέρωση της Χώρας καθώς και τα γεγονότα του εμφυλίου πολέμου. Μάλιστα λίγο πριν και κατά την διάρκεια των Δεκεμβριανών (Δεκέμβριος – Ιανουάριος 1944 - 45) μια ένοπλη δύναμη 55 λιμενικών και αστυνομικών υπό την διοίκηση του Αστυνομικού Παυλόπουλου βρισκόταν στο Μέγαρο Βάττη οχυρωμένη έχοντας εντολή να προστατεύσει τόσο το λιμάνι του Πειραιά όσο και την ίδια την πόλη από πιθανή κατάληψη από τον ΕΑΜ - ΕΛΑΣ. Πράγματι, στις 3 Δεκεμβρίου ισχυρά τμήματα του ΕΑΜ ξεκινούν την πολιορκία του κτιρίου (όπως και αυτού της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων) χωρίς όμως να μπορούν να το καταλάβουν καθώς τα ένοπλα τμήματα της αστυνομίας και του λιμενικού ενισχύθηκαν από Βρετανούς πεζοναύτες ενώ λάμβαναν και την υποστήριξη (τόσο με βολές από τα πυροβόλα όπλα τους όσο και αποστολή προμηθειών με λέμβους) από πλοία του Βασιλικού Ναυτικού της Αγγλίας και της Ελλάδος. Οι συγκρούσεις κράτησαν μέχρι την 5η Δεκεμβρίου 1944 οπότε και τα τμήματα του ΕΑΜ υποχώρησαν από το λιμάνι του Πειραιά.

Μετά τον εμφύλιο το Μέγαρο Βάττη μπορεί να άλλαξε ιδιοκτήτη και πέρασε στα χέρια των αδελφών Μίνωα και Ιωσήφ Κολοκοτρώνη (από τους μεγαλύτερους εφοπλιστές της εποχής εκείνης), εξακολούθησε όμως να είναι η έδρα ναυτιλιακών επιχειρήσεων, με σπουδαιότερη αυτή της “Ηπειρωτικής Ατμοπλοίας” (επιχειρήσεις Ποταμιάνου) κατά τις δεκαετίες του 1950 και 60, καθώς και του Οργανισμού Ανεγκλύσεως Ναυαγίων.

Το 1970 το ακίνητο περνάει πλέον στα χέρια της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος όπου και παραμένει μέχρι σήμερα όντας η έδρα της Ναυτιλιακής Διοίκησης της Τράπεζας. Μάλιστα το Μέγαρο Βάττη ανακαινίσθηκε πλήρως από την Εθνική Τράπεζα το 2000 οπότε και απέκτησε την μορφή που όλοι γνωρίζουμε.

Μέγαρο Παπακώστα

Πρόκειται για το κτίριο επί της Πλατείας Κοραή με είσοδο τόσο επί της οδού Καραϊσκού όσο και επί της οδού Αλκιβιάδου και το οποίο πλέον στεγάζει τα γραφεία του Κουμμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος (ΚΚΕ), την καφετέρια Χάι Λάιφ και τον πολυχώρο Κρεμλίνο. Λίγοι πλέον Πειραιώτες γνωρίζουν ότι το εν λόγω κτίριο αρχικά είχε ανεγερθεί ως το ιδιωτικό σχολείο θηλέων με την ονομασία “Ανώτατο Παρθεναγωγείο Παπακώστα” το οποίο περιλάμβανε πλήρες Δημοτικό και Ελληνικό σχολείο.

Η ακριβής χρονολογία ανέγερσης του Μεγάλου Παπακώστα είναι άγνωστη αλλά τοποθετείται μεταξύ των ετών 1890 και 1900 πλην όμως γνωρίζουμε ότι ήταν ιδιοκτησίας της οικογένειας Παπακώστα που δραστηριοποιούνταν στον χώρο της εκπαίδευσης από την δεκαετία του 1880. Αυτό που είναι σίγουρα

γνωστό είναι ότι από το 1908 αρχίζει να λειτουργεί στο ισόγειο του κτιρίου το ζυθοπωλείο “Χάι Λάιφ” το οποίο με διάφορες παραλλαγές δραστηριοποιείται αδιάλειπτα μέχρι και σήμερα στο ίδιο σημείο.

Στα τέλη του 1925 ξεκινά η λειτουργία του κινηματογράφου “Χάι Λάιφ”, ενός από τους ελάχιστους κινηματογράφους της εποχής τόσο στην Αθήνα όσο και στον Πειραιά έχοντας αρχικά 425 καθίσματα (Α και Β θέσης) καθώς και 120 θεωρία. Το 1929 γίνεται ο πρώτος ομιλών κινηματογράφος του Πειραιά προσφέροντας “νέες μοναδικές εμπειρίες” στους πολίτες της πόλεως. Η πραγματικά ιστορική αυτή αίθουσα (λειτουργούσε ως κινηματογράφος στο ίδιο σημείο για περίπου 80 συναπτά έτη) παρέμεινε σε λειτουργία μέχρι το 2005 οπότε και επήλθε το οριστικό λουκέτο της επιχείρησης (ήδη από το 2000 ο χώρος του κινηματογράφου είχε χωρισθεί σε δύο αίθουσες σε μια προσπάθεια να διασωθεί) ενώ πλέον στον χώρο που καταλάμβανε ο κινηματογράφος στεγάζεται ο πολυχώρος Κρεμλίνο.

Στο Μέγαρο Παπακώστα, εκτός του Παρθεναγωγείου είχαν λειτουργήσει για διάφορα διαστήματα το Πρωτοδικείο Πειραιά, το Εθνικό Ωδείο Πειραιά (στον δεύτερο όροφο του κτιρίου) καθώς και το “Μέγα Κομμωτήριο Χάι Λάιφ” (με πρωτοποριακές για την εποχή υπηρεσίες μανικιούρ, πεντικιούρ και βαφής μαλλιών).

Μετά τον εμφύλιο πόλεμο το Μέγαρο Παπακώστα παρέμεινε στα χέρια της οικογένειας Παπακώστα αν και πλέον το Παρθεναγωγείο παύει την λειτουργία του. Ο χώρος του παρθεναγωγείου από τις αρχές τις δεκαετίας του 1970 έως το 1982 ενοικιάζεται από τις τεχνικές σχολές “Πυθαγόρας” ενώ το 1982 το Μέγαρο Παπακώστα πωλείται από την ιδιοκτήτρια Μαρία Παπακώστα στο Κουμμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος για να στεγάσει τα γραφεία της τοπικής του οργάνωσης το οποίο και διατηρεί την ιδιοκτησία του μεγάρου μέχρι και σήμερα.

Αυτά είναι δύο μικρά παραδείγματα από τα τελευταία εναπομείναντα νεοκλασικά αρχιτεκτονικά δείγματα της πόλεως που κατάφεραν να διασωθούν από την αρχιτεκτονική λαίλαπα της πολυκατοικίας – κουτί που προσέφερε γρήγορη και φθηνή (σχετικά λύση) στην δημογραφική έκρηξη του λεκανοπεδίου χωρίς όμως σχεδόν κανένα απτό αισθητικό αποτέλεσμα.

Η Συνθήκη της Λωζάνης και η δικαιοπολιτική της σημασία σήμερα

*“Πῆμα κακός γείτων, ὅσον τ’ ἀγαθός μέγ’ ὄνεταρ”
(Ἡσίοδος, Ἔργα και Ἡμέραι-346)*

Αριστομένης Μπαλάσκας,
Δικηγόρος Πειραιώς, ΜΔΕ-LLMeur, υ. ΔΝ

Το διπλωματικό τέλος της Μικρασιατικής Εκστρατείας, ως τελικής φάσης του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, επισφραγίζεται με την ανακωχή των Μουδανιών, όπου στις 11 Οκτωβρίου 1922 αφενός η Αγγλία, Γαλλία, Ιταλία και αφετέρου η Τουρκία υπογράφουν την εκκένωση της Ανατολικής Θράκης από ελληνικό στρατό και Αρχές και την παράδοση της στην Τουρκία. Η Ελλάδα διά του Στρατηγού Μαζαράκη, παρόντων των συνταγματάρχων Πλαστήρα και Σαρηγιάννη, αρνείται αρχικά να την υπογράψει, προσχωρεί δε σε αυτήν τελικά την 13^η Οκτωβρίου μόνον όταν πείστηκε πως οι σύμμαχοι είχαν ειλημμένη απόφαση για την εφαρμογή των όρων της ανακωχής, έστω και με απουσία και μη σύμπραξη της Ελλάδας. Η εκκένωση υπό τον Στρατηγό Νίδερ αρχίζει τη 15^η Οκτωβρίου 1922, οπότε συμπύσσονται τα ελληνικά στρατεύματα περί τις 80.000 άνδρες δυτικά του Έβρου ποταμού.

Έναν περίπου μήνα μετά - στις 21 Νοεμβρίου 1922 - αρχίζει η Συνδιάσκεψη Ειρήνης της Λωζάνης (Ελβετία), την οποία προέβλεπε η ανακωχή των Μουδανιών, μεταξύ των εκπροσώπων της Βρετανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Ελλάδας, της Τουρκίας, της Ρουμανίας, της Γιουγκοσλαβίας, της Βουλγαρίας, του Βελγίου, της Πορτογαλίας, της Ιαπωνίας και των ΗΠΑ. Στην εναρκτήρια συνεδρίαση προέδρευσε τιμής ένεκεν ο Πρόεδρος της Ελβετικής Συνομοσπονδίας. Παρίσαντο ο Ρεϋμόν Πουανκαρέ επικεφαλής της γαλλικής αντιπροσωπείας ως Πρωθυπουργός και Υπουργός Εξωτερικών, εκπρόσωπος της μεγαλύτερης τότε στρατιωτικής δύναμης του κόσμου, ο Λόρδος Τζώρτζ Κόρζον επικεφαλής της αγγλικής ως Υπουργός Εξωτερικών και ο Μπενίτο Μουσολίνι, από τριών εβδομάδων μόλις Πρωθυπουργός της Ιταλίας. Επιπλέον προσκλήθηκε η Σοβιετική Ένωση να μετάσχει αλλά μόνο όταν θα συνεζητείτο το καθεστώς των Στε-

νών, ενώ επετράπη στη Βουλγαρία να εκθέσει τις απόψεις της περί εξόδου στο Αιγαίο και περί καθεστώτος των Στενών. Στη διάσκεψη παρέστη και αμερικανός αντιπρόσωπος και στη δεύτερη φάση ο αμερικανός Πρεσβευτής στη Βέρνη ως παρατηρητής. Την Ελλάδα αντιπροσώπευσε ο τέως Πρόεδρος της Κυβερνήσεως Ελευθέριος Βενιζέλος και την Τουρκία ο Ισμέτ Πασάς (Ινονού) ως Υπουργός Εξωτερικών.

Η συνδιάσκεψη διήλθε από δύο στάδια: το πρώτο διαρκεί μέχρι την 4^η Φεβρουαρίου 1923, οπότε διακόπτονται οι διαπραγματεύσεις με σφοδρή σύγκρουση Τουρκίας-Αγγλίας, το δεύτερο διαρκεί από 23 Απριλίου μέχρι τις 24 Ιουλίου 1923, όπου υπογράφεται 3 και 30 τα ξημερώματα στη μεγάλη αίθουσα του Πανεπιστημίου της Λωζάνης η ομώνυμη Συνθήκη.

Στη Λωζάνη οι συζητήσεις είχαν μακρά διάρκεια και συχνά οξύτατο χαρακτήρα εξαιτίας της τουρκικής αδιαλλαξίας και της υπεροψίας με την οποία προσήλθε η τουρκική αντιπροσωπεία. Ο Λόρδος Κόρζον ήταν πρόεδρος της πρώτης επιτροπής των εδαφικών και στρατιωτικών ζητημάτων, οι άλλες δύο επιτροπές ήταν η επιτροπή του καθεστώτος για τους αλλοδαπούς και τις μειονότητες στην Τουρκία με πρόεδρο τον Ιταλό αντιπρόσωπο Μαρκήσιο Γκαρόνι, η τρίτη δε επιτροπή αφορούσε τα δημοσιονομικά και οικονομικά ζητήματα με πρόεδρο το Γάλλο αντιπρόσωπο Καμίλ Μπαρέρ. Ο Κόρζον διέκοψε τη συνδιάσκεψη στο τέλος της πρώτης φάσης στις αρχές Φεβρουαρίου του 1923 και ο κίνδυνος για επανάληψη των εχθροπραξιών μεταξύ της ελληνικής στρατιάς του Έβρου και του τουρκικού στρατού ήταν προ των πυλών. Τελικά η επανάληψη των εργασιών της συνδιάσκεψης στα τέλη Απριλίου ολοκληρώθηκε με τις εργασίες της τρίτης επιτροπής στα τέλη του μήνα.

Πρέπει να σημειωθεί πως ενδιάμεσα - στις 30 Ιανουαρίου 1923 - υπογράφηκαν μεταξύ της ελληνι-

κής και της τουρκικής αντιπροσωπείας:

-Συμφωνία περί ανταλλαγής των αιχμαλώτων και αποδόσεως των πολιτικών κρατουμένων από τις τριετείς πολεμικές επιχειρήσεις 1919-1922.

-Σύμβαση περί ανταλλαγής των πληθυσμών. Η σύμβαση αυτή δημιούργησε ανυπέβλητες δυσκολίες γύρω από την ερμηνεία του όρου “**μόνιμα εγκατεστημένος στην τουρκική χώρα**” (established-etabli). Κατά την ελληνική άποψη υποδηλούτο με αυτόν τον όρο όποιος διέμενε μόνιμα στην περιφέρεια Νομαρχίας Κωνσταντινούπολης προ της 30^{ης} Οκτωβρίου 1918 και όχι μόνο όποιος ήταν γραμμένος στα ληξιαρχικά βιβλία της, συνολικά 126.633 ελληνορθόδοξοι και ελληνικής ιθαγένειας. Οι Τούρκοι αντίθετα υποστηρίζαν πως ως εγκατεστημένοι δικαιούνται να θεωρηθούν μόνο οι εγγεγραμμένοι στο δημοτολόγιο της Κωνσταντινούπολης. Η ελληνική κυβέρνηση προσέφυγε στην Κοινωνία των Εθνών που εξουσιοδότησε τη μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής να ρυθμίσει το ζήτημα, το οποίο και παραπέμφθηκε με πρωτοβουλία της Επιτροπής ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης με αποτέλεσμα τη δικαίωση της ελληνικής άποψης. Με τη Σύμβαση του 1930 επετράπη τελικά η επανεγκατάσταση των Ελλήνων στην περιφέρεια Κων/πολης. Όμως η σύμβαση καταγγέλθηκε παράνομα από την Τουρκία το 1964 με αφορμή το Κυπριακό, με αποτέλεσμα την άμεση απέλαση 40-50.000 Ελλήνων. Έτσι ολοκληρώθηκε το πογκρόμ του Σεπτεμβρίου 1955 που είχε ως αποτέλεσμα τη φυγή τότε 60.000 Ελλήνων. Οι δε περιουσίες των Ελλήνων ευρίσκονται έκτοτε σε καθεστώς πραγματικής δήμευσης σύμφωνα με την 6/3801 απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου Τουρκίας, κατά παράβαση του Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου.

- Με τη συνθήκη της Λωζάνης μεταξύ της Βρετανίας, Γαλλίας, Ιταλίας, Ιαπωνίας, Ελλάδας, Ρουμανίας, Σερβοκρατοσλοβενικού κράτους και Τουρκίας

α. Χαράσσονται τα εδαφικά σύνορα Ελλάδας και Τουρκίας στα σημερινά όρια. (άρθρο 2)

β. Η Τουρκία αναγνωρίζει ρητώς **την ελληνική κυριαρχία επί όλων των νησιών της Ανατολικής Μεσογείου** και ιδία της Λέσβου, Σαμοθράκης, Λήμνου, Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου και Ικαρίας με την οποία επικυρώνεται η ληφθείσα απόφαση της 13^{ης} Φεβρουαρίου 1914 υπό της Συνδιάσκεψης του Λονδίνου (σε εκτέλεση των άρθρων 5 της Συνθήκης του Λονδίνου της 17-30 Μαΐου 1913 και 15 της Συνθήκης των Αθηνών της 1-14 Νοεμβρίου 1913), επομένως οι νίκες του στρατού και ναυτικού μας κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους. Η Ελλάδα προς εξασφάλιση της ειρήνης

υποχρεούται όπως στη Χίο, Μυτιλήνη, Σάμο και Ικαρία μη εγκαταστήσει ναυτική βάση ή ανεγείρει οχυρωματικό έργο. Επίσης απαγορεύεται η ελληνική στρατιωτική αεροπλοΐα να υπερίπταται του εδάφους της Ανατολίας και αντίστοιχα η τουρκική να υπερίπταται των ειρημένων νησιών. Οι ελληνικές στρατιωτικές δυνάμεις περιορίζονται στο συνήθη αριθμό όσων καλούνται για στρατιωτική υπηρεσία, οι οποίοι δύνανται να στρατοπεδεύουν και να γυμνάζονται επί τόπου. (άρθρα 12 και 13)

γ. Τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος καθώς και οι νήσοι Λαγούσες τίθενται υπό τουρκική κυριαρχία, με τον όρο να απολάβουν ειδικής διοικητικής οργάνωσης και αστυνόμευσης με στρατολογούμενους άνδρες μεταξύ του ντόπιου πληθυσμού (6.762-1.400 Έλληνες αντίστοιχα), παρέχοντας κάθε εγγύηση στο μη μουσουλμανικό πληθυσμό σε ό,τι αφορά την τοπική διοίκηση και την προστασία προσώπων και περιουσιών. Ο πληθυσμός των νησιών εξαιρείται από την ανταλλαγή των πληθυσμών. (άρθρο 14)

δ. Η Τουρκία παραιτείται υπέρ της Ιταλίας παντός δικαιώματος και τίτλου **επί των νήσων της Δωδεκανήσου και των νησίδων των εξαρτώμενων εξ αυτών**. (άρθρο 15)

ε. Εξαιρετικής σημασίας τυγχάνει το άρθρο 16 με το οποίο η Τουρκία δηλώνει expressis verbis ότι παραιτείται παντός τίτλου και δικαιώματος πάσης φύσεως επί των εδαφών ή εν σχέσει προς τα εδάφη τα οποία κείνται πέραν των προβλεπομένων υπό της παρούσης συνθήκης ορίων, ως και επί των νήσων, εκτός εκείνων των οποίων η κυριαρχία έχει αναγνωρισθεί σε αυτήν δια της παρούσης συνθήκης, της τύχης των εδαφών και των νήσων τούτων κανονισθείσης ή κανονισθησομένης μεταξύ των ενδιαφερομένων.

στ. Η Τουρκία αποδέχεται το μονομερή καθορισμό και περιορισμό των θαλασσιών συνόρων της, καθώς μόνο τα νησιά και νησίδες που κείνται σε μικρότερη απόσταση των τριών μιλίων από την ασιατική ακτή παραμένουν υπό τουρκική κυριαρχία. Αντίστοιχη δέσμευση δεν υφίσταται για τα Ελληνικά νησιά, καθώς σε κάθε περίπτωση η απόσταση των τριών μιλίων έχει σημείο αναφοράς μόνο την ηπειρωτική ακτή της Μ. Ασίας ή Ανατολίας. (άρθρα 6 και 12)

ζ. Η Τουρκία αναγνωρίζει την προσάρτηση της Κύπρου που ανακηρύχθηκε από τη Βρετανική Κυβέρνηση στις 5 Νοεμβρίου 1914. (άρθρο 20)

η. Η Τουρκία δεσμεύεται να αναγνωρίσει τα σύνορα της Ελλάδας, όπως αυτά καθορίζονται ή θέλουν καθορισθεί υπό των προβλεπομένων συνθηκών ή

πάσης συμπληρωματικής σύμβασης και υπόσχεται να μην ασκήσει ουδεμία πολιτική, νομοθετική ή διοικητική εξουσία ή δικαιοδοσία για οποιονδήποτε λόγο από την κυβέρνηση ή τις αρχές της εκτός του τουρκικού εδάφους, με μόνη αναγνώριση την πνευματική δικαιοδοσία των θρησκευτικών μουσουλμανικών αρχών. (άρθρο 25,26 και 27)

θ. Η Τουρκία αναλαμβάνει την υποχρέωση στα άρθρα 37 έως 44 όπως οι περιεχόμενες διατάξεις για την προστασία των μειονοτήτων αναγνωρισθούν ως θεμελιώδεις νόμοι, όπως ουδείς νόμος ή κανονισμός ή κάποια επίσημη πράξη διατελούν σε αντίφαση ή αντίθεση με τις διατάξεις αυτές και όπως ουδείς νόμος ή κανονισμός ή κάποια επίσημη πράξη κατ'εξουσιοδότηση αυτών. Στο άρθρο δε 44 η Τουρκία δέχεται, όπως σε περίπτωση διχογνωμίας επί νομικών ή πραγματικών ζητημάτων αφορώντων αυτά τα άρθρα, μεταξύ της τουρκικής κυβέρνησης και μιας οιασδήποτε των λοιπών υπογραψασών την παρούσα συνθήκη δυνάμεων ή πάσης άλλης δυνάμεως μέλους της Κοινωνίας των Εθνών, η τοιαύτη διχογνωμία θέλει θεωρηθεί ως διεθνούς χαρακτήρα διαφορά και παραπέμπεται στο διαρκές δικαστήριο διεθνούς δικαιοσύνης, το οποίο θα αποφασίζει ανέκκλητα.

ι. Η Τουρκία παραιτείται οριστικώς από κάθε απαίτηση κατά της ελληνικής κυβέρνησης περί πολεμικών επανορθώσεων. (άρθρο 59)

Το ζήτημα των χωρικών υδάτων και εναερίου χώρου

Με τον Α.Ν. 230/1936 θεσπίστηκε η πρόβλεψη πως " η έκτασις της (ελληνικής) αιγιαλίτιδος ζώνης καθορίζεται εις εξ ναυτικά μίλια από της ακτής, μη θιγομένων των εν ισχύι διατάξεων των αφορωσών εις ειδικάς περιπτώσεις καθ' ας η αιγιαλίτιδα ζώνη ορίζεται μείζων ή ελάσσων των εξ ναυτικών μιλίων."

Πράγματι η Ελλάδα δεν περιοριζόταν από καμία Συνθήκη ή Σύμβαση ως προς τα εσωτερικά και εξωτερικά της αρχιπελαγικά ύδατα και στις ηπειρωτικές ακτές να ορίσει μονομερώς αιγιαλίτιδα ζώνη 6 ν.μ. και περιμετρικά των νησιών και νησίδων της. Η Τουρκία αντίθετα περιορίζεται από τη Συνθήκη της Λωζάνης στα 3 ν.μ. από τις ακτές της υποχρεωτικά και άνευ ετέρου. Αυτό αφορά μόνο τα θαλάσσια σύνορα με την Ελλάδα και όχι με άλλη χώρα. Στον Εύξεινο Πόντο και στην ανατολική Μεσόγειο η Τουρκία έχει αιγιαλίτιδα ζώνη 6-12 ν.μ. Κατ' αποτέλεσμα η Τουρκία θέτοντας ζήτημα επέκτασης των Ελληνικών χωρικών υδάτων στα 12 ν.μ ως αιτίας πολέμου!! {Απόφαση Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης 8/6/1995} αμφισβητεί στην Ελλάδα το κυριαρχικό δικαίωμα να μειώνει το

εύρος των διεθνών υδάτων, να τα μετατρέπει σε εσωτερικά και να θέτει περιορισμούς στην αβλαβή ή transit διέλευση εμπορικών ή πολεμικών πλοίων, όταν απειλείται η ασφάλεια των συνόρων της και η ακεραιότητα των εδαφών της. Επίσης της στερεί την αναλογία της επί των εξωτερικών θαλασσών νοτίως Κρήτης και Ρόδου και εμποδίζει τη σύνδεση της Ελληνικής με την Κυπριακή Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη. Με την επέκταση από 6 σε 12 ν.μ. τα εσωτερικά αρχιπελαγικά ύδατα του Αιγαίου υπό πλήρη ελληνική κυριαρχία θα ανέρχονται σε 71% περίπου από 46,3 που είναι σήμερα. Τα αντίστοιχα τουρκικά ποσοστά θα κυμαίνονται σε 8,8% από 7,5 που είναι σήμερα.

Η σημασία της τουρκικής συμβατικής δέσμευσης των 3 ν.μ. είναι προφανής αν αναλογιστούμε πως τα Ίμια απέχουν από τις τουρκικές ακτές 3,8 ν.μ., το Φαρμακονήσι 5,5 ν.μ. και το Αγαθονήσι 6 ν.μ. Για τους τουρκικούς κόλπους και λιμένες ως εσωτερικά ύδατα (internal waters) εφαρμόζεται η ευθεία γραμμή βάσης, επομένως η μέτρηση αρχίζει από την νοητή χορδή που ενώνει τις άκρες των δύο σημείων. Για τα υπόλοιπα μεταξύ των δύο χωρών σημεία σημεία που υπολείπονται των 3 ν.μ. ισχύει κανονικά η αρχή της μέσης γραμμής. Σημειωτέον πως στις βραχονησίδες, που έχουν τα χαρακτηριστικά του νησιού αλλά στερούνται οικονομικής ζωής ή δεν μπορούν να διατηρήσουν μόνιμο πληθυσμό, αναγνωρίζεται αιγιαλίτιδα ζώνη, αλλά όχι ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδα και γι' αυτό τουρκική επιδίωξη δεν είναι τόσο η δημιουργία "γκρίζων ζωνών", δηλαδή περιοχών ουδετεροποιημένης κατοχής-κυριαρχίας αλλά η σταδιακή κατάληψη νησίδων και βραχονησίδων.

Η Ελλάδα με το Π.Δ. της 6/18 Σεπτεμβρίου 1931 είχε καθορίσει: "Έχοντες υπόψη τα άρθρα 2 και 9 του νόμου 5017 <Περί Πολιτικής Αεροπορίας> (εναέρια αστυνόμευση) ορίζομεν το πλάτος της ζώνης των χωρικών υδάτων, εις 10 ν.μ. από των ακτών της επικράτειας". Και σωστά επιλέχθηκε η ορολογία "της επικράτειας" καθώς κάθε νησί έχει δικά του χωρικά ύδατα και δεν αναφέρεται μόνο η ηπειρωτική ενδοχώρα. Η περίπτωση αυτή καλύπτει και τον αντίστοιχο εναέριο χώρο των 10 ν.μ. καθώς κατά τη Σύμβαση του Σικάγο (1944) για τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία (Ν. 211/1947) δεν είναι επιτρεπτή η κατοχή εθνικού εναερίου χώρου πέρα από την αιγιαλίτιδα ζώνη. Η Ελλάδα γνωστοποίησε το μέτρο αυτό προς την αρμόδια για τη διεθνή αεροπλοΐα Επιτροπή της Κοινωνίας των Εθνών (CINA). Η Τουρκία έλαβε πλήρη γνώση των 10 ν.μ. όταν το 1952 και το 1958 καθορίστηκαν τα

όρια των FIR Αθηνών και Κων/πολης. Δεν προέβαλε τότε αντιρρήσεις, αντίθετα αποδέχτηκε πλήρως τις αποφάσεις των Διασκέψεων του ICAO - Οργανισμός Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας - των Παρισίων και της Γενεύης. Ολόκληρο το Π.Δ. δημοσιεύτηκε το 1957 στη συλλογή των Ηνωμένων Εθνών τη σχετική με τους νόμους και τις άλλες πράξεις των κρατών που αφορούν το καθεστώς της αιγιαλίτιδας ζώνης τους. Η Ελλάδα λοιπόν έχει κυριαρχία και δικαιοδοσία ως Περιοχή Ελέγχου Πτήσεων και Εναέριας Κυκλοφορίας - ATC (Air Traffic Control) σε εναέριο χώρο 6-10 ν.μ. από τις ακτές των νησιών της με τον περιορισμό να μην υπερίπταται των ακτών της Ιωνικής και Μικρασιατικής Παραλίας, όπου τα 4 ν.μ. είναι και ζώνη FIR (Flight Information Region-Περιοχή Πληροφόρησης Πτήσεων), έχει δε χωρικά ύδατα 6-10 ν.μ., όπου στα 4 ν.μ. είναι και ζώνη SAR (Search And Resque- Περιοχή Έρευνας και Διάσωσης) καθώς και αποκλειστική αλιευτική ζώνη (Ν. 476/15.5.1964 για τη Χωρική Θάλασσα). Έτσι η Ελλάδα ενοποιεί έδαφος (territory-territoire) και χώρο (space-espace) με λειτουργικά δικαιώματα και **σε χώρο ενοποιημένης ζώνης κυριαρχίας** ασκεί όλες τις αναγκαίες τεχνικού και διοικητικού χαρακτήρα ρυθμιστικές και συντονιστικές αρμοδιότητες για τον έλεγχο της εναέριας και θαλάσσιας κυκλοφορίας προς όφελος της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και των πτήσεων των αεροσκαφών. Η Τουρκία είναι ένα κράτος σε διεθνείς περιπλοκές (πραξικόπημα, κourδικό, τουρκορωσικά, Συρία, Ιράκ)

και δεν μπορεί να εγγυηθεί την ασφάλεια ούτε της ναυσιπλοΐας ούτε της αεροπλοΐας. Ο ρόλος της είναι αποσταθεροποιητικός όχι ρυθμιστικός. Οι πτήσεις δε με οπλισμένα πολεμικά αεροσκάφη είναι ασφαλής δείκτης προκλητικότητας και ανεπάρκειας αξιοπιστίας.

Επομένως η Τουρκία έχει εναέριο χώρο, αιγιαλίτιδα ζώνη, υφαλοκρηπίδα, FIR 3 ν.μ. από τις Τουρκικές ακτές ή τα νησιά της. Η Τουρκία στα θαλάσσια σύνορά της με την Ελλάδα δε δικαιούται να έχει πάνω από 3 ν.μ. πολλώ δε μάλλον 6 ή 12!!!! Ο ίδιος ο HUSEYIN PAZARCI, Καθηγητής Διεθνούς Δικαίου στην Άγκυρα και Προϊστάμενος της Νομικής Υπηρεσίας του Τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών θεωρούσε από το 1988-1989 τα 3 ν.μ. ως θεμελιακό στοιχείο του status quo στο Αιγαίο... Όπου η μεταξύ μας απόσταση είναι μικρότερη των 3 ν.μ. εφαρμόζεται και μόνον τότε η αρχή της μέσης γραμμής που διέπει το διεθνές δίκαιο. Η Ελλάδα αντίθετα μπορεί σύμφωνα με τη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας του Montego Bay της Τζαμάικας στις 10 Δεκεμβρίου 1982, στην οποία δε συμμετείχε η Τουρκική Δημοκρατία, όπου αναφέρεται πως: "Κάθε κράτος έχει το δικαίωμα να καθορίσει το εύρος της χωρικής του θάλασσας. Το εύρος αυτό δεν υπερβαίνει τα 12 ν.μ. μετρούμενα από γραμμές βάσεως", να επεκτείνει αιγιαλίτιδα ζώνη και εναέριο χώρο στα 12 ν.μ. Η Τουρκία είχε ήδη αναγνωρίσει από το 1956 ενώπιον της Επιτροπής Διεθνούς Δικαίου των Ηνωμένων Εθνών

πως "Κατά τις τουρκικές Αρχές, το όριο των 12 ν.μ. είναι ήδη επαρκώς αποδεκτό στην πρακτική, ώστε να θεωρείται ως ένας κανόνας του διεθνούς δικαίου." Στο κατεχοχίν Αρχιπέλαγος το Αιγαίο Πέλαγος, τα αρχιπελαγικά ελληνικά νησιά έχουν ipso facto αιγιαλίτιδα ζώνη-χωρικά ύδατα-χωρική θάλασσα (territorial sea) πέρα από την ευθεία γραμμή βάσεως τους 6-10 νμ και αντίστοιχο έλεγχο του εναέριου χώρου, καθώς και κυριαρχία στο έδαφος και υπέδαφος του βυθού. Σημειωτέον πως η Αλβανία έχει παρανόμως κατά το Διεθνές Δίκαιο αιγιαλίτιδα ζώνη 15 ν.μ. στο Ιόνιο!!

Το στρατιωτικό καθεστώς των νησιών και το δικαίωμα αμύνης.

- Με τη σύμβαση για το καθεστώς των Στενών στη Λωζάνη ουδετεροποιούνται στρατιωτικά οι δυο ακτές του στενού του Ελλησπόντου και του Βοσπόρου, όλα τα νησιά της Προποντιδός εκτός της νήσου Καλολίμνου (imrali), στο Αιγαίο η Σαμοθράκη, η Λήμνος, η Ίμβρος, η Τένεδος και οι Λαγούσες. Η Ελλάς δύναται να μεταφέρει τον στόλο της εντός των χωρικών υδάτων των ουδετεροποιούμενων ελληνικών νήσων, όχι όμως να χρησιμοποιεί αυτά τα ύδατα ως βάση επιχειρήσεων κατά της Τουρκίας ή για ναυτική και στρατιωτική συγκέντρωση προς τον σκοπό αυτό. (άρθρα 4,5,6)

Μετά τη Συνθήκη της Λωζάνης

Με τη Συνθήκη του Μοντρέ της Ελβετίας μεταξύ Γαλλίας, Αγγλίας, Σοβιετικής Ένωσης, Ιαπωνίας, Ελλάδας, Γιουγκοσλαβίας, Ρουμανίας και Τουρκίας στις 20 Ιουλίου του 1936, η Σύμβαση περί του καθεστώτος των Στενών της Λωζάνης υποκαθίσταται από την παρούσα συνθήκη. Προ της συγκλήσεως της διασκέψεως του Μοντρέ στις 22 Ιουνίου 1936 η Ελλάδα και η Τουρκία συμφωνούν ότι άμεση και αναπόφευκτη συνέπεια του επανεξοπλισμού των Στενών θα είναι και ο επανεξοπλισμός των νησιών Λήμνου και Σαμοθράκης, η Τουρκία δε αποδέχεται και το δυνητικό επανεξοπλισμό και των άλλων νησιών Βόρειου και Κεντρικού Αιγαίου. Στις 17 Απριλίου 1936 ο επιτετραμμένος της Ελλάδας στην Άγκυρα Κ. Βατικιώτης ζητεί από τον Υπουργό της Τουρκίας Ρουσδή Αράς την οχύρωση όχι μόνο της Λήμνου και της Σαμοθράκης, η οποία ήταν αυτονόητη λόγω της επικείμενης κατάργησης του καθεστώτος στρατιωτικής ουδετεροποίησης βάσει της Συνθήκης της Λωζάνης, αλλά και των υπολοίπων νησιών του Αιγαίου. Ο Τούρκος Υπουργός δήλωσε ότι η Ελλάς ουδεμία εκ μέρους της Τουρκίας θα συναντήσει αντίδραση εάν για την ασφάλειά της θα προετίθετο να προβεί σε οχύρωση εκτός Σαμοθράκης - Λήμνου και άλλων νησιών του Αιγαίου Πε-

λάγους.

Την 22^α Απριλίου ο Πρωθυπουργός και Υπουργός εξωτερικών της Ελλάδος Ιωάννης Μεταξάς σε επιστολή του προς τον Πρεσβευτή της Τουρκίας στην Αθήνα Ρουσέν Εσρέφ αναφέρει τα εξής: "Επιθυμώ να προσθέσω ότι με ικανοποίησαν έλαβα την δήλωσιν που έκανε την 17 Απριλίου ο κ. Ρουσδή Αράς στον κ. Βατικιώτη συμφώνως προς την οποία η Τουρκία δεν θα διετύπωνε καμία αντίρρηση σε περίπτωση που η Ελλάς θα είχε την πρόθεση για την προάσπιση της ασφάλειάς της να προβεί εκτός από την οχύρωση των νησιών Λήμνου και Σαμοθράκης στην οχύρωση και άλλων ελληνικών νησιών του Αιγαίου Πελάγους."

Στις 2 Μαΐου 1936 ο Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας Ρουσδή Αράς κατά την επίσκεψή του στην Αθήνα επαναλαμβάνει στον Πρωθυπουργό τη δήλωση που είχε κάνει πριν λίγες εβδομάδες (βλ. πρακτικό της συνάντησης αυτής με την υπογραφή του Ιωάννη Μεταξά). Τέλος, την 6^η Μαΐου 1936 ο πρεσβευτής της Τουρκίας στην Αθήνα Ρουσέν Εσρέφ σε επιστολή του προς τον Πρωθυπουργό και Υπουργό Εξωτερικών της Ελλάδας γράφει: "Είμεθα εξ ολοκλήρου σύμφωνοι όσον αφορά τον εξοπλισμό (militarization) των νήσων Σαμοθράκης και Λήμνου ταυτοχρόνως με τον εξοπλισμό των Στενών." Τέλος, ο ίδιος ο Ρουσδή Αράς δήλωσε στη Μεγάλη Τουρκική Εθνοσυνέλευση στις 31 Ιουλίου 1936 πως οι διατάξεις που αφορούν τα ανήκοντα στη φίλη και γείτονα Ελλάδα νησιά Λήμνο και Σαμοθράκη καταργούνται και αυτές από τη Συνθήκη του Μοντρέ. "Το χαρακτηριστικό της πολιτικής της νέας Τουρκίας είναι να εύχεται στους φίλους της ό,τι εύχεται και γι' αυτήν την ίδια και να απεύχεται γι' αυτούς ό,τι θεωρεί άδικο για εκείνη."

Μετά το Μοντρέ

Η Τουρκία οχυρώνει άμεσα Ίμβρο και Τένεδο και τις χαρακτηρίζει επιτηρούμενες ζώνες. Η Ελλάδα προέβη σε στρατιωτική κατάληψη Λήμνου και Σαμοθράκης, με επίσημη γνωστοποίηση στις Κυβερνήσεις Μεγάλης Βρετανίας, Γαλλίας και Ιταλίας. Με το Β.Δ. της 3 Απριλίου 1937 "Περί καθορισμού απαγορευμένων ζωνών κατά ξηράν και κατά θάλασσαν", χαρακτήρισε τη Λήμνο επιτηρούμενη ζώνη.

Η ίδια η νομική υπηρεσία του ΝΑΤΟ σε γνωμοδότησή της σχετικά με το νομικό καθεστώς της Λήμνου, κατέληξε πως η Συνθήκη της Λωζάνης για τα Στενά έχει υποκατασταθεί πλήρως από τη Συνθήκη του Μοντρέ και δεν υπάρχει κανένας περιορισμός στην εθνική κυριαρχία της Ελλάδας επί της Λήμνου, την οποία μπορεί να χρησιμοποιεί με όποιον τρόπο θε-

ωρεί κατάλληλο.

Δωδεκάνησα

Με βάση το άρθρο 14 της Συνθήκης Ειρήνης των Παρισίων (10 Φεβρουαρίου 1947) η Ιταλία εκχωρεί στην Ελλάδα εν πλήρει κυριαρχία τα νησιά της Δωδεκανήσου. Τα ανωτέρω νησιά ορίζεται πως θα αποστρατιωτικοποιηθούν και θα παραμείνουν αποστρατιωτικοποιημένα. Με τη Συνθήκη αυτή επίσης η Βουλγαρία παραιτείται οριστικά από την διεκδίκηση της Ανατολικής Μακεδονίας και Δυτικής Θράκης

Η Τουρκία σε ανταμοιβή της επιτήδειας ουδετερότητάς της κατά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ζητεί με κάθε πρόφαση και σε κάθε ευκαιρία από τους Αγγλο-Γάλλους Συμμάχους να της επιτραπεί να καταλάβει ή να της επιδικασθούν μετά τον πόλεμο η Χίος, η Μυτιλήνη και τα Δωδεκάνησα. Αυτά κατά παράβαση της Συνθήκης της Λωζάνης, τόσο της Ελληνοτουρκικής Συνθήκης Φιλίας, Ουδετερότητας, Συνδιαλλαγής και Διαιτησίας της 30 Οκτωβρίου 1930, όσο και του Ελληνοτουρκικού Συμφώνου Εγκάρδιας Συνεννόησης της Άγκυρας στις 14 Σεπτεμβρίου 1933, με τις αμοιβαίες δεσμεύσεις για μη επίθεση σε κάθε περίπτωση και εγγύηση για το απαραβίαστο των κοινών συνόρων των δύο κρατών.

Όπως ειπώθηκε το 1947 με τη Συνθήκη των Παρισίων η Ιταλία επέστρεψε με πλήρη κυριαρχία στην Ελλάδα τα Δωδεκάνησα. Η διάταξη περί αποστρατιωτικοποίησης υπήρξε για την Τουρκία *res inter alios acta*, καθώς δεν συμμετείχε στη Συνθήκη. Ως μη συμμετέχον κράτος στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο δεν δικαιούται να έχει λόγο για μια συνθήκη που ρύθμισε κυριαρχικά τα ζητήματα χαράξεως συνόρων εκ μέρους των Συμμάχων και εις βάρος του Άξονα. Άλλωστε κατά το άρθρο 36 της Σύμβασης της Βιέννης του 1969 για το Δίκαιο των Συνθηκών "ένα δικαίωμα γεννιέται για τρίτο κράτος από διάταξη μιας συνθήκης αν τα μέρη στη συνθήκη αυτή θέλουν με τη διάταξη αυτή να χορηγήσουν το εν λόγω δικαίωμα στο τρίτο κράτος και εφόσον το τρίτο κράτος συναινεί σχετικά". Στην προκείμενη περίπτωση της Συνθήκης των Παρισίων δεν συντρέχει η προϋπόθεση της θέλησης όλων των συμβαλλομένων μερών να αναγνωρίσουν συμβατικά ως συγκεκριμένο δικαίωμα το καθεστώς αποστρατιωτικοποίησης υπέρ της Τουρκίας. Σε περίπτωση δε αμφιβολιών το Διεθνές Δίκαιο επιτάσσει οι συμβατικές διατάξεις που μπορούν να περιορίσουν την κυριαρχία ή την ελευθερία των συμβαλλομένων κρατών, να ερμηνεύονται πάντοτε στενά, δηλαδή υπέρ των συμβαλλομένων κρατών και όχι υπέρ τρί-

του κράτους. Απαιτεί σαφώς η ρήτρα αυτή την απαίτηση για αποστρατιωτικοποίηση οποιουδήποτε εδάφους συνδεόταν με τους ηττημένους. Απαιτεί επίσης το αίτημα για ασφάλεια των συνόρων μέσω της στρατιωτικής ουδετεροποίησης νησιωτικών ή θαλασσίων ζωνών. Η Ιταλία όμως με υπόμνημα που έστειλε στις 8 Δεκεμβρίου 1951 στα 21 κράτη που υπέγραψαν τη Συνθήκη γνωστοποιούσε πως οι διατάξεις περί αποστρατιωτικοποίησης είχαν περιπέσει σε αχρησία και ζητούσε επανεξέταση της σχετικής ρήτρας, τα 18 δε συγκατατέθηκαν απολύτως. Έτσι απαλλάχτηκε από τα βάρη της αποστρατιωτικοποίησης στα νησιά Σαρδηνία, Σικελία, Pantelaria, Pelagosa.

Η στρατιωτική ουδετεροποίηση τελούσε και τελεί από την προϋπόθεση της ήδη από το 1914 απαγόρευσης λήψης στη μικρασιατική ακτή επιθετικών μέτρων, ναυτικού ή στρατιωτικού χαρακτήρα κατά των ελληνικών νησιών. Η Τουρκία δεν αποδέχεται αυτήν την αίτηση, διαθέτει δε μια μεγάλη αποβατική δύναμη στα παράλια ως Στρατιά Αιγαίου.

Εξάλλου η Ιταλία και η Τουρκία είχαν υπογράψει στην Άγκυρα στις 4 Ιανουαρίου 1932 Σύμβαση-Συνθήκη που επικυρώθηκε από την Τουρκική Εθνοσυνέλευση, η οποία αφορούσε τη διευθέτηση της κυριαρχίας και των χωρικών υδάτων επί των νησίδων μεταξύ του Καστελόριζου και της Μικρασιατικής Ακτής. Το υπόλοιπο τμήμα των τότε τμήμα των ιταλοτουρκικών θαλασσίων συνόρων καθορίστηκε με πρακτικό (*proces-verbal*) που υπογράφηκε στην Άγκυρα στις 28 Δεκεμβρίου 1932. Στη συμφωνία αυτή προσδιορίζεται ονομαστικά η κυριαρχία επί των νησίδων της περιοχής, οι οποίες ουδεμίας αμφισβήτησης πλέον αποτελούν αντικείμενο (*ne faisant l'objet d'aucune contestation*). Μεταξύ των αναφερόμενων νησίδων είναι και οι Βραχονησίδες Ίμια... Οι θέσεις αυτές είχαν θεθεί ήδη από τις 27 Ιουνίου 1946 όπου στη Συνδιάσκεψη των Παρισίων μεταξύ ΗΠΑ, Αγγλίας, Γαλλίας και Σοβ. Ένωσης αναγνωρίστηκε το αναμφισβήτητο δικαίωμα της ενώσεως των Δωδεκανήσων με την Ελλάδα. Η δε Συνδιάσκεψη των Παρισίων (29 Ιουλίου-15 Οκτωβρίου 1946) "Μεταξύ των 21 Εθνών τα οποία διεξήγαγαν τον πόλεμο κατά του Άξονος", εγγυήθηκε ρητά την ανεξαρτησία και ακεραιότητα της Ελλάδος!

Οι ρήτρες του Διεθνούς Δικαίου

1. Στην υπόθεση της υφαλοκρηπίδας του Αιγαίου (1978) το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης θεώρησε ότι η αναγνώριση κυριαρχικών δικαιωμάτων υπέρ ενός κράτους σε περιοχές που βρίσκονται έξω από το έδαφός του (υφαλοκρηπίδα), επηρεάζει ή μπορεί να

επηρεάσει το εδαφικό καθεστώς του κράτους. Με τη Σύμβαση της Γενεύης για την υφαλοκρηπίδα (1958, κύρωση με ΝΔ 1182/1972) η Ελλάδα γίνεται κυρία της υφαλοκρηπίδας τόσο του ηπειρωτικού όσο και του νησιωτικού της εδάφους. Νομοθετεί με το ΝΔ 3848/1959 και με το ΝΔ 142/1969 για την αναζήτηση, έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων σε υγρή και αεριώδη κατάσταση και του υποθαλάσσιου ορυκτού πλούτου, επιβεβαιώνει δε τα κυριαρχικά της δικαιώματα με τους Ν. 2289/1995 (α. 12) και 4001/2011 (α. 156).

2. Πολλές φορές οι Τούρκοι επικαλούνται τη θεμελιώδη μεταβολή των περιστάσεων (*rebus sic stantibus*) για της αμφισβήτηση της Συνθήκης της Λωζάνης. Το άρθρο 62 είναι σαφές. Και προστατεύει το απαραβίαστο των συνόρων, την αρχή πως κανείς δεν πρέπει να επωφελείται από δικά του σφάλματα, επομένως δεν δημιουργείται εθιμικό δίκαιο ή εξαιρετικό δίκαιο, στα πλαίσια του *pacta sunt servanda*. "Δεν δύναται να γίνει επίκληση θεμελιώδους αλλαγής των περιστάσεων ως λόγου λήξης της συνθήκης ή αποχώρησης εξ αυτής:

Α. Όταν η συνθήκη καθορίζει μεθοριακή-συνοριακή γραμμή (*boundary-frontiere*)

Β. Όταν η θεμελιώδης αλλαγή των περιστάσεων είναι αποτέλεσμα παραβίασης, από το επικαλούμενο την μεταβολή μέρος, είτε υποχρέωσης που θεσπίζεται στη συνθήκη είτε έτερης διεθνούς υποχρέωσης έναντι οιοδήποτε άλλου συμβαλλόμενου μέρους στη συνθήκη αυτή."

3. Κατά τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών τίθεται εκτός νόμου για την πολιτισμένη διεθνή κοινωνία όχι μόνο η επίθεση μα και η απειλή επίθεσης εναντίον άλλου κράτους ή τμήματος της επικράτειάς του. Επομένως το δικαίωμα νόμιμης άμυνας που υφίσταται και σε περίπτωση απειλής πολέμου, διαρκούς, πρόσκαιρης ή επαναλαμβανόμενης, είναι ένα από τα σπουδαιότερα της διεθνούς δικαιοσύνης τάξης και έχει χαρακτήρα *ius cogens*, δηλαδή αναγκαστικού δικαίου. Με την ιδιότητα αυτή έχει αυξημένη νομική ισχύ και δύναται να παραμερίζει κάθε αντίθετη συμβατική δήμευση. Άλλωστε κατά το άρθρο 13 της Συνθήκης της Λωζάνης, η ελληνική κυβέρνηση υποχρεούται να τηρεί μέτρα μερικής αποστρατιωτικοποίησης προς εξασφάλιση της ειρήνης και μόνον. Επομένως δεν υπάρχει αμφιβολία πως η κατάσταση ειρήνης και όχι ακήρυχτου πολέμου αποτελεί ουσιώδη βάση για την ελληνική δέσμευση και ότι η

άμεση και ζώσα απειλή εναντίον των ελληνικών νησιών, όπως και η παράνομη αμφισβήτηση και νόσφιση ζωνών ATC, FIR, SAR, AΟΖ, Αποκλειστικής Αλιευτικής Ζώνης, δικαιωμάτων αποκλειστικής έρευνας και εκμεταλλεύσεως του υποθαλάσσιου ορυκτού πλούτου, συνορεύουσας ζώνης, υφαλοκρηπίδας για την οριοθέτηση της οποίας η Τουρκία αρνήθηκε να προσέλθει και φυγοδίκησε ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου των Ηνωμένων Εθνών το 1976 μετά από ελληνική μονομερή προσφυγή, η παράνομη εισβολή και κατοχή του 38% της Κύπρου καθώς και η απώλεια τόσων ζώνων εκ μέρους των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων τις τελευταίες δεκαετίες εξαιτίας της τουρκικής προκλητικότητας και επιθετικότητας αποκλείει την αποστρατιωτικοποίηση των Δωδεκανήσων, επιβάλλει αντίθετα την αμυντική και προπαρασκευαστική τους θωράκιση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Χ. Ροζάκης, "Η αποκλειστική οικονομική ζώνη και το Διεθνές Δίκαιο", Αθήνα 2013.
- Α. Γιοκάρης, "Διεθνές Δίκαιο εναερίου χώρου", Αθήνα 1996.
- Δ. Κωνσταντόπουλος, "Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο - Εφαρμογή Γενικού και Ειδικού Διεθνούς Δικαίου", Θεσσαλονίκη 1997.
- Κ. Ιωάννου - Κ. Οικονομίδης - Χ. Ροζάκης - Α. Φατούρος, "Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο - Θεωρία των πηγών", Αθήνα 1988.
- Ε. Ρούκουνας, "Διεθνές Δίκαιο - Το κράτος και το έδαφος, Το δίκαιο της θάλασσας", Αθήνα 2006.
- Λ.Α. Σισιλιάνος - Φ. Παζαρτζή - Μ. Γαβουνέλη, "Διεθνές Δίκαιο", Αθήνα 2007.
- Φ. Γουέμπερ, "Ο επιτήδειος ουδέτερος", ΔΕΚ - ΓΕΣ, Αθήνα 1985.
- Α. Κούρκουλας, "Ίμια - Κριτική προσέγγιση του τουρκικού παράγοντα", Αθήνα 1998.
- Δ. Μηλάκας, "Η απόρρητη ιστορία του Αιγαίου", Αθήνα 2012.
- Χ. Ψωμιάδης, "Η τελευταία φάση του ανατολικού ζητήματος", Αθήνα 2004.
- Χ. Παζαρτζή, "Το καθεστώς αποστρατιωτικοποίησης των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου" - Κ.Π. Οικονομίδης "Το νομικό καθεστώς των ελληνικών νησιών του Αιγαίου", Αθήνα 1989.
- Θ. Βερέμης, "Ιστορία των ελληνοτουρκικών σχέσεων", ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα 2003.
- Χ. Γιαλουρίδης, "Από την Κύπρο έως τα Ίμια, 1955 - 1996", Αθήνα 1997.

ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ

ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

επιμέλεια: Μανώλη Κοτσώνη

Στο Νυμφαίο, ένα πανέμορφο χωριό κοντά στα Ελληνοαλβανικά σύνορα, υπάρχει ο σταθμός Αρκτούρος όπου «φιλοξενούνται» αρκούδες. Τις αρκούδες εκείνες που ήταν αιχμάλωτες στο παρελθόν, από τους περιφερόμενους γύφτους ή ήταν φυλακισμένες στο τσίρκο.

Τα ζώα αυτά είναι σημαδεμένα και ανίκανα να επιβιώσουν στον φυσικό τους χώρο, δεν έμαθαν παρά μόνο να χορεύουν και να υπακούουν στις διαταγές του αφέντη τους, του βασανιστή τους.

Τα φροντίζει η ανθρώπινη συμπόνια-η ανθρώπινη ενοχή. Φιλοξενούνται σε ένα περιφραγμένο χώρο που βρίσκεται κοντά στο άγριο δάσος. Πιο πάνω, ψηλά στις κορφές των βουνών ζουν τα ελεύθερα ζώα. Πλησιάσαμε τα συρματοπλέγματα, να δούμε τα ζώα. Αυτά κρύφτηκαν μόλις πλησιάσαμε,

δεν μας θέλανε, τα τρομάζαμε.

Η φροντίδα η τωρινή από τον άνθρωπο, δεν μπόρεσε να σβήσει τον πόνο και τη φρίκη της αιχμαλωσίας.

Απ' τα δέντρα φάνηκε μια αρκούδα, χαμηλή, καλοθρεμμένη, δεν τρόμαξε στις φωνές μας, ούτε κρύφτηκε, πλησίασε λίγο ακόμα, σε αρκετή απόσταση και μετά άρχισε να λικνίζεται σε ρυθμό υπόκλισης, σαν να έδινε παράσταση. Πάνω-κάτω, πάνω-κάτω.

Με τις φωνές μας ξύπνησε μέσα της όλος ο πόνος και η συμφορά που της είχε προκαλέσει ο άνθρωπος.

Την χώρισαν σχεδόν μωρό από τη μάνα της, της αφείρεσαν τα σκληρά δόντια, της έκαψαν τις πατούσες για να στέκεται όρθια. Είχαν καταγραφεί αυτά και άλλα τόσα, στο σακατεμένο της σώμα, μα περισσότερο είχε ματώσει η ψυχή της. Ανταποκρίθηκε, συμμορφώθηκε, νικήθηκε.

Μετά τόσα χρόνια λικνιζότανε καθώς άκουσε τις φωνές μας. Πέρασε από πάνω της - εξουσία, και ο καταναγκασμός, της άφησαν τη δουλικότητα, την ταπείνωση, τον εξευτελισμό.

Ληλατημένο το ζώο δεν είχε κουράγιο ν' αρνηθεί και πρόσφερε ότι του δίδαξαν, την υποταγή, τον φόβο.

Δεν μπορούσε να δείξει τίποτε άλλο, παρά μόνο ότι του έμαθαν, σε ρυθμό υπόκλισης.

Πάνω-κάτω. Σαν να έδινε παράσταση.

Ότι κάνει ένας άνθρωπος είναι σαν να το κάνουν όλοι οι άνθρωποι.

Χειμώνας 2001

Το άναμα του Χριστουγεννιάτικου δέντρου στο ΔΣΠ

Μετά από πρόσκληση του Προέδρου του ΔΣΠ κ. Γιώργου Σταματογιάννη και των μελών του ΔΣ, της Προέδρου της συντονιστικής επιτροπής του περιοδικού του ΔΣΠ «ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ» κ. Μαίρης Φλωροπούλου-Μακρή και του υπεύθυνου της Επιτροπής Πολιτιστικών κ. Αργύρη Δήμοβιτς προσκλήθηκαν τα παιδιά μας, των μελών του ΔΣΠ και για όλα τα παιδιά του κόσμου νοερά να φωτίσουν το Χριστουγεννιάτικο δέντρο του ΔΣΠ στην αίθουσα εκδηλώσεών του. Με την έναρξη της γιορτής η παιδική χορωδία του ΔΣΠ υπό την διεύθυνση της κ. Κικής Σβίγγου έψαλλαν Χριστουγεννιάτικα κάλαντα από όλο τον κόσμο και τραγούδησαν. Στη συνέχεια όλα τα παιδιά μαζί άναψαν το Χριστουγεννιάτικο δέντρο και φωτισμένα προσωπάκια ξεχύθηκαν με τις φωνού-

λες τους και τα τραγούδια τους μέσα στην αίθουσα. Το σοβαρό και υποβλητικό κτίριο του ΔΣΠ έλαμψε και τα παιδιά έδωσαν ελπίδες για ένα καλλίτερο και ευτυχισμένο αύριο. Δύο Αι Βασίλιδες συγκέντρωσαν τα παιδιά στο τέλος της γιορτής μάς αποχαιρέτησαν με το δωράκι στο χέρι τους. Μακάρι όλα παιδιά του κόσμου να χαρούν αυτές τις ημέρες να μην υπάρχει πόνος και δυστυχία και του χρόνου να συναντηθούμε στον ίδιο χώρο για να ξαναάψουμε το δέντρο.

Ξεχάστηκαν για λίγο τα προβλήματα, τα αιτήματα, οι αποχές των δικηγόρων τα πάγωσαν τα βλέμματα και η παρουσία των παιδιών ως και οι πρόεδροι στα κάδρα χάρηκαν κι ας λείπουν. Για την βοήθεια και οργάνωση ευχαριστίες στους υπαλλήλους του ΔΣΠ. Καλά Χριστούγεννα και ευτυχές το νέο έτος.

ΙΔΡΥΜΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗ

Έκθεση με αντικείμενα από το ναυάγιο των Αντικυθήρων

21 αντικείμενα από τις πρόσφατες ενάλιες ανασκαφές στο ναυάγιο των Αντικυθήρων, θα εκτεθούν για πρώτη φορά σε ενιαίο σύνολο τον Δεκέμβριο, στο Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδου στον Πειραιά. Η έκθεση διεξάγεται με αφορμή την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας του 2016, που θα γίνει στο Ίδρυμα στις 2 Δεκεμβρίου, καθώς και των γενεθλίων της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων (ΕΕΑ), που φέτος κλείνει 40 χρόνια από την ίδρυσή της. Η έκθεση διαρθρώνεται σε δυο ενότητες:

Η πρώτη ενότητα θα περιλαμβάνει τμήμα από το ξύλο του πλοίου, καθώς και πολλά κομμάτια από την εξαρτία του, όπως αντλίες νερού (σεντίνες), άγκυρες, καρφιά, καθώς κι ένα κουλουρόσχημο αντικείμενο,

που βοηθούσε στην απελευθέρωση της άγκυρας όταν σκάλωνε στον βυθό.

Στη δεύτερη ενότητα θα εκτεθούν πολλές λάγηνες, ένας αμφορέας από το φορτίο του πλοίου, καθώς και μικροαντικείμενα, όπως θραύσματα αγγείων από φυσητό γυαλί τύπου millefiori, ένα χρυσό δαχτυλίδι, τρία τμήματα από μαρμάρινα αγάλματα (από τα οποία ξεχωρίζει ένας καρπός αριστερού χεριού), καθώς και τα δυο δόρατα που ανελκυστήκαν το 2014 και το 2016 αντίστοιχα.

Μάλιστα, η έκθεσή τους θα έχει και διδακτικό χαρακτήρα, καθώς το ένα δόρυ έχει ήδη συντηρηθεί, ενώ το δεύτερο, που βρέθηκε φέτος, θα παρουσιαστεί μέσα σε νερό όπως ήταν κατά την ανέλκυσή του.

ΚΑΡΥΟΘΡΑΥΣΤΗΣ

Russian Ballet Theater

Στις 20/12/2016 όσοι βρεθήκαμε στο Δημοτικό Θέατρο του Πειραιά, μέλη του ΔΣΠ και φίλοι απολαύσαμε μια εξαιρετική παράσταση από το «Russian Ballet Theater». Τον Καρυοθραύστη, με την υπέροχη μουσική του **Πιοτρ Ίλιτς Τσαϊκόφσκι** και χορογραφία του **Μαριούς Πετιπά**, στη σκηνή του υποβλητικού και ωραιότερου Θεάτρου, του Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά. Και πέριση στη Λίμνη των Κύκνων μας είχαν εντυπωσιάσει. Τα μπαλέτα φιλοξένησαν στην παράστασή τους και παιδιά από ελληνικές σχολές χορού. Έτσι το χειροκρότημα στο τέλος της παράστασης αλλά και κατά την διάρκεια έπεσε άφθονο.

Ο Καρυοθραύστης, ένα τρυφερό παραμύθι, είναι διασκευή του Αλέξανδρου Δουμά (πατέρα) πάνω στο παραμύθι του Ε.Τ.Α. Hoffman «Ο Καρυοθραύστης και ο Βασιλιάς των Ποντικών». Το 1891, ο Μάριους Πετιπά, χορογράφος του Imperial Ballet της Αγίας Πετρούπολης, αποφάσισε να χορογραφήσει την διασκευή του Αλέξανδρου Δουμά και παρήγγειλε στον Πιότρ Ίλιτς Τσαϊκόφσκι την σύνθεση της μουσικής. Η πρεμιέρα του μπαλέτου έγινε στις 18 Δεκεμβρίου του 1892

στο Θέατρο Μαρίνσκι της Αγίας Πετρούπολης. Την Παραμονή των Χριστουγέννων, σε μια γερμανική πόλη, όπου η μικρή Κλάρα περιμένει το δώρο από τον νονό της. Ανοίγοντάς το βλέπει με έκπληξη ένα στρατιωτάκι που χρησιμεύει ως καρυοθραύστης. Όταν όλοι οι καλεσμένοι φεύγουν, η Κλάρα μπαίνει στο σαλόνι για να κοιμίσει το στρατιω-

τάκι της. Καθώς το ρολόι χτυπά μεσάνυχτα, το κορίτσι αποκοιμείται και μεταφέρεται σε έναν παραμυθένιο κόσμο, όπου τα παιχνίδια ζωντανεύουν και δίνουν μάχη με τους τεράστιους ποντικούς που εισβάλλουν στο δωμάτιο. Σε αυτή τη μάχη ο **Καρυοθραύστης** αναδεικνύεται νικητής και μεταμορφώνεται σε έναν όμορφο πρίγκιπα. Στη δεύτερη πράξη παρακολουθούμε την Κλάρα και τον Πρίγκιπα-Καρυοθραύστη να κάνουν ένα μαγικό ταξίδι, πρώτα στη χώρα της Βασίλισσας του Χιονιού και έπειτα στη χώρα των Ζαχαρωτών και της Νεράιδας Ζαχαρένιας. Το όνειρο δεν κρατάει πολύ. Καθώς ξημερώνουν Χριστούγεννα, η μικρή Κλάρα ξυπνάει και ανακαλύπτει ότι ο γοητευτικός πρίγκιπας των ονείρων της έχει μεταμορφωθεί ξανά στον καρυοθραύστη που της χάρισε ο νονός της.

Οργεώνες

Ἡ ἡ σημασία του Πειραιώς στη μελέτη της εξελίξεως του Αττικού Σωματειακού δικαίου

του Μιχάλη Βλάμου Δικηγόρου ε.τ.

**ΠΑΣΙΦΟΝ ΦΡΕΑΡΙΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΕΥΕΝ
ΕΔΟΧΣΕΝ ΤΕΙ ΒΟΛΕΙ ΚΑΙ ΤΟ ΔΕΜΟ
ΔΕΠΡΥΤΑΝΕΥΕΝ ΚΛΕΣ ΕΠΕΣΤΑΤΕ
ΚΛΕΟΝΥΜΟΣ ΕΙΠΕΝ ΕΠΕΙΔΗ ΚΑΙ
ΑΡΤΕΜΙΣ Ε ΘΡΑΙΚΙΑ ΥΠΕΡ ΤΟ ΜΕΔΕΝ
ΤΡΟΠΑΙΟΝ ΑΠΟ ΤΕΣ ΠΟΛΕΟΣ
ΣΤΑΘΕΝΔΙ ΕΜΦΑΝΟΣ ΤΟ ΔΕΜΟΙ ΕΝ
ΤΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ ΣΥΜΜΑΧΕ ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ
ΕΥΧΑΣΘΑΙ ΜΕΝ ΑΥΤΙΚΑ ΜΑΛΑ
ΒΕΝΔΙΔΙ ΦΥΣΕΝ ΤΕ ΚΑΤ ΕΝΙΑΥΤΟΝ
ΚΑΙ ΠΟΜΠΕΝ ΕΧ ΣΑΧΣΕΝ ΕΑΝ ΚΑΙ
ΔΟΔΟΝΑΙΟΙ ΧΣΥΝΔΟΚΕΙ ΠΕΜΨΑΙ ΔΕ
ΤΟΣ ΧΡΕΣΟΜΕΝΟΣ ΤΟΙ ΘΕΟΙ**

Έτσι αρχίζει σωζόμενη τμηματικά επιγραφή στο Προευκλείδειο αλφάβητο ανευρεθείσα στον Πειραιά στη Νοτιοδυτική πλευρά της Μουνιχίας. Σώζεται αποσπασματικά σε τρία μαρμάρινα τεμάχια και περιέχει τον “Ιερόν Βενδιδείων Νόμον”, εδημοσιεύθη δε υπό του Ν.Ι. Παπαδάκη στην “Αρχαιολογική Εφημερίδα” του 1937 σελ. 808- 823. Αφορά τη Θρακική θεά Βενδίδα που έφεραν οι Θράκες μέτοικοι στον Πειραιά. Η επιγραφή αυτή δεν είναι βέβαια η μόνη μαρτυρία περί εγκαταστάσεως ισχυράς κοινότητος Θρακών μετοίκων στον Πειραιά. Στην Πλατωνική Πολιτεία (328Α) αναφέρεται η τελουμένη αφιππολαμπός κατά τα Βενδίδεια. Γενικά στα αττικά παράλια εγκαθίστανται μέτοικοι, Έλληνες δημοκρατικοί πρόσφυγες, έμποροι, βιοτέχνες, ναυτικοί, αλλά και Θράκες, Αιγύπτιοι, Φοίνικες κλπ. Όλοι αυτοί οι μέτοικοι συνενωμένοι με γηγενείς Αθηναίους δημοκρατικούς πολίτες και οργανωμένοι σε Οργεωνικά σωματεία απετέλεσαν ίδια κατά τον 5ον π.Χ. αιώνα τη βάση του δημοκρατικού πολιτεύματος και απετέλεσαν το προοδευτικό σκέλος του αθηναϊκού πολιτισμού το συνδεδεμένο με τη θάλασσα, το εμπόριο και την εξωτερική ακτινοβολία εν γένει εν αντιθέσει προς τους συνδεδεμένους με τη γη “ηγγενείς” αριστοκράτες και

αγρότες τους οργανωμένους σε γένη και φατρίες.

Ο Πειραιάς, το λιμάνι, το εμπορικό και βιοτεχνικό κέντρο του Αστεως, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι υπήρξε η βάση του δημοκρατικού πνεύματος των Αθηνών, πνεύματος Το οποίο καλυπτόμενον υπό το Οργεωνικών ένδυμα κατόρθωσεν εν αρχή να επιζήσει και εν συνεχεία να μεγαλουργήσει. Άλλωστε ο Πειραιάς βρίθκει ανεκτών λατρειών ξένων. Όπως λέει ο Στράβων (471) «φιλοξενούντων και προς τους θεούς των Αθηναίων”. Κατά το παράδειγμα του Ιερού της Βενδίδος στον Πειραιά, οι Αιγύπτιοι ίδρυσαν Ιερό της Ίσιδος και οι Κιτιείς της Κύπρου εξήτησαν επί Λυκούργου Αρχοντος το 332 π.Χ. την ίδρυσιν Ιερού της Αφροδίτης “καθάπερ οι Αιγύπτιοι το της Ίσιδος Ιερόν ίδρυσαν”.

Οργεώνες ήσαν άτομα και σύλλογοι ατόμων επιδικόντων θρησκευτικούς κατ’ αρχήν αλλά και πολιτικούς ή κοινωνικούς σκοπούς. Ονομάσθηκαν Οργεώνες λόγω των τελουμένων ιερών οργίων ή μυστηρίων δηλαδή εκ της τελέσεως-τηρήσεως των θρησκευτικών των καθηκόντων προς τιμήν του επωνύμου προστάτη των. Εκ της ονομασίας φαίνεται ότι αρχή των έχουν την εις την τήρηση των θρησκευτικών καθηκόντων συνένωσιν. Συν τω χρόνω όμως υπό το θρησκευτικόν ένδυμα επεδίωκαν και πολιτικούς ή κοινωνικούς σκοπούς.

Είναι άλλωστε γνωστόν ότι στους Έλληνες όλοι οι θεσμοί είχαν θρησκευτική προέλευση. Αλλά και κατά την εξέλιξη των δεν απεχωρίζοντο πλήρως της θρησκείας. Αρκούν δύο απτά παραδείγματα. Το θέατρο ανήγε την αρχή του στον Διθύραμβο το χορό προς λατρείαν του Διονύσου.

Και κατά την εξέλιξη του όμως από τους μεγάλους Τραγικούς ποιητές, δεν απεκόπησαν πλήρως οι σχέσεις με τη θρησκεία. Ετελούντο στα Διονύσια, προς τιμήν δηλαδή του Διονύσου, τα θέματα προήρχοντο κυρίως από τους μεγάλους μύθους των Ατρειδών, Λαβδακιδών κλπ. και ο σκοπός τους η κάθαρση είχε ηθική θρησκευτική βάση.

Δεύτερον ο φόνος. Ναι μεν από κατάρα και αν-

τεκδίκηση διεμορφώθη διά των Νόμων ποινικών αδικήματα επισύρον ποινήν και δικαζόμενον υπό συγκριμένων Δικαστηρίων (Άρειος Πάγος κ.λ.π.) δεν έχασεν όμως τον αρχικό χαρακτήρα της θρησκευτικής παραβάσεως θεωρούμενος μιανός ως πράξη για την πόλη εν γένει, υπαγόμενος ως προς την δίωξη στον αρμόδιο επί των θρησκευτικών άρχοντα Βασιλέα και δικαζόμενος στον Άρειο Πάγο, στο βράχο των αρών (καταρών), πάνω από το άντρο των Ερινύων-Ευμενίδων.

Η συγκρότηση συλλόγων προς τήρηση θρησκευτικών καθηκόντων ίσχυεν εθιμικώς από αρχαιοτάτων χρόνων στην Αττική. Το εθιμικόν αυτό δικαίωμα ανεγνωρίσθη υπό του Δράκοντος ρητώς ως: “θεσμός αιώνιος τοις Αθίδια νεμομένοις, Θεούς τιμάν και ήρωας εγχώριους εν κοινώ επομένοις νόμοις πατρίοις”. Προς τούτο ιδρύθησαν από άτομα ταπεινής ή ξενικής καταγωγής Οργεώνες οι οποίοι υπό το θρησκευτικόν περιβάλλον επεδίωκαν να αποκτήσουν εκπροσώπηση και προστασίαν η οποία μέχρι τότε ανήκε

μόνο οία αριστοκρατικά γένη ή τις φατρίες. Τα άτομα αυτά γηγενείς και ξένοι ήσαν ακτήμονες, έμποροι, βιοτέχνες κλπ, και εκπροσωπούσαν το νέο πνεύμα που δειλάδειλα προσπαθούσε να εξαπλωθή στην Αθηναϊκή Πολιτεία

Ο Σόλων επιδιώκων να περιορίσει τη δύναμη των αριστοκρατών οι οποίοι μονοπωλούσαν διά των γενών και φατριών τη σωματειακή συγκρότηση, ανεγνώρισε τους Οργεώνες και τους κατέστησε οργανικά μέλη των φατριών. Έτσι εξίσωσε τους “ομογάλακτας” ευπατρίδες προς τους ταπεινής καταγωγής. «Τους δέ φράττορας επάναγκες δέχεσθαι και τους οργεώνας και τους ομογάλακτας ους γεννήτας καλούμεν».

Ο νόμος αυτός διεσώθη υπό του Γαΐου και περιλαμβάνεται μεταλλαγμένος στους Πανδέκτες ως εξής:

«Εαν δε δήμος ή φράτορες ή ιερών οργίων θύται, ή ναύται ή σύσσιτοι ή θιασώται ή επί λείαν οικόμενοι ή εις εμπορείαν» ό,τι αν τούτων διαθώνται προς αλλήλους κύριον είναι, εάν μη απαγορεύση δημόσια γράμματα». Οι Οργεώνες όμως δεν έπαυαν να λει-

τουργούν αλλά διετηρήθησαν επιδιώκοντας κοινωνικούς σκοπούς. Και είχαν άλλοι μεν χαρακτήρα ιδιωτικού δικαίου και άλλοι Δημοσίου. Κατά τον πέμπτο π.Χ. αιώνα, μεγάλος αριθμός θρακών κυρίως, εγκαθίστανται στην Αττική και δη στα παράλια: Πειραιάς, Λαύριο, Ελευσίς, Σαλαμίς κλπ. Οι θράκες μέτοικοι συγκροτούσαν ιδιωτικούς επαγγελματικούς συλλόγους τους οποίους έθεταν υπό την προστασία της θρακικής Θεάς Βενδίδος ταυτιζομένης προς την Άρτεμιν. Κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο οι θράκες μέτοικοι τάσσονται ενεργώς στο πλευρό των Αθηναίων. Η συμβολή των μετοίκων αυτών θα ήταν μεγάλη στη σύναψη συμμαχίας των Αθηναίων με το βασιλέα της Θράκης Σπάλκη. Πολλοί δε τότε επίσημοι

θράκες μέτοικοι ανεκηρύχθησαν Αθηναίοι πολίτες.

Μην ξεχνάμε τις θρακικές ρίζες του Ιστορικού Θουκυδίδη. Τότε 431 π.Χ. το Μαντείο της Δωδώνης χρησιμοδοτεί να δοθή «έγκτησις και ίδρυσις ιδίου ιερού τοις Θραξί μόνοις των άλλων εθνών» και συνετέλεσε στην επίσημον αναγνώρισην υπό της πόλεως της λατρείας της Βενδίδος, εχορηγήθη δε στους συλλόγους - σωματεία της δικαίωμα εγκτήσεως προς

έγερση ιερού της θεάς Βενδίδος στον Πειραιά, συνδεδεμένο με νίκη Αθηναίων- Θρακών και με συμμαχίαν με Σπάλκη.

Πρέπει δε το ιερόν να παριδρύθη και συνεδέθη με την Μουνιχίαν Άριεμιν, ελληνικήν θεοίηια η οποία ήταν συνδεδεμένη με τη νίκη της Ναυμαχίας της Σαλαμίνας «ως επιλάμψασα πανσέληνος τότε τοις Έλλησι Πλουτάρχου Ποτ. Αθην. ένδοξοτ. 249 F.

Από φιλολογικές και αρχαιολογικές (επιγραφές, μνημεία κλπ.) πηγές έχουμε λοιπόν πολλαπλές μαρτυρίες για την εξάπλωση των Οργεώνων στον Πειραιά και για τη μεγάλη επιρροή που άσκησαν στη θρησκευτική αλλά και στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Αθηναϊκής Πολιτείας, και στη συμβολή τους στη θεμελίωση και εδραίωση του Δημοκρατικού πολιτεύματος που απετέλεσε την φωτοβόλο λάμπάδα που προσέφερεν η Αθήνα στον κόσμο. Και στο σημείο αυτό η προοδευτική κοινωνία του Πειραιώς και διά των Οργεώνων προσέφερε υψίστη υπηρεσία στην Αθηναϊκή Πολιτεία και μια επί πλέον τιμή στην πόλη μας.

Υποθετική αναπαράστασις της Πόλεως Πειραιώς με την υποδάμειον Νέμησιν

Αποφώνηση στην εκδήλωση για το «Ανθρωπαράν» Στοά τού Βιβλίου 31-3-2016

Δημήτρης Πιστικός

Σε μια πρόσφατη συζήτηση με καλό παιδικό φίλο, όχι λογοτέχνη, που ζει και δραστηριοποιείται στο Αγρίνιο, άκουσα μια ενδιαφέρουσα κριτική του για το «Ανθρωπαράν» εμμέσως ερωτηματική: «Μήπως ο ποιητής δεν αφήνει τον πεζογράφο να ελευθερωθεί από τα δεσμά του;» Ήταν μια πλάγια άποψη, σεβαστή όπως κάθε άποψη που ερεϊδεται σε μια λογική αλληλουχία υποκειμενικότητας και αντικειμενικότητας. Του απάντησα ότι γράφοντας το «Ανθρωπαράν» σε πρώτη μορφή το Καλοκαίρι τού 1999, στην Κόνισκα της ορεινής Τριχωνίδας, δεν είχα υπόψη μου καμιά σχολαστική διάκριση των ειδών τού λόγου. Δεν είπα δηλαδή ότι τώρα θα ενεργήσω ως πεζογράφος ή ως ποιητής. Ήθελα απλώς να διηγηθώ μια κεντρική ιστορία με παράλληλες και κάθετες άλλες μικρότερες ιστορίες, με πυρήνα τους έναν μύθο που μέσα μου δούλευαν από καιρό οι τρεις ανθρώπινες διαστάσεις μου: ο ποιητής, ο αφηγητής και ο αναντικατάστατος πάντοτε πρώτος αναγνώστης. Δεν έπιασα με λίγα λόγια τη μεζούρα για να ράψω ένα κοστούμι λογοτεχνικό, πιστεύοντας πως αυτό είναι δουλειά των κριτικών και των γραμματικών. Συνεπώς εκείνο που πρυτάνευε ήταν η ανάγκη μου να αφηγηθώ μια απλή και όχι απλοϊκή ιστορία σαν μια περιπέτεια μέσα στον εαυτό μας που ίσως να είναι ένα πολύ μεγαλύτερο σύμπαν από αυτό που ορίζουμε ως σύμπαν στην καθημερινή κουβέντα μας.

Το βιβλίο μου είχε την τύχη να προσεχθεί από μερικούς κριτικούς που οι απόψεις τους είδαν το φως της δημοσιότητας σε λογοτεχνικά περιοδικά και έντυπα. Επίσης πολλοί προτίμησαν και μου έκαμαν την τιμή να μου απαντήσουν με επιστολικό ή προφορικό τρόπο. Οι διαφορετικές προσεγγίσεις, πάντα ενδιαφέρουσες, μου δίνουν μεγάλη χαρά ακόμα και οι πιο πρόχειρες, βιαστικές και ως εκ τούτου λιγότερο φιλόδοξες από αυτές. Κάποιοι από τους κριτικούς, είδαν στον ήρωά μου, τον Φλαμίνγκο, μία περσόνα τού

συγγραφέα ταυτίζοντάς τον με όρους αυτοβιογραφικούς: ορισμένοι χαρακτήρισαν το βιβλίο μου «παραμυθιστόρημα» και το συσχέτισαν με τον «Μικρό Πρίγκιπα» του Εξυπερύ, τον «Αλχημιστή» τού Κοέλιο και τον «Σιντάρτα» τού Έσσε. Ένας σοφός κι αγαπημένος καθηγητής μου των γυμνασιακών χρόνων, παρατήρησε πως «αποτόλμησα να μυθιστορήσω την ποιητική ζωή μου, αλλά δεν μπόρεσα, να ξεφύγω από τα θέλητρα της ποίησης.», καταλήγοντας ότι το ύφος μου είναι «Καθαρά και θετικά ουτοπικό» παρόμοιο με το έργο τού Χέρμαν Μπροχ «Θάνατος του Βιργιλίου» και του τρίτομου Έρνστ Μπλοχ «Το πνεύμα τής ουτοπίας». Σημειώνω ότι τα δύο παραπάνω έργα δεν τα γνωρίζω. Μία ξεχωριστή φίλη, εκλεκτή ποιήτρια και οξυδερκής φιλόλογος, η Φρόσω Κλαμπανιστή είδε ότι: «Πρόκειται για μια ταξιδιωτική περιπλάνηση ενός αναχωρητή από τη γήινη σφαίρα, που επιλέγει και αποφασιστικά αναζητεί την αποδέσμευση από κάθε μορφή εγκλεισμού στον πλανήτη γη, προκειμένου να επιχειρήσει ένα νέο ταξίδι σε μια άλλη περιοχή, ελεύθερη και αδέσμευτη από τη γήινη βαρύτητα σε κάθε μορφή. Ο πρωταγωνιστής αυτού του μοναχικού ταξιδιού είναι το κάτοπτρο του ίδιου του δημιουργού που επιθυμεί μια πνευματική ανάταση και ανάβαση πέρα και έξω από τα όρια της συνήθους ανθρώπινης πρακτικής. Η ωριμότητα της σκέψης, η πείρα της ζωής, η επίγνωση της νομοτέλειας των ανθρώπινων πραγμάτων υπαγορεύουν στον δημιουργό Δημήτρη Πιστικό την ανάγκη ενός νέου ταξιδιού, χωρίς αποσκευές και προϋποθέσεις γήινης πρακτικής.» Οι σημερινοί ομιλητές, όπως ακούσατε, επεσήμαναν κι άλλες πολύ σημαντικές διαστάσεις τού έργου.

Άκουσα και διάβασα επίσης και για παραλληλίες. Μ' αρέσει πολύ η κριτική περιπέτεια με τις πρωτοτυπίες ή κοινοτοπίες, τις αντιφάσκουσες ή καταφάσκουσες προσεγγίσεις, τις αναλύσεις και τις

συνθέσεις, τις ολοκληρώσεις και τις ελλειπτικότητες, ακόμα και με τις μονομέρειες, τις εμμονές και τις αοριστιές που κουβαλάνε. Κάποιοι φίλοι αναγνώστες το χαρακτήρισαν έργο δύσκολο που προορίζεται για περισσότερο ασκημένους αναγνώστες. Δεν ξέρω γιατί. Ίσως επειδή είναι γραμμένο με έναν διαφορετικό τρόπο από αυτόν της κλασσικής ορθόδοξης ή θύραθεν πεζογραφίας. Ίσως, πάλι, επειδή έχουν ήδη σχηματισμένη για μένα την εικόνα τού ποιητή και του δοκιμογράφου και τους ξεφεύγει η αυτονομία και η μοναδικότητα του κάθε έργου, ακόμα και ερήμην τού δημιουργού του. Εντύπωση εύλογη αν λογαριάσει κανείς πως είναι το πρώτο μου εκτενές πεζογράφημα που «βλέπει» το φως τής δημοσιότητας. Κάποιοι προβληματίστηκαν αν πρόκειται ή όχι για μυθιστόρημα αποφεύγοντας εντούτοις να το κατατάξουν σε ένα ορισμένο είδος. Τέλος, ορισμένοι το φαντάστηκαν ως βάση σεναρίου για φαντασμαγορική ταινία αμερικάνικων προδιαγραφών. Τους ευχαριστώ όλους από καρδιάς για την προσοχή τους.

Δεν μπορώ να ορίσω τι είναι μυθιστόρημα. Ο συγγραφέας είναι νομοθέτης, δεν είναι ερμηνευτής. Εάν μυθιστόρημα είναι το *«πεζό λογοτεχνικό έργο, όπου ιστορούνται με κάποια έκταση φανταστικά περιστατικά και περιγράφονται χαρακτήρες, ήθη, συναισθηματικές καταστάσεις»* (ο ορισμός παρμένος από το Ελληνικό Λεξικό, Τεγόπουλος - Φυτράκης, έκδοση 1993) τότε το έργο μου δικαιούται τον τίτλο. Υπάρχει ο μύθος, που αναπτύσσεται σε επίπεδα, εκτίθενται τα γεγονότα και περιγράφεται η εξέλιξή τους, παρατηρείται το πολυπρόσωπο και οι ανθρωπinoi χαρακτήρες, οι παρεκβάσεις και η δράση, χωρίς διάσπαση. Ο Ομηρος (Οδύσσεια) είναι, εκτός των άλλων, ο πρώτος και καλύτερος μυθιστοριογράφος όλων των εποχών. Προσωπικά πιστεύω ότι εάν στην ποίηση η έμπνευση είναι η μεγαλειώδης και στιγμιαία αστραπή, στο μυθιστόρημα οι αστραπές συχνάζουν και πολλαπλασιάζονται αφήνοντας ανάμεσά τους να γεμίζει τα κενά η φαντασία, η αφηγηματική δεξιότητα και το προσωπικό ύφος τού δημιουργού.

Για να γράψω αυτό το βιβλίο, σε πρώτη μορφή, χρειάστηκαν δυο καλοκαιρινοί μήνες. Εκτός από την έμπνευση, τη φαντασία, τις εμπειρίες, χρειάστηκε πολλή εργασία: μακρά, πολύμοχθη και αχάριστη. Ίσως επειδή ο πεζογράφος υποθέτω ότι δε φτάνει εύκολα στην πλήρη ικανοποίηση εκτός βεβαίως από το νάρκισσο. Σε κάθε περίπτωση η διαδικασία είναι γόνιμη. Αν με ρωτήσετε πώς αισθάνομαι σήμερα θα σας έλεγα ότι είχα πάντοτε και διατηρώ ακόμα κά-

ποιες ανασφάλειες και απορίες. Ελπίζω ορισμένες από αυτές να τις λιγοστέψουν οι αναγνώστες στην επιείκεια των οποίων προσφεύγω προσμένοντας την κρίση τους. Περαιτέρω, δεν ξέρω ειλικρινά, ακόμα, τι κατάφερα. Εκείνο που ξέρω είναι ότι προσπάθησα να δώσω στον αναγνώστη ένα τίμιο βιβλίο που δεν τον σκορπίζει, δεν τον αποκοιμίζει, δεν του μοιράζει ατελέσφορα παυσίλυπα, ούτε επιχειρεί να του εγκιβωτίσει δανεικές πραγματικότητες. Πολύ περισσότερο να τον παρασύρει σε κούφια και ανέξοδες επαναστάσεις. Το βιβλίο τού αφηγείται και του δείχνει. Προσπαθεί να τον συντροφέψει στο καινούργιο αναγνωστικό ταξίδι και να τον πλουτίσει και με άλλες εμπειρίες. Επίσης δεν φυγομαχεί ούτε υποδεικνύει κονσερβοποιημένες λύσεις. Πρόθεσή μου ήταν η σύναψη μιας αναγκαίας συνθήκης όπου το σύνηθες στις μέρες μας εύκολο, ποταπό, αισχρό, διεστραμμένο και άυθαδες πεζολόγημα, να καθίσταται μια θλιβερή μειοψηφία μπροστά στην πλειοψηφία της ομορφιάς, της σοφίας, της δικαιοσύνης και όλων των ευγενικών συναισθημάτων τού πνευματικού κόσμου. Γράφοντάς το, είδα το ποτάμι τού χρόνου να εκβάλλει στην απεραντοσύνη τής ανθρώπινης αιωνιότητας. Που όσο κι αν φαίνεται παράξενο χωράει ολάκερη μέσα στο δικό μας, ατομικό σύμπαν. Εάν σ' αυτό βοηθήσει η περιπέτεια του Φλαμίνγκο, του ήρωα του βιβλίου μου ο συγγραφέας που τον έπλασε θα αισθάνεται δικαιωμένος.

Σας είπα ότι «ήθελα απλώς να διηγηθώ μια κεντρική ιστορία» και τώρα σας μπλέκω με θεωρίες. Εσείς θα κρίνετε αν η ιστορία μου έχει κάποιο ενδιαφέρον, αν είναι μυθολογία, ποιητικό μυθιστόρημα, σκέτο μυθιστόρημα, φιλοσοφικό ή μαγικό παραμύθι ή οτιδήποτε άλλο. Σας καλώ λοιπόν να ταξιδέψετε μαζί με τον Φλαμίνγκο, αυτόν τον σύγχρονο και παμπάλαιο Οδυσσέα, να γνωρίσετε τόπους άγνωστους και εξωτικούς, συνηθισμένους και παράξενους ανθρώπους, κοινωνικά συστήματα, δοξασίες, αστερισμούς και νεφελώματα. Να αφεθείτε στη μαγεία τής περιπέτειας αφήνοντας τη φαντασία σας να πλανηθεί στο σύμπαν ώσπου να αποκρυσταλλωθεί σε αυτογνωσία. Σας καλώ, μη σας φαίνεται παράξενο, να ταξιδέψετε στο σύμπαν. Δεν είναι αυτό ουτοπία. Γιατί όπως διαβάζουμε στο βιβλίο *«το σύμπαν δεν είναι μακριά, είναι μέσα στον καθένα μας. Αρκεί να μπορέσει κανείς να πετάξει.»* (σελ. 265). Σε κάποιο άλλο σημείο ο αρχηγός μιας αντάρτικης ομάδας ρωτάει τον Φλαμίνγκο με φανερή δυσπιστία και ειρωνεία: *«Και κατά πού πέφτει αυτό το σύμπαν που μου*

λες;» για να πάρει την απάντηση: «Για να είμαι ειλικρινής δεν ξέρω. Είναι σίγουρο πως όπου και να τραβήξεις θα το βρεις μπροστά σου, επομένως βρίσκεται σε όλα τα σημεία τού ορίζοντα.» (σελ. 65). Μ' αυτά, δεν έχω καμιά πρόθεση να διατυπώσω κανενός είδους αυθεντική ερμηνεία. Εκείνο που πρέπει να πω είναι ότι δεν θεωρώ το «Ανθρωπαράν» δύσκολο βιβλίο υπό την έννοια πως ό,τι λέει, αυτό εννοεί, έστω κλείνοντας με σημασία το μάτι ή χρησιμοποιώντας την αλληγορία, τον υπαινιγμό και τα σύμβολα. Γιατί η φύση, κατά τον Ηράκλειτο, «κρύπτεσθαι φιλεί» (της αρέσει να κρύβεται). Οι ήρωές μου όμως, είναι μέσα μας, ανάμεσά μας, κινούνται, δρουν, μεγαλουργούν ή καταστρέφονται.

Συνοψίζοντας θα έλεγα πως «Αυτή η ιστορία που διαβάσετε, είναι η ιστορία τού Φλαμίνγκο από το Ανθρωπαράν, που πολλά είδε κι άπειρα έπαθε για να ανακαλύψει τον εαυτό του, γνωρίζοντας τα έργα και τις ημέρες πολλών πλανητών κι ανθρώπων. Είναι η ιστορία ενός ανθρώπου που έζησε τη φιλία, τον έρωτα και την περιπέτεια μέσα στο απέραντο σύμπαν και κάποτε άραξε ολομόναχος στο δικό μας πλανήτη. Και μπορεί να μοιάζει με παραμύθι αλλά είναι πέρα για πέρα αληθινή». Ο Φλαμίνγκο είναι μέλος μιας κοινότητας που αποτελεί το σύνολο των ανθρώπων τού πλανήτη που ταξίδεψαν, ταξιδεύουν ή πρόκειται να ταξιδέψουν στο δικό τους σύμπαν. Επομένως έχει πατρίδα, ταυτότητα και ιδιοπροσωπεία. Δεν ταξιδεύει με σημαία ευκαιρίας. Έτσι το ταξίδεμα του στοιχίζει. Τον πλουτίζει όμως με εμπειρία και σοφία.

Ο Φλαμίνγκο λοιπόν, θα μπορούσε να είναι ο καθένας μας. Όπως φυσικά κι ο συγγραφέας. Όσο για το αυτοβιογραφικό στοιχείο τού βιβλίου, που ασφαλώς υπάρχει (όπως επίσης υπάρχει και κάμποση Αιτωλία) θα σας διαβάσω τι είπε ο Ρίτσαρντ Φλάναγκαν, ένας σύγχρονος Αυστραλός συγγραφέας που τιμήθηκε το 2014 με το Βραβείο Booker: «Πιστεύω πάντως ότι κάθε μυθιστόρημα είναι απλώς ένα αποσπασματικό ημερολόγιο της ψυχής τού συγγραφέα του. Ο τελευταίος ενσωματώνει κάθε καταγραφή σε μια πλοκή με χαρακτήρες ώστε να μεταδώσει στους άλλους κάτι θεμελιώδες που υπάρχει μέσα του». (Συνέντευξη στον Γρηγόρη Μπέκο, το «Βήμα» 8-11-2015). Θα σας θυμίσω κι αυτό που έγραψε ο Παπαδιαμάντης στο «Λαμπριάτικο ψάλτη» του: «Μοιάζω αλλά δεν είμαι ο ήρωας...» του μυθιστορήματος. Κάποιοι κριτικοί (Ντάνιελ Μέντελσον)

ισχυρίζονται ότι το μυθιστόρημα έχει εξαντληθεί ως είδος από την άποψη της μορφής και επομένως αναζητούνται νέες μορφές αφήγησης που ζωογονούνται από την αυτοβιογραφία.

Και τώρα οι επιβεβλημένες ευχαριστίες: Ευχαριστώ θερμότατα την Εταιρεία μας, την Αιτωλική Πολιτιστική Εταιρεία, και φυσικά, τον ακούραστο και εμψυχωτή πρόεδρό της τον κύριο Παναγιώτη Κοντό για την τιμή που επιφύλαξαν στο έργο και στο πρόσωπό μου. Τον ευχαριστώ διπλά και για τα καλά του λόγια και για τη μόνιμη συμπαράστασή του στη λογοτεχνική πορεία μου. Στους διακεκριμένους ομιλητές, την κυρία Άννα Χρυσογέλου Κατσή, που για δεύτερη φορά είχε την καλοσύνη να ασχοληθεί με το έργο μου, καθώς και τον εκλεκτό φιλόλογο κύριο Θανάση Αγάθο που συναντηθήκαμε νοερά στον φιλόξενο και πολύχυμο κόσμο των δοκιμών τού Βασιλικού, πολλές και ευγνώμονες ευχαριστίες. Για τον κόπο τους, τις εύστοχες αναλύσεις και τις γενναιοόδωρες επισημάνσεις τους. Ο κατάλογος θα ήταν ατέρμονος εάν επιχειρούσα να ευχαριστήσω ξεχωριστά, όπως θα επιθυμούσα, καθέναν από εσάς που είχατε την καλοσύνη να προσέλθετε και να λαμπρύνετε με την παρουσία σας την αποψινή εκδήλωση. Με τέτοιες εκδηλώσεις η μοναξιά τού δημιουργού δικαιώνεται και ανταμείβεται αφού ολοκληρώνεται η επικοινωνία του με τον κόσμο. Σας ευχαριστώ όλους, εκ βαθέων, που διακόψατε τόσο ευχάριστα τη δημιουργική μοναξιά μου.

(Σημείωση: Στις 31-3-2016 στη Στοά τού Βιβλίου, σε εκδήλωση που διοργάνωσε η Αιτωλική Πολιτιστική Εταιρεία παρουσιάστηκε το μυθιστόρημά μου με τίτλο «Ανθρωπαράν» (ένα μυθιστόρημα σαν μαγικό παραμύθι). Για το βιβλίο μίλησαν οι πανεπιστημιακοί Άννα Χρυσογέλου Κατσή και Θανάσης Αγάθος) ενώ συντόνισε ο Πρόεδρος της Εταιρείας καθηγητής Παναγιώτης Κοντός. Στο τέλος τής εκδήλωσης κλήθηκα να μιλήσω για το έργο μου. Επειδή το κείμενο της ομιλίας μου, ζητήθηκε από κάποιους φίλους και συναδέλφους στους οποίους προξένησαν κάποια εντύπωση και επειδή το περιεχόμενό της επιτρέπει τη στέγασή της στην μακρόχρονη προσωπική μου στήλη «Στίξεις» τη δημοσιεύω με την ελπίδα ότι ίσως παρουσιάζει κάποιο ενδιαφέρον και για ορισμένους αναγνώστες τού περιοδικού που με τιμούν με την προσοχή τους και που δεν ήταν δυνατό να παρασταθούν στην εκδήλωση που ανέφερα. Δ. Π.).

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

1) Σύσταση Επιτροπών Μητρώου

Πρωτοβάθμια Επιτροπή Μητρώου

Κων/νος Φωτεινάτος
Γεώργιος Χλούπης
Κυριακή Ανδριομένου
Αθηνά Σταμελάκη
Στυλιανός Φαζάκης

Αναπληρωματικά μέλη:

Κων/νος Σταθακόπουλος, Δρακούλης Δρακουλόγκωνας, Ελένη Βελουδογιάννη, Κων/νος Κρουστάλλης και Θεόδωρος Κατσαφάδος

Δευτεροβάθμια Επιτροπή Μητρώου

Χαράλαμπος Προδρομίδης
Ιωάννης Γεωργακαράκος
Γεώργιος Καρατζάς
Ευαγγελία Αποστολίδου
Μιχάλης Ιωαννίδης

Αναπληρωματικά μέλη:

Λεωνίδας Θεοδώρου, Ματθαίος Αφεντουλίδης, Μιχάλης Μερσίνης, Χρήστος Πλ. Ηλιάδης και Δίκαιος Χασανάκος

2) Ορισμός Επιτροπών ΔΣΠ:

Επιτροπή Επιστημονική

Υπεύθυνος: Γ. Σταματογιάννης, Συντονιστής: Ι. Βρέλλος

Επιτροπή Νέων & Ασκουμένων Δικηγόρων

Υπεύθυνος: Ηλ. Κλάππας, Μέλη: Π. Μπουρλετίδου, Νικ. Μπιλέρης

Επιτροπή CCBE

Υπεύθυνος: Γ. Σταματογιάννης, Εκπρόσωπος: Μ. Φλωροπούλου,
Μέλη: Λ. Γιατράκος, Μ. Σταματογιάννη

Επιτροπή Κοινοτικών Δικηγόρων (ΠΔ 152)

Υπεύθυνος: Γ. Καραμιζάρης, Μέλη: Μ. Φλωροπούλου, Ηλ. Κλάππας

Επιτροπή Βιβλιοθήκης

Υπεύθυνος: Αργ. Δήμοβιτις

Επιτροπή Πληροφορικής

Υπεύθυνος: Γ. Καραμιζάρης, Συντονιστής: Χρ. Τσάλλος

Επιτροπή Λειτουργίας Δικαστηρίων

Υπεύθυνος: Νικ. Λιαπάκης, Μέλη: Νικ. Μπιλέρης, Ι. Καρδαράς, Γ. Αθανασόπουλος

Επιτροπή Αρ. 90 ΚτΔ & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Υπεύθυνος: Ι. Βούτας, Μέλη: Χρ. Τσάλλος, Νικ. Λιαπάκης

Επιτροπή Δικηγορικής Επικαιρότητας

Υπεύθυνος: Γ. Σταματογιάννης, Συντονίστρια: Μ. Φλωροπούλου

Επιτροπή Πειραϊκής Νομολογίας

Υπεύθυνος: Γ. Σταματογιάννης, Μέλη: Λ. Γιατράκος, Ε. Αναγνώστου

Επιτροπή Πολιτιστικών

Υπεύθυνος: Αργ. Δήμοβιτις, Συντονιστής: Γ. Καραμιζάρης

Επιτροπή Εμμίσθων Δικηγόρων

Υπεύθυνη: Κ. Γουργαρέα, Μέλη: Κ. Γκιουλιστάνης, Μ. Σταματογιάννη

Επιτροπή Αιμοδοσίας

Υπεύθυνος: Ηλ. Κλάππας, Συντονιστής: Γ. Αθανασόπουλος

Επιτροπή Φορολογικών-Ασφαλιστικών

Υπεύθυνος: Νικ. Λιαπάκης, Μέλη: Κων. Γουργαρέα, Γ. Αθανασόπουλος

